

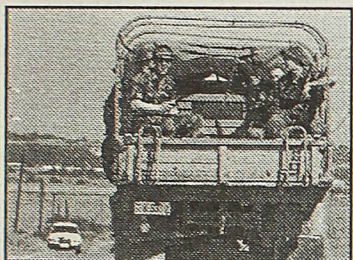
POLITIKA

Za 100 dana srpska
vlada napravila samo
nevolje

**Sociologija
bande**

Ekonomija bačena „u šesti plan“, a vatra se gasi
benzinom

Strana 5

DOSIJE

Tragom dramatične
smrti vojnika Omera
Đokovića

**Skojevsko
ćutanje Vojske**

U pitanju je još jedan tragični dokaz da vojnički i,
pre svega, moralno poražena „peta vojna sila na
svetu“ nije želela ni mogla da se oslobodi
balasta ideoloških zablude politkomesara

Strana 6

ZETVA

Nema nade da će žeteoci
dobiti trku s vremenom

**Ušićariće
samo država**

Strana 16

PRIVREDA

Povodom isteka
roka za preregistraciju
preduzeća

**Zakonodavac
protiv
Zakona**

Strana 19

Zdravlje

D a n a s

Istraživanje o prionima i bolesti ludih krava

„Meki“ mozak - od govedine

BERZA RADA
za sve koji traže i nude posao
BESPLATAN OGLASNI PROSTOR

Strana 19

Danas na internetu
<http://www.danas.co.yu>

Završena prva posmatračka misija na Kosovu

Diplomate nadomak fronta

Priština - Nešto pre
14 sati završena je pr-
va posmatračka misi-
ja diplomata akredi-
tovanih u Jugoslaviji
na Kosovu.

Na konferenciji za
novinare u Prištini,
šef američke diplo-
matske misije u SRJ
Richard Majls, koji je
predvodio misiju di-
plomata, kazao je da
je ovo bio početak, a
da će sredinom nede-
lje krenuti patrola.

Diplomate zemalja
članica Kontakt grupe,
Poljske kao pred-
sedavajućeg OEBS,
Austrije koja predse-
dava EU i Norveške
prešle su oko 130 ki-
lometara maršrutom
Priština-Mitrovica-
Gornja Klina-Srbica-
Malo Poljance-Prišti-
na. Obilazak je prote-
kao bez problema.

Strana 2

PREKAZ: Ruski
ambasador Jurij
Kotov ispred
oštećenih zgrada

FOTO: REUTERS

Afanasijevski posle susreta sa Miloševićem

„Lopta je bačena u albansko dvorište“

„Smatramo izuzetno važnom činjenicu da
srpske vlasti ispunjavaju jednu od osnovnih
tačaka iz moskovskog sporazuma“.

To se odnosi na suzdržavanje od nasilja,
kao bitan faktor stabilizacije situacije na Ko-
sovu, rekao je juče pomoćnik ruskog mini-
stra spoljnih poslova Nikolaj Afanasijevski.

On je ocenio da se dobar deo moskov-
skog sporazuma na Kosovu ostvaruje, ali
da su bitna, principijelna pitanja - obusta-

va vatre i obnova pregovora ostala nereše-
na. Ta pitanja bila su glavna tema razgo-
vora sa Ibrahimom Rugovom i ostalim al-
banskim političkim liderima, ali od njih
nije dobijen odgovor u vezi sa zahtevom o
prestanku vatre, ocenio je Afanasijevski i
između ostalog rekao: „Lopta je sada, da
se tako fudbalski izrazim, u albanskom
dvorištu“.

S. Čosić
Strana 2

**Milošević
i Đukanović
tajno
pregovaraju**

Strana 5

Šta se krije iza zabrane
prištinskog Radio Kontakta

**Lokalnim
moćnicima smeta
multietičnost**

Strana 6

Posmatračka misija u prvom obilasku Kosova

Diplomate nadomak prve linije fronta

Priština - Prva posmatračka misija diplomata akreditovanih u Jugoslaviji na Kosovu završena je nešto pre 14 sati, kada su se diplomate i novinari koji su ih pratili vratili u Prištinu. Diplomate zemalja članica Kontakt grupe, Poljske kao predsedavajućeg OEBS, Austrije koja predsedava EU i Norveške, prešle su oko 130 kilometara maršrutom Priština-Mitrovica-Gornja Klina-Srbica-Malo Poljanče-Priština. Jučerašnju misiju je predvodio šef američke diplomatske misije u SRJ Ričard Majls. Rusiju je u misiji predstavljao ambasador u SRJ Jurij Kotov.

Kolonu vozila u kojima su bili diplomati akreditovani u SRJ pratila je i kolona mnogobrojnih novinara, ukupno oko tridesetak vozila. Pređeno je 130 kilometara bez problema. Misija je išla putem koji kontroliše policija, i pritom se diplomate nisu približile nijednom od checkpointa ilegalne Oslobođilačke vojske Kosova, kao ni delovima teritorije koju ta organizacija kontroliše. Na prva dva policijska kontrolna punkta nije bilo zadržavanja.

Prvi punkt na kome se misija zadržala bio je na području Srbije, na raskrsnici puta za Peć, kod Gornje Kline. Majls i Kotov su na tom punktu razgovarali sa policajcima i informisali se kakvo je stanje na terenu. Šef policijske patrole je rekao da je preko dana relativno mirno, a da uveče ima otvaranja vatre sa svih strana. Majls je kazao da je to prvi ozbiljniji kontrolni punkt i da se policajci tu nalaze gotovo blizu prve linije fronta. Mesto na kome je kontrolni punkt je utvrđeno džakovima. Konvoj diplomata i novinara odatle su prošli kroz Srbicu do mesta Malo Poljanče, koje je na 18 kilometara od Glogovca. Policajci su na punktu Malo Poljanče rekli da je tu preko dana uglavnom mirno, ali da uveče ima pucnjave. Jedan od policajaca koji nije želeo da se predstavi rekao je grupi novinara da se na pet do šest kilometara odatle nalazi kontrolni punkt OVK.

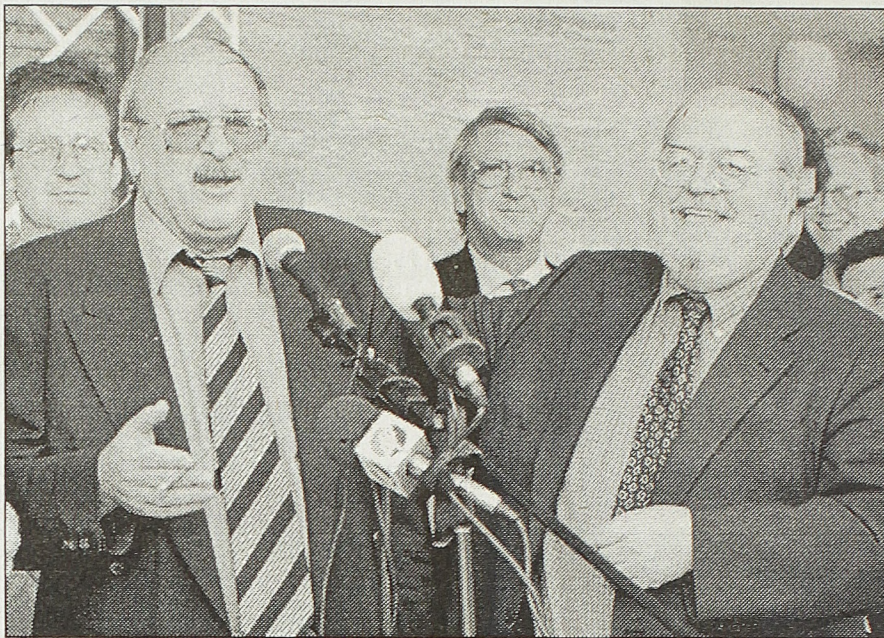
Tokom obilaska, Majls je rekao da je cilj misije da se utvrdi objektivne informacije, kao i sloboda kretanja. Dodao je da će probleme koje budu imali referisati svojim vladama i ocenio da

da posmatračka misija možda i neće ukinuti konflikte, ali će pomoći da se problemi bolje razumeju. On je istakao da je vazno da žitelji Kosova shvate šta posmatračka misija radi.

Na pitanje novinara da li će se misija baviti slučajem nestalih Srba, Majls je rekao da to radi Crveni krst, ali da će se i diplomate truditi da prikupe informacije. Na kraju obilaska, diplomate su posetile selo Donje Prekaze, udaljeno dva kilometra od Srbije, kao i kuće Adema Jašarija, koji je stradao u obračunu naoružanih Albanaca sa policijom početkom februara.

Na putu Priština-Mitrovica saobraćaj je uobičajen i vozila cirkulišu, međutim, na putu od Mitrovice ka Srbici skoro da nema civilnih vozila. U selima na tom putu se ne vidi mnogo ljudi. Donje Prekaze je potpuno pusto. Ljudi nema ni na okolnim poljima. U samoj Srbici je viđeno vrlo malo ljudi na ulicama. Majls je kazao da je jučerašnji obilazak bila promocija početka misije, a da će prava početi tek ove nedelje, kada se formiraju patrole. Američki diplomata je još kazao da posle ove prve, simbolične misije, sledeće patrole će raditi mnogo ozbiljnije. O jučerašnjoj misiji je rekao da „nije bila od nekog velikog rizika“. (Beta)

Na putu Priština-Mitrovica saobraćaj je uobičajen i vozila cirkulišu, međutim, na putu od Mitrovice ka Srbici skoro da nema civilnih vozila. U selima na tom putu se ne vidi mnogo ljudi. Donje Prekaze je potpuno pusto. Ljudi nema ni na okolnim poljima. U samoj Srbici je viđeno vrlo malo ljudi na ulicama. Majls je kazao da je jučerašnji obilazak bila promocija početka misije, a da će prava početi tek ove nedelje, kada se formiraju patrole. Američki diplomata je još kazao da posle ove prve, simbolične misije, sledeće patrole će raditi mnogo ozbiljnije. O jučerašnjoj misiji je rekao da „nije bila od nekog velikog rizika“. (Beta)

Nije bilo rizika: Ričard Majls i Jurij Kotov na p.res-konferenciji u Prištini

ŠEŠELJ: Posmatrači ne donose ništa dobro

„Početak posmatračke misije je veoma važan trenutak za Kosovo“, rekao je Ibrahim Rugova, dok je potpredsednik Vlade Srbije Vojislav Šešelj rekao prekuće u Prištini da ga ne interesuje početak te misije i da je indiferentan prema njoj. On je dodao da te misije, sudeći po ranijim iskustvima, ne donose ništa dobro. (Beta)

Afanasjevski posle susreta sa Miloševićem

„Lopta je u albanskom dvorištu“

Nastavak sa 1. strane

Obraćajući se novinarima u ruskoj ambasadi, neposredno po okončanju razgovora s predsednikom SRJ Slobodanom Miloševićem, Afanasjevski je naglasio da je cilj njegovog boravka u Jugoslaviji doprinos realizaciji moskovskog sporazuma, da se dobar deo tog sporazuma ostvaruje, te da to gledište deli i američki ambasador Ričard Holbruk. „Beograd, srpske vlasti i predsednik Milošević“ ispunile su deo svojih obaveza, posebno na planu „obezbeđenja humanitarne pomoći, realizacije programa za povratak izbeglica i na planu renoviranja razrušenih kuća“, rekao je Afanasjevski. „Što se tiče saradnje sa komesarijatom za izbeglice, sa Crvenim krstom i sličnim institucijama“, stvari se odvijaju onako kako je dogovoreno u Moskvi, i sa tim se

slažu i američke kolege, kazao je ruski diplomata i potom govorio o početku rada multinacionalne, posmatračke misije na Kosovu, koju će pored ruskog ambasadora u Beogradu Jurija Kotova činiti i ambasadori evropskih zemalja u Jugoslaviji. Ta misija je već sada na Kosovu, a srpske vlasti su obećale da će „obezbediti slobodan pristup u sve rejone“. S druge strane, lider kosovskih Albanaca Ibrahim Rugova „pozvao je juče preko sredstava masovnog informisanja albanske grupe da omoguće maksimalnu bezbednost, pristup i kretanje“ ovoj diplomatskoj grupi, čiji je rad takođe predviđen moskovskim sporazumom.

Afanasjevski je takođe rekao da su počeli i pregovori između jugoslovenske vlade i Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju

(OEBS) te da se pregovara o uspostavljanju misije OEBS za Kosovo i celu Jugoslaviju, kao i povratku Jugoslavije u članstvo OEBS-a.

Deo moskovskog dogovora se ostvaruje, ali prema oceni Afanasjevskog, „bitna, principijelna pitanja kao što su prekid vatre i agresivnih akcija, kao i obnova pregovora ostala su bez odgovora“. „Srpske snage bezbednosti pokazuju uzdržanost i nisu pokretači incidenata. Žrtava među civilnim stanovništvom nema“, pa je i „težak i komplikovan slučaj Kijeva završen s minimalnim naporima i bez žrtava“, kazao je Afanasjevski i potom dodao: „Ali, sa druge strane moramo da podvučemo da su zahtevi postavljeni liderima kosovskih Albanaca, kao što je zahtev za obustavom vatre, ostali bez odgovora. To je ozbiljan problem bez čijeg re-

šavanja teško može da se govori o bilo kakvom napretku“. „Na pitanje - da li su albanski lideri spremni da što pre počnu pregovore, nije dobio odgovor“, i „sasvim je očigledno da između političkih lidera albanske zajednice nema jedinstva“, zaključio je Afanasjevski i potom obavestio novinare da se „sada u Beogradu pripremaju predlozi u pravcu velike autonomije“ za Kosovo.

Na pitanje novinara - „ko može da razoruža albanske teroriste“, Afanasjevski je rekao da nema jasnu sliku o tome „u kojoj meri ove naoružane grupe ispunjavaju političke ciljeve i u kojoj meri ih lideri kontrolišu“, te da će u vezi s tim možda pomoći posmatrači koji su sada na Kosovu. „Prvo svedočanstvo dobićemo kada vidimo kako su se ove grupe odazvale na poziv Ibrahima Rugove da pruže gосто-

primstvo“ diplomatama, kazao je Afanasjevski.

Upitan da kaže šta misli o uključivanju Oslobođilačke vojske Kosova u pregovore, Afanasjevski je odgovorio: „Mi to ne prihvatamo.“

Zamoljen da prokomentariše izjavu američkog diplomate Roberta Gelbarda o tome da za vojnu intervenciju nije potrebno odobrenje Saveta bezbednosti, Afanasjevski je odgovorio: „Svaka akcija koja uključuje primenu sile traži odluku Saveta bezbednosti“. „Ne vidim čemu bi doprinela vojna intervencija - povratku albanskih lidera razgovorima“, upitao se Afanasjevski i potom rekao: „Različite pretnje - vojni manevri i slično, su mnogo pogoršali situaciju i stvorili kod albanskih lidera iluziju da do svojih ciljeva mogu da stignu nekim drugim putem a ne pregovorima.“

S. Čosić

Danas

Danas, dnevnik, Izdaje preduzeće za novinsko-izdavačku delatnost, DAN GRAF d.o.o, Redakcija: Vatroslava Jagića 3, Beograd, e-mail: danas@eunet.yu, fax. 451-442, glavni urednik 452-176, dnevna redakcija i prelom 456-895, unutrašnja 452-162 i 437-019, spoljna 344-1999, kultura 344-2177, foto 344-1459, Beograd i sport 344-1591, direkcija 452-153, marketing 438-991. Predsednik Upravnog odbora: Radomir Ličina. V. d. direktora DAN GRAFA: Dušan Mitrović. Direktor lista: Dušan Simić. Glavni i odgovorni urednik: Grujica Spasović, Redakcijski kolegijum: Božidar Andrejić (zamenik glavnog i odgovornog urednika), Nikola Burzan, Petar Cvijić (Beograd, sport), Ludwik Wincenty Gadomski (ilustracije), Zdravko Huber (zamenik glavnog i odgovornog urednika), Milovan Jauković (desk), Jelka Jovanović, Radomir Ličina (svet), Gordana Logar, Zagorka Milošević, Aleksandar Nikasinović, Vesna Ninković-Džaf, Rade Radovanović (kultura), Imre Sabo (foto), Dušan Simić, Prodaja: Slavenka Đurović, Milorad Đurović, tel. 452-163, Žiro-računi 40816-603-5-3045538 i 40816-603-8-4045538, Štampa DP štamparija „Borba“, ISSN 1450-538X

Uoči sutrašnjeg zasedanja Kontakt grupe

Pariz za pregovore ali i primenu sile

Pariz - Francuska je juče zatražila „hitnu i energičnu međunarodnu akciju“ kako bi se zaustavio rizik od opšteg sukoba na Kosovu, saopštilo je francusko Ministarstvo inostranih poslova. „Križa je neosporno promenila tok zauzimanjem 40 odsto teritorije Kosova od strane Oslobođilačke vojske Kosova“, rekla je portparol ministarstva, An Gazo-Sekre.

Francuska ostaje privržena pregovorima, „ali nastavljamo da radimo i na eventualnoj primeni sile“, rekla je ona. Poprtparol je takođe rekla da treba isključiti mogućnost nezavisnosti za Kosovo. U pregovorima je potrebno postići saglasnost o statusu

„veoma široke autonomije za Kosovo“, rekla je ona.

An Gazo-Sekre je rekla da će Francusku, na zasedanju Kontakt grupe u Bonu, u sredu predstavljati politički direktor ministarstva inostranih poslova Žak Blo. Ona je rekla da taj sastanak „treba da omogući procenu toga šta su dve strane postigle od onoga što je od njih traženo na poslednjem sastanku, 12. juna u Londonu“, insistirajući na potrebi očuvanja „jedinstva i kohezije“ unutar Kontakt grupe. „Ibrahim Rugova ostaje glavni pregovarač“, rekla je još Gazo-Sekre. „Ali ne treba negirati korisnost kontakata sa OVK, ako to doprinosi zaustavljanju nasilja“, rekla je ona. (Beta-AFP)

Baze OVK na granici prema Makedoniji

Strah od „prelivanja“ rata izaziva sve veću etničku napetost u Makedoniji

Beograd - Znatni delovi pogranične teritorije SRJ prema Makedoniji „iskorišćeni su za baze Oslobođilačke vojske Kosova i kanale za infiltraciju od kojih se mnogi nalaze pod noševima posmatrača iz redova srpskih specijalnih snaga“, piše londonski Tajms. „Sanitetski punktovi, prostori za obuku i odmor i skladišta municije vojske Kosova protežu se od Dečana do Đakovice odmah sa druge strane granice“, piše izveštač Tajmsa iz makedonskog grada Tetova.

List navodi da se i u samom Tetovu „vlada etnička napetost“ i da se „sve više uvećavaju strahovanja od rata“. „Richard Holbruk koji je nazvao Kijevo najopasnijim mestom u Evropi trebalo bi da vidi ovo područje“, navodi Tajms reči jednog humanitarnog radnika u blizini albanskog pograničnog mesta Tropoja, gde, prema tvrdnjama lista „svake noći ili padaju jugoslovenske granate ili pripadnici OVK u zabuni pucaju jedni na druge“. (Beta)

Genadij Seleznev, predsednik ruske Dume

Još postoji opasnost od opšteg krvoprolića

Moskva - Predsednik ruske Dume Genadij Seleznev izjavio je juče da problem na Kosovu može biti rešen samo putem pregovora, bez narušavanja suvereniteta Jugoslavije. Seleznev je uoči polaska u Kopenhagen, na zasedanje Parlamentarne skupštine Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju, rekao da takvo rešenje predviđa i sporazum koji

su 16. juna u Moskvi postigli predsednici Rusije i SRJ, Boris Jelcin i Slobodan Milošević.

Seleznev je rekao da će ruska delegacija ostalim parlamentarcima OEBS skrenuti pažnju da na Kosovu još postoji opasnost od opšteg krvoprolića i naglasio da je neizmenjen stav Rusije da se ne sme dozvoliti da kriza preraste u krvoproliće. (Beta)

Papa pozvao Evropu da sarađuje na rešavanju sukoba

Vatikan - Poglavar Rimokatoličke crkve papa Jovan Pavle Drugi pozvao je juče evropske zemlje da blisko sarađuju na rešavanju balkanskog konflikta. „Različite nacije na kontinentu moraju da budu dorasle ozbiljnoj situaciji na Balkanu“, rekao je papa prilikom prijema novoimenovanog belgijskog ambasadora pri Svetoj stolici Tijerija Mulša. „Evropske zemlje moraju da blisko da sarađuju na rešavanju tog sukoba da se izbeglim i raseljenim licima omogući povratak, omogući sloboda kretanja i dopremanje pomoći za obnovu kuća i javnih zgrada“, rekao je papa Jovan Pavle Drugi. (Beta-Rojters)

Proboj u Prištini: Telohranitelj pokušava da napravi put Holbruku kroz gomilu novinara

Stejt dipartment razočaran neuspehom Ričarda Holbruka

Primena mera Kontakt grupe - po svaku cenu

Američki čovek za pregovore Ibrahim Rugova odbačen od OVK, sve više gubi podršku i albanskih političkih snaga u Prištini, ocenjuje Vašington post

Vašington - U prvim reagoivanjima američke administracije primetno je razočaranje zbog neuspeha trodnevne misije Ričarda Holbruka u Prištini i Beogradu, ali je još primetnija odlučnost da se nastave i pojačaju diplomatski naponi, kako bi se obezbedilo pregovaračko rešenje za krizu koja se smatra potencijalnom opasnošću za širi balkanski prostor. Posrednički pokušaji Ričarda Holbruka ocenjuju se u Stejt dipartmentu kao korisni u nastojanjima da se razjasne „neka veoma važna pitanja“ oko Kosova, pri čemu se posebno uka-

zuje na potrebu da se sa albanske strane obezbedi jedinstvena pregovaračka pozicija za traženi dijalog sa predstavnicima vlasti iz Beograda.

Istovremeno, u Vašingtonu se ukazuje na spremnost SAD da se po svaku cenu stvore uslovi za potpunu primenu mera koje je Kontakt grupa predviđala za krizu na Kosovu. U to ime - kako se navodi - veoma mnogo se očekuje od upravo započete posmatračke misije sastavljene od diplomata akreditovanih u Beogradu, kao i od daljih posredničkih manevara američkog ambasadora iz Ma-

kedonije Kristofera Hila, zaduženog da radi na poslovima koje Holbruk nije mogao da obavi tokom svoje trodnevne misije.

Jučerašnji Vašington post - u oceni koja dominira izveštajima i ostalih vodećih američkih medija - konstatuje da je u tekućim nastojanjima da se deblokira mirovni proces na Kosovu za Amerikance glavni problem da pronađu rešenje za situaciju u kojoj je njihov čovek Ibrahim Rugova odbačen od ilegalne Oslobođilačke vojske Kosova, s tim što sve više gubi podršku i relevantnih albanskih političkih snaga u Prištini. (FoNet)

Holbruk završio novu rundu šatl diplomatije u Jugoslaviji

Promena statusa Kosova unutar SRJ

Misija nije uspeła, ali nije ni propala, već se nastavlja

Beograd - Specijalni američki izaslanik Ričard Holbruk ocenio je, po završetku svoje trodnevne misije u SR Jugoslaviji, da ona „nije napravila napredak, ali sigurno nije ni propala“, istakavši da je promena statusa Kosova u okviru Jugoslavije „neophodna“.

Upitan da li bi status Kosova kao treće jugoslovenske republike bio rešenje, Holbruk je odgovorio: „To je na ljudima u Jugoslaviji da razjasne. Nije moj posao da pronađem specifično rešenje, ali neka promena sadašnjeg statusa Kosova unutar međunarodnih granica Jugoslavije je neophodna“. On je, međutim, odbio da kaže da li se i predsednik Milošević slaže sa tom njegovom ocenom.

Izražavajući zabrinutost zbog bezbednosne situacije na Kosovu, on je naglasio da je otpočinjanje diplomatske posmatračke misije „početak procesa povratka jakog međunarodnog diplomatskog posmatračkog prisustva na Kosovu“, što je, kako je rekao, rukovodstvo kosovskih Albanaca i tražilo.

Američki izaslanik se založio i za oslobađanje kidnapovanih na Kosovu, ocenjujući da su

takvi postupci „neprihvatljivi, bez obzira ko to čini“. Upitan da li mu je poznato da li postoji jedinstvena komandna struktura u Oslobođilačkoj vojsci Kosova, Holbruk je odgovorio: „Ne znam. Sumnjam u to u ovom trenutku. Oni treba da izađu i da identifikuju svoje vođe i da se vidi da li postoji uloga koju oni mogu da igraju u ovom procesu. Svi razgovori koji su sa njima vođeni u Zapadnoj Evropi postavili su ozbiljna pitanja da li ljudi izvan Kosova imaju autoritet, odnosno koji stepen autoriteta, nad ljudima sa oružjem na Kosovu“.

On je još jednom ponovio da je za SAD Rugova glavni albanski lider. „On traži nezavisnost Kosova, a to je različito od pozicije SAD i Kontakt grupe, ali on je glavni lider i ključna osoba sa kojom nameravamo da se dogovaramo“, bio je kategoričan američki diplomata. Holbruk je na kraju najavio da će se diplomatska misija za rešenje kosovskog pitanja nastaviti „intenzivno“. „Naša misija se nastavlja. Ona nije uspeła, niti propala, nego se jednostavno nastavlja i mi nećemo odustati“, zaključio je. (FoNet)

Dok po Kosovu i Metohiji „patroliraju“ međunarodni posmatrači

Na pomolu privremeno zatišje

Priština - U napadu na Belačevac koji je već dve nedelje pod kontrolom OVK, juče je poginuo Daut Plana (25), a ranjen je Met Plana. Površinski kop Belačevac koji je snabdevao ugljem termoelektranu „Kosovo B“ u Obiliću, opkoljen je sa svih strana jakim policijskim, a iz pravca Slatine gde se nalazi vojni aerodrom, i vojnim snagama. U neposrednoj blizini Belačevca u selu Pomazetin nalazi se i vojni objekat.

Nelogično, ali isti izvor tvrdi da se granatira čak i prazno selo Ade, u neposrednoj blizini kopa Dobro Selo.

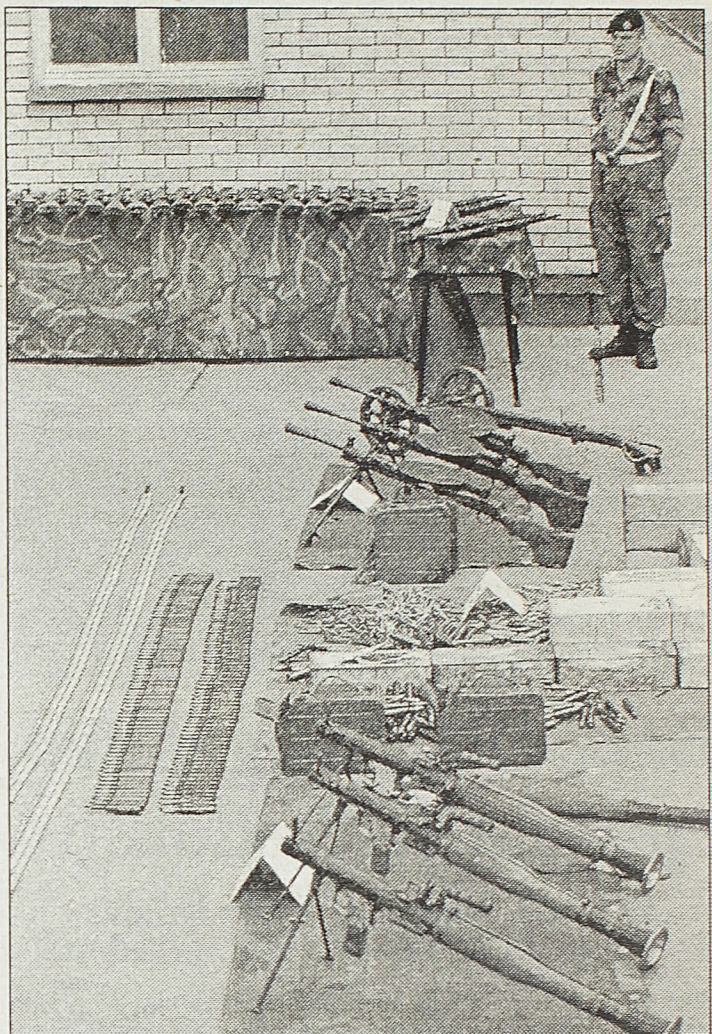
Policija koja je jakim snagama deblokirala put do Kijeva kod Kline, ponovo se našla u blokadi OVK. Pojačanja, pristigla lokalnoj policiji iz Peći i Istoka, stacionirana su u samom Kijevu, i selima Dolac i Grebnik, preko puta kojih se, tvrdi se, nalaze pripadnici OVK. Oni su, na dan ranije deblokiran put, ponovo postavili barika-

U blizini sela Pirane, kod Prizrena, pronađena su tela Muhameda Eljšanija i njegovog sina Afrima, kao i još jednog lica za koje se pretpostavlja da je radilo kod njih na imanju. Opštinske vlasti u Prizrenu pretpostavljaju da su ih ubili albanski ekstremisti, jer je Muhamet Eljšani pripadao grupi Albanaca lojalnih vlastima.

Prištinski Medija centar saopštio je da je grupa Albanaca napala prekuče vatrom iz automatskog oružja srpske kuće u selu Belica kod Istoka. Napadači su otvarali vatru iz automatskog oružja. Srbi meštani su odgovorili na vatru, a onda im je u pomoć pritekla i jedinica policije koja je rasterala napadače. Povređenih među meštanim i policajcima nije bilo.

Isti izvor javlja da je prekuče oko 13 sati, kod mesta Prilep, na putu Peć-Dakovica, u napadu na policijsku patrolu ranjen policajac Saša Jančelin, koji je potom prebačen u pečku bolnicu i nalazi se van životne opasnosti. Albanski izvori tvrde da su na tom mestu vođene „oštre borbe“ između OVK i policije, potpomognute od strane naoružanih meštana. OVK je uzvratila napad i tom prilikom ubijen je jedan policajac.

Tvrdi se da je policija zatvorila višestrukim barikadama sve prilaze Dečanima. U gradiću nema više Albanaca, a Srbi koji nisu izbegli sme-

Zaplenjeno na granici: Izloženo oružje OVK u Prištini

Kod sela Lođa poginula dva, ranjeno šest policajaca

Dva policajca su poginula, a šestorica su ranjena u jučerašnjim sukobima sa naoružanim grupama Albanaca u selu Lođa, tri kilometra od Peći. Poginuli su Mirko Radunović i Dejan Prelević, a prema izjavi dežurnih lekara u pečkoj bolnici ranjeni su Goran Novaković, Dejan Drljević, Dragan Kešeljović, Zeljko Novičević, Josif Vukić i Borivoje Kuć.

Kosovski informativni centar saopštio je da je u Lođi, koja je od „napada srpskih snaga“ u „dimu i plamenu“ ranjen jedan Albanac iz sela. Medija centar saopštava da su „jake grupe albanskih ekstremista“ juče ujutro više puta napadale srpske kuće Vujoševića i Vukčevića u Lođi i policiju, koja je „pritekla u pomoć napadnutim meštanim“.

Policija je potisnula naoružane grupe Albanaca iz Lođe prema selu Grabac, gde su „koncentrisane jake grupe naoružanih albanskih ekstremista“, navodi Medija centar pozivajući se na opštinske vlasti u Peći. Medija centar takođe navodi da naoružani Albanci pucaju na policiju iz automatskih pušaka, mitraljeza, ručnih bacača i minobacača.

Ugljenokop se, tvrdi albanska strana, svakodnevno granatira, ali samom mestu je, zbog postavljenih barikada i teških mašina, nemoguće prići, osim iz vazduha.

de. Zvaničnici tvrde da je put odatle do Peći prohodan, međutim, magistrala Priština - Peć (u dužini od 80 km, a Kijev je tačno na pola puta), zatvorena je pre dva meseca.

U Crnoj Gori još hiljadu izbeglica

Podgorica - Kontrolnim punktovima na severoistoku Crne Gore tokom poslednja tri dana prijavljeno je još 926 izbeglica sa Kosova, saznaje se u Komesarijatu Vlade Republike Crne Gore za raseljena lica. Izbeglice su pristigle u 149 vozila, a među njima je bilo oko 550 žena i dece. Ukupan broj evidentiranih izbeglica sa Kosova u Crnoj Gori je porastao na preko 13.000, a procenjuje se da

bar još dve do tri hiljade lica nije prijavljeno nadležnim organima, jer su sa Kosova izbegli pre početka vođenja zvanične evidencije 2. juna ove godine. Među izbeglicama je najviše Albanaca, ali dolaze i Muslimani, Srbi, Crnogorci i Romi. Od ukupnog broja izbeglica, Opštinskom odboru Crvenog krsta u Podgorici je do juče prijavljeno više od 2.000, odnosno 550 porodica. (FoNet)

Novi egzodus izbeglih iz Albanije

Podgorica - Pored više hiljada drugih raseljenih osoba sa Kosova i Metohije, u Crnu Goru su se vratili, bolje reći ponovo izbegli, građani crnogorske i srpske nacionalnosti, porijeklom iz Vrake, u blizini Skadra, u Albaniji, a koje su - na osnovu takozvanog saveznog programa - od prije nekoliko godina bile smještene u za njih posebno izgrađeno naselje, u Juniku, kod Dečana.

Samo Opštinskom odboru Crvenog krsta u Podgorici, do juče su se prijavile 622 negdašnje izbeglice iz Vrake. Prema riječima sekretara Lazara Vujovića, ove osobe se moraju tretirati kao izbeglice, jer imaju dokumenta kao strani državljani, mada su, podsjećanja radi, prije šest godina, u egzodusu koji su zabilježile i TV kamere, došle „da se nastane u svojoj domovini“. Izbeglicama iz Albanije tada je bilo obećano „adekvatno“ zbrinjavanje, da bi, pošto su oko tri godine proveli ispod šatora, na Glavi Zete kod Danilovgrada, kao i u nekim objektima u Spužu i Ravnoj Rijeci kod Bijelog Polja, bili „uklopljeni“ su u savezni program povratka Srba na Kosovo. **M. D.**

Prema pisanju Sandžačkih novina

Policijska hajka protiv Albanaca

Novi Pazar - Sandžačke novine pišu da policija u Tutinu „sprovodi pravu hajku i lov na Albance koji su sa stokom došli do svojih katuna u predelu Ponora i Mojsirsko-draških planina“. List piše da je policija „kidnapovala“ jednog dvadesetogodišnjeg Albanca koga je meštani sela Drag, Husnija Čalaković, primio da mu čuva stado ovaca.

„Policija oduzima i životne namirnice albanskim stočarima, pa je samo u jednoj takvoj akciji tutinske policije oduzeto oko 2,5 tona brašna i 700 kilograma šećera“, pišu Sandžačke novine. List navodi da je policija u Tutinu iz autobusa koji saobraća na liniji Tutin-Draga izvela sedmoricu Albanaca, „koji su zadržani i maltretirani u policijskoj stanici“.

„U saradnji sa tržišnom inspekcijom policija je u selu Draga zatvorila dve i jednu prodavnicu u selu Vrba, zbog čega meštani moraju u nabavku da putuju u Tutin, udaljen 13 kilometara“. (Beta)

Kosumi i Drašković na internetu

Beograd - Novinska agencija Beta i prištinski dnevnik na albanskom jeziku Koha ditore objavili su na internetu najnoviju temu „Pregovori o Kosovu“ čiji su autori potpredsednik Parlamentarne partije Kosova Bajram Kosumi i predsednik Srpskog pokreta obnove Vuk Drašković.

To je deseta tema koja se od početka februara objavljuje na „Kosovo on-line“, zajedničkom sajtu dve novinske kuće, pokrenutom s namerom podsticanja dijaloga o svim aspektima kosovske krize. Tekstovi poznavalaca kosovskih prilika različitih profila objavljuju se na tom sajtu simultano na tri jezika - albanskom, srpskom i engleskom i odražavaju isključivo stavove autora.

Za „Kosovo on-line“ do sada su pisali Škeljzen Malići i Miha-

ilo Marković (Kosovo danas), Borisav Jović i Azem Vlasi (Kosovo u Ustavu), Beljui Bečaj i Predrag Simić (Rat i mir na Kosovu), Slobodan Vučetić i Esad Stavileci (Ustavno rešenje za Kosovo), Baton Hadžiu i Sonja Biserko (Kosovo-unutrašnje ili međunarodno pitanje).

Autori teme „Kako rešiti problem Kosova“ bili su Zoran Đinđić i Mahmut Bakali, „Studenti i Kosovo“ Albin Kurti i Čedomir Jovanović, „Status Kosova“ Milica Pejano-Đurišić i Adem Demaći i „Mediji na Kosovu“ Mufail Limani i Milivoje Mihajlović.

Tekstove iz „Kosovo on line“ prenose na svojim sajtovima „Central Europe online“ i „Krišćan sajtens monitor“. Sajt novinske agencije Beta, na kojem se nalazi i „Kosovo on-line“ je na adresi www.beta-press.com.

U Plavu više od 3.000 Kosovara

Plav - U plavskoj opštini evidentirano je preko 3.000 privremeno raseljenih osoba sa područja Kosova i Metohije, a svakodnevno se evidentira po 50 do 100 novopridošlih. Procjene govore da ih ima još najmanje oko 500 koji se nijesu prijavljivali. Humanitarna pomoć je dosad stigla od Vlade Crne Gore i Humanitarnog biroa Evropske unije, ali ona nije dovoljna, ističu u Opštinskom odboru Crvenog krsta. **M. D.**

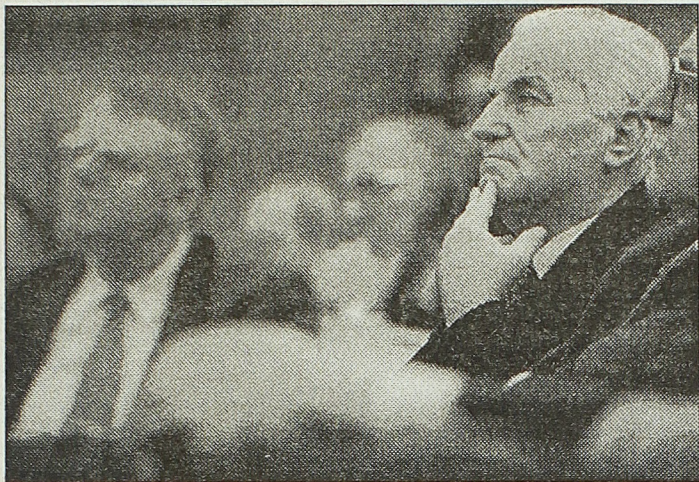
Za sto dana srpska vlada napravila samo nevolje

Sociologija bande

Ekonomija je bačena u „šesti plan“, a vatra se gasi benzinom

Beograd - Prvih sto dana srpske vlade sociolozi, političari i ekonomisti ocenili su juče, u „Pres klubu“ u Medija centru, kao vrlo neuspješne, i po vidljivim i po nevidljivim rezultatima. „Neprirodan brak“ između socijalista i radikala stvorio je „nakaznu decu“ u vidu novih zakona, a u ekonomskoj sferi je nastavljeno propadanje, jer je vlada zaokupljena političkom borbom po scenariju iz „sociologije bande“. Jedino pitanje koje je u „Pres klubu“ ostalo bez odgovora je „Dokle sve ovo može da traje?“. Nepredvidivo je koliko je narod spreman da trpi, složili su se svi prisutni.

Ljubiša Sekulić iz Foruma za međunarodne odnose podsetio je šta se sve dogodilo u proteklih sto dana: devalvacija, referendum, nove sankcije, eskalacija sukoba na Kosovu, usvajanje Zakona o univerzitetu i eskalacija napada jedne republike na drugu.

Autoritarna porodica: Vojislav Šešelj i Mirko Marjanović

drom iz filma „Titanik“: muzika svira, kelneri nose piće, a donja paluba već tone.

Goran Pitić, sa Ekonomskog fakulteta u Beogradu, ocenio je to poređenje kao dobro, ali po njegovom mišljenju Srbija ipak nije stigla do takvih kadrova. Prema nezvaničnim informacijama,

struktura i servisiranje spoljnog duga, vlada ne brine, a inflacija koja je na nivou od dva do tri odsto mesečno prikriva se.

Slobodan Antić, sociolog i politički analitičar podelio je učenje vlade u prvih sto dana u vidljive i nevidljive. Vidljivi, koje je Sekulić već nabrojao, Antić smatra logičnima, jer su „plod braka osoba iz iste, autoritarne političke porodice“.

Iz takvog braka mogu da se rode samo nakazna deca. Da su socijalisti ili radikali sami na vlasti, nikada ne bi mogli da naprave takvo čudo kao što je Zakon o univerzitetu. To je sociologija bande. Jedni druge podstiču, u nadi da će na kraju prebaciti odgovornost - rekao je Antić.

U nevidljive učinke, po njegovim rečima, spada borba u državnom aparatu, jer su socijalisti i radikali, iako sada sarađuju, dugoročno dva najveća protivnika u Srbiji. Antićeva ocena je da socijalisti polako gube, a Šešelj dobija sve veću šansu i samo će od njega zavisiti da li će je iskoristiti.

Mnogi su pokušali da iskoriste savez sa socijalistima. I Panić i Avramović i akademici... Do sada je samo Šešelj to i preživeo - podseća Antić. *N. Kovačević*

„Tačkice“ samo u slučaju rata

S obzirom da socijalisti, po proceni Slobodana Antića neće moći više da naprave parlamentarnu većinu, pred njima su dva puta: da pojačaju autoritarne crte vlasti ili da naprave neki novi politički aranžman. Prva varijanta, koja bi podrazumevala jače intervenisanje u ekonomiji, kao što je uvođenje bonova i „tačkica“, po oceni Gorana Pitića može da se ostvari samo pod jednim uslovom - u ratnoj privredi.

Antić je objasnio i kako bi izgledao srednji put - minimalan društveni rast, sa maksimalnom političkom sigurnošću, što se u nekim diktatorskim režimima pokazalo kao pouzdan sistem dugoročne vladavine.

- Da su se ovih šest svari desile u nekoj drugoj zemlji, bilo bi bar komešanja, ako ne krize u vladi. Naša vlada je, međutim, stabilna i u sedlu uprkos svemu - rekao je Sekulić. On je istakao da u Srbiji postoje sa jedne strane stvarni procesi, a sa druge aktivnosti državnih organa, stranaka, organizacija i institucija koje nisu primerene tim procesima, već su irelevantne i ne daju nikakve rezultate. Pomenutu situaciju Sekulić je uporedio sa ka-

kako tvrdi, resursi su još takvi da situacija može da se održava podalje od raspada.

- Naša situacija više bi odgovarala kadru u kome kapetan saznaje da je kraj blizu - tvrdi Pitić. On zamera vladi što nije ponudila stvaran program i što je ekonomiju bacila u „šesti plan“, delujući samo kratkoročno, „gaseći vatru benzinom“. O dugoročnim problemima, koji su po njegovom mišljenju pre svega platno bilansni i fiskalni deficit, starosna

Povodom konačnog teksta Predlog sporazuma o Prevlaci

Dogovor uz aktivno učešće Podgorice

Podgorica - Konačan tekst predloga sporazuma između SRJ i Republike Hrvatske o rešavanju spornog pitanja Prevlake biće, ipak, sačinjen uz aktivno učešće Crne Gore. U radnoj grupi, formiranoj pri Saveznom ministarstvu za inostrane poslove, učestvovali su i dva predstavnika Vlade Republike Crne Gore, a Vlada će razmotriti i nacrt sporazuma o Prevlaci.

Kako je izjavio Branko Perović, ministar inostranih poslova Crne Gore, vlada će ponuditi svoju platformu o Prevlaci kao strateškom interesu Republike. „Nastojimo i da ubijedimo Saveznu vladu da je moguće drugačiji pristup ovom pitanju, što je posebno važno zato što je savezna administracija dosad bila neaktivna i što je Hrvatska svojim predlogom, faktički, preuzela diplomatsku inicijativu“ - rekao je Perović, naglašavajući da Crna Gora taj složeni

posao doživljava i kao pokušaj da, u duhu dobrosusjedskih odnosa i Povelje Ujedinjenih nacija, radi na poboljšanju međusobnih odnosa, što je, kako je istakao, „apsolutni prioritet spoljne politike Crne Gore“. Perović naglašava da će Crna Gora kategorički insistirati da se otvaranje graničnog prelaza Debeli brijeg tretira odvojeno od prešavanja spornog pitanja Prevlake, uz zahtjev da se taj predlog predoči i hrvatskoj strani. Ističući da će Crna Gora do kraja insistirati na prihvatanju stavova iz svoje platforme, ministar Perović je dodao i da radna grupa pri Saveznom ministarstvu za inostrane poslove vrlo hitno treba da pripremi predlog nacrtu sporazuma o Prevlaci, koji će biti uručen Hrvatskoj u UN, a što će, zapravo, predstavljati jugoslovenski odgovor na nedavnu hrvatsku ponudu. *M. D.*

Milošević i Đukanović tajno pregovaraju

Podgorica - Iako nema potvrda da je prije neki dan u Beogradu došlo do susreta predsjednika SRJ Slobodana Miloševića i predsjednika Republike Crne Gore Mila Đukanovića, jedan od u Crnoj Gori vladajućih koalicionih partnera već je pozdravio takav susret, kao početak „ravnopravnih razgovora sa predstavnicima Srbije“, ocjenjujući da je riječ o pregovorima „o uređenju odnosa između Srbije i Crne Gore“.

Ranko Krivokapić, potpredsjednik Socijaldemokratske partije Crne Gore, izjavio je podgoričkim da je, prije ili kasnije, do tog susreta moralo doći. „Koliko ja znam, Đukanović o tim razgovorima nije obavještavao koalicione partnere. Ali, predsjednik Republike je, ipak, predsjednik Republike. Bez obzira na

ustavna ovlaštenja, on je ličnost od posebnog ugleda, čovjek koji je biran voljom svih građana Crne Gore i ima mandat da neke stvari započne i bez konsultacija koalicionih partnera. Tim prije što je za nas važnije što je bilo na tom sastanku, koji su predložili, dometi i pravci, nego da budemo obaviješteni o samoj činjenici da će se sastanak održati“ - rekao je Krivokapić, izražavajući očekivanje da će, ipak, o tom susretu biti obaviješteni SDP Crne Gore i Narodna stranka.

Tim povodom Montena-fax tvrdi da ima pouzdanu informaciju da je do tajnih susreta između Miloševića i Đukanovića došlo još u dva navrata, oba puta nakon njihovog prvog zvaničnog susreta na sastanku Vrhovnog savjeta odbrane. *C. D.*

NOVAK KILIBARDA: Đukanović neće Bulatovića za premijera

Podgorica - „Apsolutno sam uvjeren da predsjednik Republike Crne Gore Milo Đukanović neće pristati da Momir Bulatović bude savezni premijer, ukoliko je u njegovom susretu sa Slobodanom Miloševićem o tome, uopšte, bilo govora“ - rekao je dr Kilibarda, dodajući da bi „u suprotnom, Narodna stranka bila prinuđena da još jednom preispita svoju odluku o učešću o novoj Vladi Republike Crne Gore“.

Predsjednik Narodne stranke to je rekao tokom susreta sa Davidom Landemanom, zamjenikom ambasadora Velike Britanije u Beogradu, koji se posebno interesovao o skorom formiranju nove višestranačke Vlade Republike Crne Gore i učešću Narodne stranke u njoj. Dr Novak Kilibarda je saopštio da će NS učestvovati u vladi na osnovu predizbornih dogovora tri stranke, članice pobjedničke koalicije. *C. D.*

VUJANOVIĆ: Savezna vlada ekonomski iscrpljuje Crnu Goru

Podgorica - Mandatar nove Vlade Crne Gore Filip Vujanović optužio je juče jugoslovensku Vladu da pokušava da „ekonomski iscrpljuje“ Crnu Goru. Vujanović je u konsultacijama za sastav nove vlade obavestio predstavnike Liberalnog saveza Crne Gore, Demokratskog saveza u Crnoj Gori i Demokratske unije Albanaca da je Crna Gora odlučna da nastavi sa politikom „samoizdržavanja, koja je uslov njenog ekonomskog i ukupnog samopoštovanja“, saopšteno je iz Vujanovićevog kabineta.

„Opasnost za ovakvu

strategiju Vlade Crne Gore je politika Savezne vlade, koja neizvršavanjem svojih obaveza prema ovoj Republici pokušava da je ekonomski iscrpljuje“, rekao je Vujanović u razgovoru sa predstavnikom LSCG Miodragom Živkovićem, predsjednikom DS u Crnoj Gori Mehmetom Bardhijem i potpredsjednicima DUA Fuadom Nimanijem i Ljudom Junčajem. Mandatar je rekao da Vlada Crne Gore ima mehanizme da se „finansijfski zaštiti“ i dodao da će „učiniti sve da spreči ugrožavanje standarda“ građana i privrede Crne Gore. (Beta)

Skojevsko ćutanje Vojske

U pitanju je još jedan tragični dokaz da vojnički i, pre svega, moralno poražena „peta vojna sila na svetu“ nije želela ni mogla da se oslobodi balasta ideoloških zabluda politkomesara

Leskovac - Javnost nije uznemiravana činjenicom da je vojnik Omer Đoković (22 godine, selo Đusić, Tuzi) pobe-
gao iz leskovačke kasarne „Ju-
žni logor“ 24. juna, nakon na-
pada na desetara. Starešine
Garnizona Leskovac nisu
ovom pojedinošću „redovnih
aktivnosti“ htele da optereću-
ju ni policiju, koja je o tome
događaju saznala tek kad je u
leskovačku bolnicu dopre-
mljen prvi pacijent sa polu-
prezanim grlom. Tragični
bilans Đokovićevog bekstva i
divljanja sručio je za kratko
vreme domino efektom lavinu
neprilika na Vojsku, kao logič-
nu posledicu kukavičkog pri-
krivanja nesposobnosti i nesa-
vesnosti

„Slučaj Đoković“ deluje isu-
više poznato narodu koji ovih
nesrećnih „godina raspleta“
sa armijom komunicira traže-
ći imena najbližih u dugačkim
spiskovima zarobljenih, ne-
stalih, osakaćenih, poginulih.
Isuviše poznato da bi se pripisao
„višoj sili“. U pitanju je,
očigledno, još jedan tragični
dokaz da vojnički i, pre svega,
moralno poražena „peta vojna
sila na svetu“ nije želela ni
mogla da se oslobodi balasta
ideoloških zabluda politko-
mesara.

Uprkos tragičnim posledica-
ma obračuna u vikend naselju
„Rudarska čuka“, dva poginu-
la, Đoković i Lazar Miličić iz
Leskovca, i dva povređena, ili
baš zbog njih, ponovljen igno-
rantski odnos prema realnosti,
kroz sintagme „nisam nadle-
žan“ (komandant Garnizona
Leskovac Mićo Djapa) i „inte-
resi bezbednosti zemlje“, ser-
viranje ljudima koji se bave
„sumnjivom rabotom“ kakva
je pisanje za novine.

Kada su starešine znale da
se vojnik nalazi u reonu Ru-
darske čuke, zašto nisu obave-
stile građane da se pričajuju,
s obzirom da su 24. juna džip-
om obilazile taj teren - pita
se Dušan Minić iz Leskovca,
jedan od ljudi koji su samo
slučajnošću preživeli susret sa
Đokovićem, i najavljuje da će
on i njegove komšije tužiti VJ.

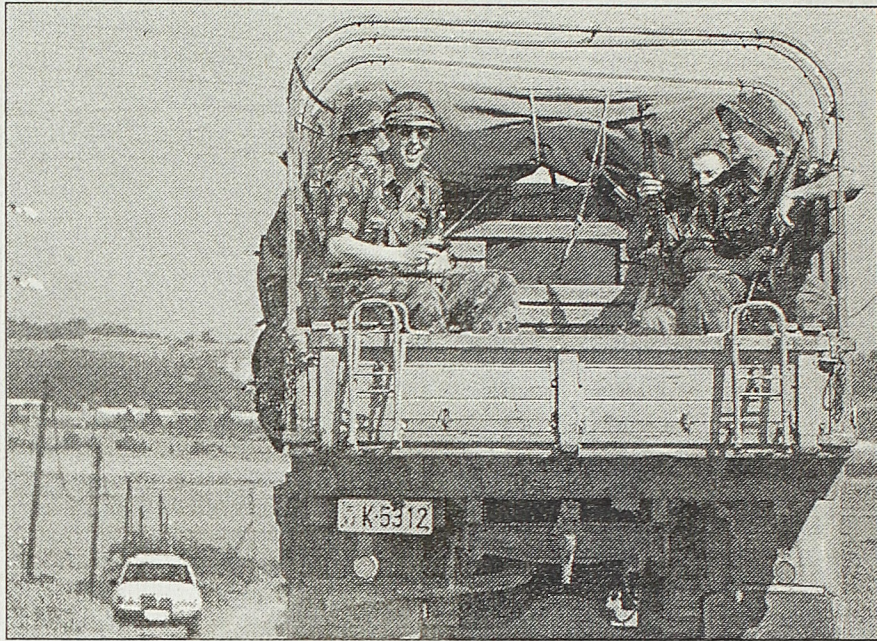
Ćutanje jednog morala

Minićevo svedočenje, da-
kle, jasno ukazuje da se ne ra-
di o poslovičnoj PR nespret-
nosti okoštalog tkiva (portpa-
rol Vojske general Živanović
je, podsetimo, batalio „redov-
ne“ konferencije za novinare),
već o prepoznatljivoj nameri
da se krupni propusti gurnu
pod tepih.

Policija saopštava „osnova-

ne sumnje“ da
je Đoković
zverski ubio La-
zara Miličića
starog 74 godi-
ne, ali nema
očevidaca tog
događaja. Su-
deći po identič-
nim izjavama
svedoka, izve-
sno je, među-
tim, da je odbe-
gli vojnik no-
žem brutalno
napao tri muš-
karca i jednu
ženu, sa name-
rom da ih ubije.
Posle više upo-
zorenja i puc-
njeva u vazduh,
usmrtio ga je,
braneći se, policajac
interventne patrole
leskovačkog SUP, hi-
cem u glavu iz neposredne
blizine.

Na mestu događaja zate-
kao sam nepomično telo čove-
ka koji me nekoliko minuta
ranije napao s leđa i policajca
kako plače. Rekao mi je da je
nepoznati, koji je imao na se-
bi radni mantil i kačket, nasr-
nuo na njega nožem i da rani-
je nije „ni pticu ubio“, kaže
Vojislav Bojanić i pokazuje

Kodeksi iz prošlosti: Pripadnici VJ na terenu

FOTO: ROTTERS

nezarastu ranu od noža na
svom vratu.

Privilegiju da saznaju šta se
događalo od Đokovićevog do-
laska u kasarnu 21. juna(?),
do bekstva iz nje tri dana ka-
snije, njegovo mentalno sta-
nje, pre svega, imali su jedino
prenumeranti specijalnih bil-
tena, dok je običnom svetu
ostavljena tradicionalna i sve-
znajuća čaršija. Profunkcioni-
sali su „dobro obavesteni iz-
vori“, šireći nepouzdanu ver-
ziju po kojoj je mladić pokazi-
vao agresivnost od prvog da-
na, ali ga je neuropsihijatar
proglasio „sposobnim“. U op-
ticaju je i priča o Đokovićevom
navodnom prinudnom
privođenju u kasarnu dan pre
tragičnih događaja.

„Slučaj Đoković“ i skojevsko
ćutanje Vojske o njemu savršeno
su se uklopili u nove srpsko-
crnogorske odnose, podstičući na-
gađanja o likvidaciji regruta Al-
banaca i Muslimana i „slovenač-
ko“ raspoloženje svih nacional-
nosti u Crnoj Gori. Mediji u Cr-
noj Gori, Hrvatskoj i srpski ser-
vis „Glasa Amerike“ naširoko su
izveštavali o ovom slučaju, osla-
njajući se na izjave rodbine da je
„Omer bio miran mladić“ i na-
vodnu rečenicu iz njegovog pi-
sma „Situacija je ovde teška, sva-
ki dan se ubijaju i kolju“.

Sledeći očito krivi trag i
uslovni refleksi, političke par-
tije crnogorskih Albanaca i
Muslimana izdale su zajed-
ničko saopštenje i istakle ka-
ko „nisu spremne da svoje
mladiće daju vojsci koja im
ne garantuje bezbednost i ko-
ja ih ubija“. Najdalje je otišla
Demokratska unija Albanaca
u Ulcinju konstatacijom da je
Đoković „zverski i mučki ubi-
jen“. (Prema podacima pot-
predsednika Skupštine Crne
Gore Rifata Rastodera u toj
republici je 140 mladića odbi-
lo pozive za služenje vojnog
roka, dok ih je 105 dezertira-
lo iz jedinica.)

Na predlog Crnogorskog

helsinškog komiteta, državni
tužilac Crne Gore Vladimir
Šušović je, uprkos nesumnji-
voj nenadležnosti, pokrenuo
istragu o Đokovićevoj smrti,
čime je nastavljen ping-pong
paragrafima i dnevno-politič-
kim tumačenjima Ustava i za-
kona na relaciji Beograd-Pod-
gorica i obrnuto.

Kad gusle utihnu...

Vojsci Jugoslavije jedan za
drugim stižu papreni računi
za poluvekovnu bezrezervnu
posvećenost paroli „Svi smo
jedna Armija!“ i opiranje pro-
meni sistema fascinantne pro-
dukcije zajedničkih neprijate-
lja i modela borbe protiv njih.
Mirišu gas-maske iz zakatan-
čenih rolo-ormara referenata
za ONO i DSZ u fabrikama i
ustanovama i samo je pitanje
dana kada će se ponovo uvesti
dežurstva kraj telefona pod
geslom „Ništa nas ne sme iz-
nenaditi“.

Vlast odbacuje jedino reše-
nje za „interese bezbednosti
zemlje“; profesionalizaciju ar-
mije, u razumljivom strahu od
dubljenja kontrole nad njom.
Ilustracije radi, jedan od vide-
nijih opozicionih prvaka di-
ljem Srbije čeznutljivo i arha-
ično pripoveda kako su se na
seoskim zabavama kotirali
kraljevi oficiri, dajući čitavom
problemu ljupku i toplu MIR-
JAM dimenziju.

Vođin danse macabre zavr-
šava se, po svemu sudeći, na
Kosovu, gde je i počeo. Rodi-
telji vojnika traže da im se de-
ca vrate iz „kolevke srpstva“;
mobilišu se ljudi sa iskustvom
iz rata u Hrvatskoj i Bosni. Sve
je veći strah za sudbinu mla-
dića koji brane ozbiljno ugro-
ženu državnu granicu, ili su
„na terenu“. Ostaje nada da je
konačan broj vojnika (osam)
koji su desteračko razrešenje
mitološko-nadrealističko
spektakla sa guslanjem i peva-
njem platili životom.

Bojan Tončić

Šta se krije iza zabrane prištinskog Radio Kontakta

Lokalnim moćnicima smeta multietničnost

Najavljena žalba Saveznom ministarstvu za telekomunikacije

Beograd - Prištinski Radio Kontakt, čije je
emitovanje zabranjeno 1. jula, uložiće žalbu
Saveznom ministarstvu za telekomunikacije
i tražiće dozvolu za privremeno korišćenje
radio-frekvencije, saopštili su predstavnici
ovog radija na jučerašnjoj konferenciji za no-
vinare u Medija centru.

Za zabranu radija odgovorni su politički
funkcioneri na Kosovu, ocenili su Zvonimir
Tarle, jedan od osnivača Radio Kontakta, Do-
rijan Nuaj, glavni i odgovorni urednik radija,
kao i Goran Lojančić, urednik programa.

- Radio Kontakt zabranili su lokalni mo-
ćnici. Onaj ko je stavio potpis na rešenje o
zabrani, taj je i protiv sporazuma Jeljcin-Mi-

lošević, kao i protiv nastojanja da se kriza na
Kosovu reši dijalogom - rekao je Tarle.

On je istakao da je „Kontakt“, koji je, inače,
bio jedini multietnički radio na Kosovu,
„smetao lokalnim moćnicima koji za svoj po-
ložaj u Prištini mogu da zahvale samo van-
rednom stanju i krizi“. Prema njegovim reči-
ma, apsurdno je da se zabranjuje radio koji se
zalogao za dijalog, multietničnost, i koji je
otvoreno bio protiv terorizma i separatizma.

Tarle podseća da je ova radio stanica, otvore-
na 21. juna, prvih osam dana bez ikakvih pro-
blema emitovala isključivo muzički program.
„Zabrana je usledila tek kada je „Kontakt“ po-
čeo da reemituje programe beogradskog radija
B 92, Svetskog servisa BBS i Glasa Amerike“.

Vladimir Kostić, jedan od urednika progra-
ma, rekao je da je Radio Kontakt promovisao
dijalog. „Bili smo na korak od stvaranja firme
koja će biti sastavljena od mladih ljudi kojima
prva reč nije mržnja. Možda su nekome za-
smetali džinglovi urađeni na srpskom, alban-
skom i drugim jezicima“, posumnjao je Kostić.

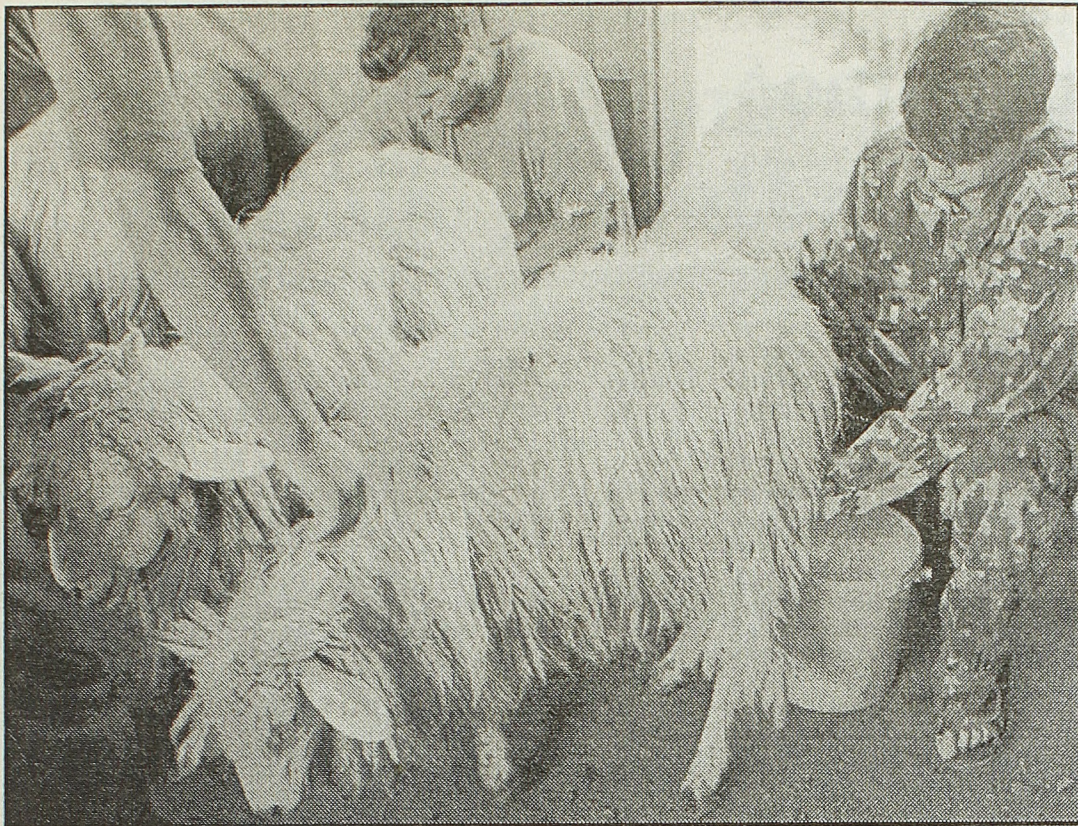
- I Savezno ministarstvo telekomunikacija
je, kao i Radio Kontakt, žrtva manipulacije
lokalnih moćnika - tvrdi Dorijan Nuaj, dok
Goran Lojančić nastalu situaciju definiše
kao „privatni pokušaj da se iskonstruiše su-
kob Radio Kontakta sa državom“.

Predstavnici ovog radija, i pored upornih
nastojanja, juče nisu uspeali da se sastanu sa
Goranom Matićem.

Z. Panović

Demantovan ministar

Predstavnici radija demantovali su tvrd-
nje Gorana Matića, saveznog sekretara za
informisanje, prema kojima Radio Kontakt
nije učestvovao na konkursu za dodelu frek-
vencija koji je raspisalo Savezno ministar-
stvo telekomunikacija. „Naš zahtev, koji je u
arhivu Savezne Vlade zaveden pod broje
417, nije odbijen već je samo tražena njego-
va dopuna. Spadam u retke stanice koje su
predale urednu tehničku dokumentaciju,
koju smo naknadno dopunili svim traženim
dokumentima“, naglasio je Zvonimir Tarle i
dodao da „građanima Prištine nedostaju
objektivne informacije, a to je Radio Kon-
takt pružao“.

Junik, 5. jul: Dvojica Albanaca u uniformama u selu u kome se Holbruk sreo sa OVK

REAGOVANJA Ima li Srbija pravu alternativu Alhermičar izlisanog patriotizma

Ilija Đukić

Predsednik SRJ i njegov režim su „isključili“ međunarodnu zajednicu, tj. njene institucije iz rešavanja kosovske krize, a sad će te institucije i velike sile isključiti njega i dati svoju formulu za rešenje. Biće opet „uzmi ili ostavi“

Jedna promašena, zapravo anahrona i nerazumna politika koja se uprkos porazima - političkim, vojnim, ekonomskim, socijalnim, a pre svega moralnim - uporno održava i obnavlja, već čitavu deceniju, istina svaki put na sve suženijem prostoru (ne samo teritorijalnom već i političkom), a proizvodi negativne implikacije, uostalom kao i dosad, i za svoje uže i šire međunarodno okruženje, ušla je u krajnje dramatičnu i drastičnu fazu na „svojoj“ teritoriji, u „svojoj“ državi. Kao da želi da konačno da dokaze kako je važnija i od zemlje, i od države, od njenih građana i od nacije.

Ta politika, otpočeta na Osmoj sednici CK SK Srbije, koju je uvek bilo lakše prepoznati po tome šta neće nego šta hoće (osim što hoće i još uspeva da vlada), ušla je, u stvari, u svoju završnu fazu, koliko god ta faza trajala (svi su izgledi da ne može biti duga), a otpočeta je formiranjem vlade tzv. narodnog jedinstva.

Glavni Alhermičar te politike i tvorac te vlade sastavljene od levih i desnih radikala, upotrebio je stari amalgam već izlisanog patriotizma, nacionalizma,

tzv. levice i tzv. radikala. Rezultat je opšta radikalizacija već postojeće krize - države, nacije, privrede, institucija - a sve je krunisano novim oružanim operacijama koje prerastaju u rat, međunarodnu izolaciju, nove sankcije protiv Srbije i Jugoslavije. U tom stanju kao da se i Alhermičar više ne snalazi. Međunarodna zajednica u licu Kontakt grupe velikih sila već saopštava da će izaći sa svojim projektima uspostavljanja mira i statusa za Kosovo i Metohiju, kad to još nije učinila „vlada narodnog jedinstva“, a ni njen tvorac, aktuelni predsednik Jugoslavije i stvarni šef Srbije. Predsednik SRJ i njegov režim su „isključili“ međunarodnu zajednicu, tj. njene institucije iz rešavanja kosovske krize, a sad će te institucije i velike sile isključiti njega i dati svoju formulu za rešenje. Biće opet „uzmi ili ostavi“. Dok je privreda bukvalno pred bankrotstvom, sva sredstva sad

odlaze na Kosovo i održavanje krajnje sumnjivog socijalnog mira. Sve se može završiti novom i još većom katastrofom (ako ona nije već u toku) koja bi mogla da uključi i urušavanje režima njegovo prerastanje iz sadašnjeg autoritarizma u otvoreni totalitarizam ili haos i raspad države. Sprečavanje tog totalitarizma i haosa (koji već kruže Srbijom) je politički i društveni imperativ.

Ovakva situacija je, konačno, a i morala je po logici stanja i razvoja, usmerila demokratsku opoziciju u Srbiji, na nove projekte ukupnjavanja snaga i potencijala. Pogotovo u situaciji kad je srpska politička scena raščišćena sa stanovišta ko je ko, tj. ko je sa režimom, ko pri režimu a ko je protiv njega. Jezgro nastojanja da se predupredi moguća katastrofa mogu biti ove treće snage, stranke, udruženja građana, pojedinci koji se jasno razlikuju od vladajućeg režima koji očekuje da se promeni svet umesto da menja sebe. Takvu sposobnost, ako je ikad i imao, vladajući režim je izgubio. Nikad Srbija nije bila u težoj i neizvesnijoj situaciji. Nikad nije bila izolovana, sa manje suvereniteta, integriteta i nezavisnosti, za koje se politička koalicija SPS-SRS-SPO tako zdušno zalaže na način koji sve te vrednosti i principe potire.

Nastavlja se

KOMENTAR **Danas**

Vučenje za nos

Priznato-nepriznata, takozvano-netakozvana Oslobođilačka vojska Kosova i nacionalno-politički korpus kosovskih Albanaca koji čas delom želi da joj se dodvori, a čas da joj se nametne - narodski rečeno, ovih dana vuče za nos i svetske diplomate i srpsku stranu koja zasad ne želi da čuje za nju. Ukoliko, naravno, ne bude prisiljena upravo od trenutno ovde veoma prisutnog „međunarodnog faktora“ da je prizna kao učesnika u pregovorima. Ako oni uopšte započnu.

Drugačije formulirano, ovo „vučenje za nos“ može, zapravo, da bude samo taktička priprema i zauzimanje što bolje startne pozicije za tu vrstu završnog čina oko koga se ponovo upinju Holbruk, Afanasijevski, Gelbard, Majls, Kotov... Sva poslednja dešavanja ukazuju upravo na takvu mogućnost - da prividna izrđavanja u vezi s mestom i ulogom OVK nju odjednom nametnu kao svršen čin i „nezaobilazni faktor“ u pregovaračkom procesu.

Ričard Holbruk se pre neki dan „slučajno“ sreo u Juniku sa dvojicom njenih pripadnika. Susret je, kasnije se ispotalo, bio nameran. Robert Gelbard je razgovarao sa dvojicom predstavnika OVK negde u Evropi. Posle je rečeno da je to bilo u Londonu, ali je „zvanični portparol“ ove vojske Jakup Krasnići porekao legitimitet dvojice Gelbardovih sagovornika. Adem Demači bi voleo da postane lider njenog političkog krila, a želja mu je toliko jaka da se nekima već čini da je on to već postao. Rugova insistira da ga vojska prizna za vrhovnog komandanta, ali mu druge stranke nepriznatog kosovskog parlamenta to pravo osporavaju, ni OVK ga ne prihvata uprkos tome što se finansira preko Buškošijevе vlade koju inaugurise Rugova.

Stvari ovako poredane deluju misteriozno, ali misterije nema - ni od koga priznata i nikome podređena OVK po priznanju i srpskih političara sa Kosova koji stvari gledaju bez naočara propagande postaje sve jača ili kako kaže Momčilo Trajković - „reč je o naoružanom narodu“.

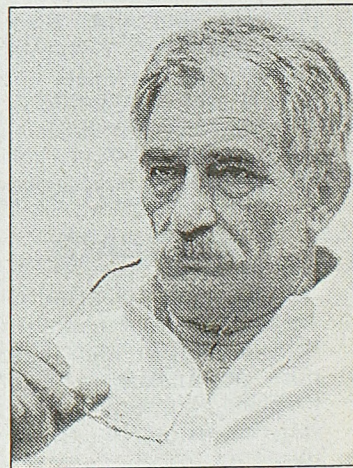
Vide li beogradske vlasti ove činjenice i neće li papagajsko ponavljanje priče o grupama terorista, u sudaru sa realnošću, a pogotovu u sudaru sa insistiranjem međunarodne zajednice koja se već duboko „infiltrirala“ na Kosovo da se te „realnosti priznaju“ biti još jedno „kašnjenje na Kosovo“ i u krajnjem slučaju još jedan političko-pregovarački autogol.

LIČNOST **Danas**

MILAN KOVAČEVIĆ Komandna odgovornost

Bivši direktor bolnice u Prijedoru i svojevremeno visoki funkcioner Srpske demokratske stranke, izašao je juče pred sudije Haškog tribunala i posle pobrojanih optužbi na pitanje uobičajeno za ovakve procese - „da li se oseća krivim“ izgovorio: „Ne, nisam kriv“. Optužbe s kojima je Kovačević suočen zaista su teške, najteže koje su u svim dosadašnjim procesima u Hagu od 1996. izrečene. Kovačević je prema zvaničnoj optužnici okrivljen za ukupno 14 dela svrstanih u: zločin genocida, saušesništva u genocidu, zločine protiv čovečnosti, za kršenje običaja ratovanja i kršenje Ženevske konvencije. On je za sada prvi optuženik kojem Međunarodni sud za ratne zločine počinjene tokom rata u bivšoj Jugoslaviji, sudi za genocid. Izjavio je da nije kriv, još i ranije, u trenutku kada ga je optužnica teretila za jedno delo svrstano u zločin genocida. Međutim, pre nekoliko dana, tačnije 23. juna, optužnica je proširena, te se Kovačević od skora suočio i sa novim krivicama.

Prema zvaničnoj optužnici Kovačevićeva odgovornost za masovna ubistva bosanskih Hrvata i Muslimana proizlazi iz činjenice da je bio potpredsednik kriznog štaba SDS-a u Prijedoru, što znači da je imao moć da odluči o: napadima, hapšenjima i ubijanjima nerspskog stanovništva u ovom regionu u jeku rata, od aprila do de-

cembra 1992. Zbog toga je Kovačević, kažu tužitelji, direktno odgovoran za sve što se dešavalo u Omarskoj, Keratermu i Trnopolju, zloglasnim logorima u kojima su zatočenici Hrvati i Muslimani, tokom etničkog čišćenja ovog kraja, zatvarani, mučeni, silovani, izgladnjivani i ubijani. Kovačevićev krizni štab je upravljao logorima, naređivao hapšenja i zatvaranja, i dirigovao proterivanja iz ovih krajeva, kaže optužnica i tako Kovačevića tereti za najveću - komandnu odgovornost. Kovačević (57) bio je na tajnoj listi Haškog tribunala. Doveden je u zatvor u Ševingenu pre godinu dana, pošto su ga u Prijedoru uhapsili britanski pripadnici Sfora-a.

Sanja Čosić

VIC **Danas**

Došao budža iz unutrašnjosti u republički centar radi lakše operacije.

- Dajte mu lokalnu anesteziju- kaže hirurrg svojim saradnicima.
- A, ne, taman posla - buni se budža. - Za mene, po funkciji, dolazi u obzir samo republička!

Danas

Jedne dobre novine su sasvim dovoljne

Kombinat aluminijuma pred prekidom proizvodnje

Potrebna finansijska pomoć

Podgorica - Upravni odbor Kombinata aluminijuma u Podgorici ocijenio je juče da ogromni dugovi i gubici čine ekonomsko-finansijsku situaciju u tom preduzeću izuzetno složenom, tako da bi se moglo desiti da narednih dana prekine proizvodnju. Proizvodnja tečnog metala, za prvih šest ovogodišnjih mjeseci, iznosi 37.437 tona, što je skoro na nivou plana, kvalitet je poboljšan, a smanjeni su i normativi utroška materijala. No, i pored toga, dugovi i niske berzanske cijene aluminijuma onemogućavaju normalno finansiranje Kombinata i sve

teže obezbjeđivanje plata radnicima, što - po ocjeni Upravnog odbora - prijeti da KAP narednih dana prekine proizvodnju.

Konstatujući da je Vlada Crne Gore, u posljednja tri mjeseca, značajno finansijski pomogla Kombinat aluminijuma, reprogramirajući mu obaveze prema bankama i drugim povjeriocima, Upravni odbor je ocijenio da će se Kombinat teško izvući iz ovih problema, bez ozbiljnijeg kredita.

Upravni odbor podgoričkog Kombinata aluminijuma ocijenio je prihvatljivom privatizacionu strategiju Kom-

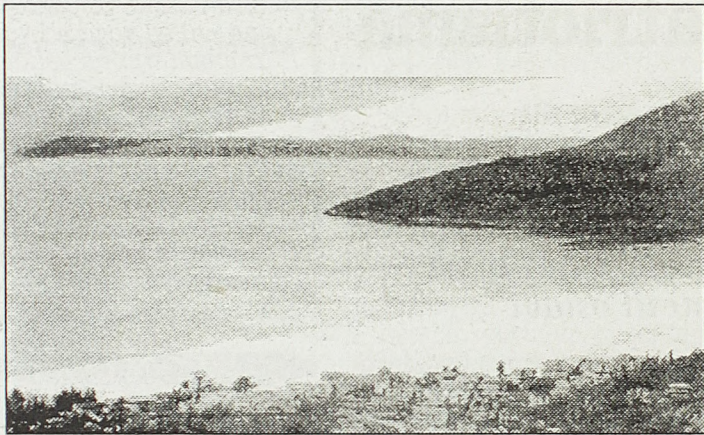
binata, koju je pripremila Francuska komercijalna banka iz Pariza, koja je savjetnik - posrednik u privatizaciji KAP-a. Saopšteno je, takođe, da će taj dokument razmotriti i komisija koju su zajednički formirali KAP i Vlada Crne Gore, koja će Upravnom odboru dati svoje mišljenje. Upravni odbor je zadužio nadležne službe KAP-a da hitno utvrde cijene svih kombinatovih proizvoda, kako bi rukovodstvo preduzeća, na osnovu toga, moglo da sačini predlog mjera, pa i u varijanti, ako ne bude obezbjeđena spoljna finansijska pomoć. C. D.

Dr Hrvoje Kačić, predsjednik Državne komisije za granice RH

Posmatrači UN na Prevlaci još tri mjeseca

Podgorica - Predsjednik Državne komisije za granice Republike Hrvatske, dr Hrvoje Kačić, izjavio je splitskoj Slobodnoj Dalmaciji da mandat posmatračima Ujedinjenih nacija na poluostrvu Prevlaka nije potrebno produžavati za više od tri mjeseca, jer su, prema njegovom mišljenju, već stvoreni uslovi da se dođe do rješenja tog - kako je naglasio - „sigurnosnog, a nikako teritorijalnog pitanja“.

Prema riječima dr Kačića, generalni sekretar UN Kofi Anan je dao podršku nedavnoj inicijativi Hrvatske za mirnim rješavanjem spornih pitanja i ocijenio je podsticanjem za predstojeće, kako je naveo, sadržajne razgovore između SRJ i Hrvatske. „Još prije šest mjeseci Vijeće sigurnosti UN ocijenilo je da na području Prevlake više

Sigurnosno, a ne teritorijalno pitanje: Prevlaka

nema opasnosti za međunarodni mir. Stekli su se, dakle, potrebni uvjeti za ubrzavanje procesa između Hrvatske i SRJ koji bi trebao dovesti do prihvatljivog rješenja - sigurnosnog, a nikako teritorijalnog pitanja“ - istakao je

dr Hrvoje Kačić, dodajući da je „pismo premijera jugoslovenske vlade Momira Bulatovića, kojim neutemeljeno optužuje Hrvatsku za navodno uznemiravanje stanovnika Boke Kotorske, apsolutno neprihvatljivo“. M. D.

Minut razgovora 45 dinara

Podgorica - U Crnoj Gori stupio je na snagu novi cjenovnik usluga u međunarodnom poštanskom saobraćaju, prema kome su cijene poštanskih usluga poskupile za oko 100 procenata, a što se zvanično objašnjava utvrđivanjem novog pariteta zlatnog franka, čija je nova vrijenost 4,73 dinara.

Tako sada minut telefonskog razgovora, za prvu zonu, u kojoj su sve susjedne zemlje, košta 9,50 dinara, za drugu (u kojoj su, recimo, Italija i Francuska) 11,71 dinara, a za treću (u kojoj je, na primjer i Njemačka) 13,81 dinara. Minut razgovora u četvrtoj zoni - u kojoj su, uz ostale zemlje, SAD i Kanada - sada košta 25,12 dinara, u petoj 30,14 u šestoj 35,17 i u sedmoj 45,21 dinar. Slično su povećane i cijene markica za pisma, kao i za telegrame. C. D.

Usred Moskve - Bjelopoljka šampion ruskog jezika

Bijelo Polje - Petnaestogodišnja Bjelopoljka Kristina Kljajević, na nedavnoj olimpijadi ruskog jezika i ruske kulture, održanoj u Moskvi, u konkurenciji svršenih osnovaca iz 35 zemalja svijeta, dobila je najviše priznanje - zlatnu medalju! Kristina je, inače, prije toga bila šampionka na regionalnom takmičenju najboljih znalaca ruskog jezika, a potom je bila najbolja i na republičkom takmičenju. M. D.

Voz usmrtio nepoznatog muškarca

Bijelo Polje - Neidentifikovani muškarac, star oko 60 godina poginuo je preksinoć oko 19 sati u Bijelom Polju, kada ga je udario voz, koji saobraća na liniji Bar-Bijelo Polje. Istražni sudija Mirsad Trubljanin nije mogao juče da saopšti identitet

poginulog, pošto kod njega nisu pronađena lična dokumenta. Sudija se pozvao na iskaze meštana koji žive u blizini mesta nesreće i rekao da je moguće da je poginuli Desto Balić, rođen 1938. godine u selu Zmijanjac kod Bijelog Polja. (Beta)

„Crnogorska svadba“ otvara Balkanski festival folklor

Podgorica - Kulturno-umjetničko društvo „Crnogorsko oro“, iz Podgorice, otvoriće ovogodišnji Balkanski festival folklor, koji se priređuje u Vršcu, a počinje 15. jula izvođenjem „Crnogorske svadbe“, čiji je autor poznati koreograf dr Vladimir Soć. C. D.

Saopštenje Liberalnog saveza Crne Gore

Kompromis Beograda i Podgorice

Podgorica - Liberalni savez Crne Gore, u jučerašnjem saopštenju, ističe da je „inflatorni udar, od prije neki dan, najava inflacije i uništavanje posljednjih ostataka ekonomske moći Crne Gore“, dodajući da se „inflacija pojavljuje usljed finansiranja policijskih i vojnih akcija na Kosovu, pri čemu Crna Gora, po običaju, zauzima pasivan stav“. „Retorički pristup ovom problemu od aktuelnih vlasti, lišenih bilo kakve političke odlučnosti i spremnosti da se nešto mijenja, ili konkretnije suprotstavi režimu u Beogradu, dovodi nas do zaključka da je napravljen kompromis na relaciji Podgorica - Beograd, u cilju očuvanja političkih oligarhija i sa neograničenom i nekontrolisanom moći.

Homogenizacija političkih snaga u Srbiji oko kosovskog problema, bez obzira na to da li se radi o vlasti ili opoziciji, ukazuje na instruisanu opoziciju koja nema mogućnosti da zauzme konstruktivni stav po tom pitanju. Uzrok tome je opozicija po mjeri vlasti“ - kaže se u saopštenju liberala i dodaje da „podgorički učenici beogradskog režima, na isti način, žele formirati politički život u Crnoj Gori, stvorivši politički dekor, u kome će oni uživati u privilegijama vlasti, ali bez ikakve odgovornosti za

promšaje i uništavanje države“. „Suštinskih promjena nema bez velikih rezova u sistemu, a Liberalni savez stoji principijelno iza svojih programskih opredjeljenja, pri čemu su demokratija i sloboda svakog čovjeka na prvom mjestu i nemogući su nam

Vratite regrute

„Imate apsolutnu političku vlast, sve poluge vlasti, glasačku masinu u Skupštini, medije i dr. Mi čekamo da vratite sve što ste crnogorskoj državnosti oteli posljednjih deset godina, da vratite dostojanstvo običnim ljudima koji vas prestravljenog gledaju u vašem glamuru, da vratite crnogorske regrute koji treba da ginu za promašene nacionalne ideologije“ - poručuje na kraju saopštenja Liberalni savez Crne Gore.

savezi sa ljudima kojima je oportunistički najuzvišeniji oblik političkog djelovanja, a koji homogenizuju biračko tijelo“, naglašavaju liberali, dodajući da je „koalicija došla na vlast na talasu crnogorstva, raznih obećanja i oštih riječi na račun beogradskog režima, u čemu je Liberalni savez vidio prevanu“. V. Koprivica

Po pisanju Slobodne Bosne

Neuobičajen „lov na ljude“

Podgorica - U sve većoj gužvi na Crnogorskom primorju, ovih dana se odvija i jedan neuobičajen „lov na ljude“. Specijalna jedinica policije Republike Srpske traga za Gojkom Kličkovićem, bivšim premijerom, ali je, zasad, Kličković nedostupan, jer ga štite ljudi Slobodana Miloševića i Momira Bulatovića. To tvrdi sarajevska nezavisna revija Slobodna Bosna, u svom najnovijem broju.

„Ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske, Milovan Stanković, nakon raspisivanja potjernice za hap-

šenje Gojka Kličkovića, bivšeg predsjednika Vlade Republike Srpske, poslao je na Crnogorsko primorje specijalnu jedinicu sa zadatkom da uhapsi Kličkovića, koji se tamo nalazi na odmoru“ - piše Slobodna Bosna, pozivajući se na neimenovani banjalučki izvor. Slobodna Bosna, međutim, ističe da je „akcija privremeno propala, jer Kličkovića štiti brojno obezbjeđenje, sastavljeno od poraženih policajaca odanih Momiru Bulatoviću, kao i operativci Miloševićeve tajne policije pod komandom Jovice Stanišića“. (Montena-fax)

Nove cene u hotelima

Ulcinj - U ulcinjskim hotelima od juče važe nove, sezonske cene koje su u proseku za 35 odsto veće od predsezonskih. Cena polupansiona kreće se u tamošnjim hotelima, zavisno od kategorije, od 186 do 264 dinara, dok korišćenje apartmana iznosi od 372 u dvokrevetnom do 870 dinara u apartmanu sa osam ležaja. Nove cene važiće do 25. avgusta. Inače, cene smeštaja u domaćoj radinosti kreću se od 50 dinara u trećoj do 70 dinara u prvoj kategoriji po ležaju. (Beta)

Boravišna taksa šest dinara

Beograd - U glavnim turističkim centrima Crne Gore boravišna taksa je šest dinara dnevno po osobi.

Turisti toliko treba da plate ako borave u Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Budvi, Baru, Ulcinju, Podgorici i na Zablaku. Gosti u Nikšiću, Cetinju, Beranama, Plavu i Kolašinu treba da plate po pet dinara.

U svim ostalim mestima Crne Gore boravišna taksa je tri dinara. (Beta)

Udruženje izbeglica u SRJ piše Karlosu Vestendorpu

Politički smišljeno sprečavanje povratka

Izbeglicema iz Bosne onemogućava se na razne načine da ostvare svoja stanarska prava

Beograd - Mada ima više inicijativa za produžavanje roka za podnošenje zahteva za vraćanje stanarskih prava u BiH, koji ističe 4. oktobra, s tim se ne može sa sigurnošću računati. Sasvim je izvesno da izbeglice koje na vreme ne podnesu zahtev trajno gube pravo na stan, upozorilo je Udruženje za pomoć izbeglicama i prognanim licima u SRJ na jučerašnjoj konferenciji za novinare.

Izbeglice koje nemaju finansijskih mogućnosti ili iz bilo kojih drugih razloga ne mogu otići u opštinu gdje bi trebalo da podnesu zahtev, mogu se obratiti ovom Udruženju radi kolektivnog prikupljanja potrebnih dokumenata-izjavio je Milorad Muratović, predsednik Udruženja. On je naglasio da u Federaciji BiH izbeglice poseduju sto hiljada društvenih stanova, ali je samo desetak hiljada bosanskih izbeglica trenutno smeštenih u SRJ podnelo zahtev za vraćanje vlasništva. Kako izbeglice u pokušaju da ostvare stanarsko pravo nailaze na brojne birokratsko-političke prepreke, Udruženje je o tome visokom predstavniku međunarodne zajednice Karlosu Vestendorpu uputilo pismeni izveštaj. O ovim i sličnim problemima Udruženje će ubuduće redovno izveštavati visokog predstavnika.

Kao prepreku za vraćanje stanarskog prava Udruženje navodi i da nadležne službe, naplatom i traženjem dodatnih i nepotrebnih dokumenata, krše zakone i uputstva nadležnih ministarstava i međunarodne zajednice. Povratak otežava izgradnja etnički čistih izbegličkih naselja, što finansiraju i međunarodne humanitarne organizacije, ali i podrška potpisnika mirovnih sporazuma humanoj razmeni teritorija.

Ovi dužnosnici se javno zalažu za trajan, bezbjedan, dostojanstven

povratak i pravično rešavanje imovinsko-stanarskih prava, a tajno učestvuju u velikoj krađi i još većem zločinu - ustvrdio je Muratović. Negativne efekte proizvodi zagovaranje novih popisa o željama izbeglica za trajno rešavanje njihovih problema, ali i činjenica da se mnogi i dalje protive povratku izbeglica. U Udruženju izbeglica upozoravaju da je u Sarajevu zabeleženo više primera da su lokalne vlasti, umesto da određene stanove vrate nosiocima stanarskog prava, protivzakonito dodeljivale novim privremenim vlasnicima.

Članovi Udruženja ističu da je dodatna otežavajuća okolnost za pokretanje procesa rešavanja imovinsko-stambenih prava izbeglica u SRJ to što u Srbiji, za razliku od Crne Gore, još nije otvorena međunarodna Kancelarija za imovinske zahteve izbeglica. „Nema kome se od republičkih i saveznih organa nismo obraćali za otvaranje takve Kancelarije, ali naši apeli su ostali bez odgovora“, rekao je Muratović.

Jovan Bijelić, član bosansko-hercegovačkog ogranka Udruženja, podseća da su izbeglice koje su napustile Sarajevo tokom opsade grada suočene sa dodatnim problemima. Da bi izašli iz grada, morali su da potpisuju potvrde da dobrovoljno odlaze i ostavljaju stan. Na njih se primenjuju određbe predratnog Zakona o društvenim stanovima, po kome vlasnici gube stanarsko pravo ako šest meseci ne stanuju u određenom stanu.

Oni koji su tada „dobrovoljno“ izašli i ostavili stanove, sada moraju da izlaze pred razne komisije i podnose izveštaje o tome gde su bili tokom rata i da dokazuju da nisu svojevremeno napustili Sarajevo-rekao je Bijelić.

S. Biševac

Pred Haškim tribunalom počelo suđenje bivšem upravniku bolnice u Prijedoru

Kovačević odbacio krivicu

Hag - Bivši upravnik bolnice u Prijedoru Milan Kovačević juče je pred Haškim tribunalom odbacio optužbe za genocid, zločine protiv čovečnosti i ratne zločine. „Ne, nisam kriv“, rekao je Kovačević (57) na početku suđenja.

U beloj košulji, gotovo potpuno sed, Kovačević je te iste reči ponovio 15 puta, za svaku tačku proširene optužnice prema kojoj je imao „ključnu ulogu“ u genocidu nad Muslimanima i Hrvatima opštine Prijedor u severozapadnoj Bosni 1992. godine.

Proces Milanu Kovačeviću je prvo suđenje za genocid pred Haškim tribunalom, koji su UN osnovale 1993. godine za krivični progon odgovornih za teške povrede međunarodnog humanitarnog prava u sukobima na tlu bivše Jugoslavije. Za genocid su optuženi i Radovan Karadžić i general Ratko Mladić i komandanti logora u Bosni, od kojih jedan, Goran Jelisić, čeka na suđenje. Milan Kovačević je uhapšen u bolnici u Prijedoru 10. jula 1997. godine. Tužilac Brenda Holis izjavila je da će dokazati Kovačeviću krivicu za „etničko čišćenje“ opštine Prijedor, za masovne, sistematske i široko rasprostranjene napade na naselja, progon stanovništva na etničkoj i verskoj osnovi, otvaranje logora i

svakodnevne zločine nad civilima nerspske nacionalnosti koji su doveli do gotovo potpunog uništenja Muslimana i Hrvata opštine Prijedor. Kovačević je lekar a njegova profesija nije ga sprečila da svesno i voljno učestvuje u zločinima, rekla je Holisova. Ona je istakla da je Kovačević bio pripadnik „srpske elite u opštini“, predsednik Izvrnog veća i potpredsednik Kriznog štaba koji je obrazovan kada su srpske snage preuzele kontrolu i svu vlast u opštini u aprilu 1992. godine. Kovačević je odgovoran za činjenje i nečinjenje, jer je bio član tela koja su naredila, organizovala i sprovela zločine. Znao je ili je mogao znati da će zločini biti izvršeni a nije učinio ništa da ih spreči ili da vinovnici budu kažnjeni, rekla je tužilac.

Branilac Dušan Vučićević, kome je sud dozvolio da posle uvodne reči optužbe ukratko izloži zamerke na optužnicu, ocenio je da je optužba za genocid neodgovarajuća i da neće opstati, jer ne može biti dokazana. Odbrana će uvodnu reč dati kada tužilac izloži sve dokaze, koji ne potvrđuju genocid, odnosno postojanje plana delimičnog ili potpunog uništenja Muslimana i Hrvata opštine Prijedor, izjavio je Vučićević. (Beta)

KINKEL: Karadžić u Hagu u doglednoj budućnosti

Bon - Bivši lider bosanskih Srba Radovan Karadžić pojaviće se pred Međunarodnim sudom UN za ratne zločine u „doglednoj budućnosti“, ocenio je nemački ministar inostranih poslova Klaus Kinkel. „Verujem da će doći tamo gde mora, svojom voljom ili ne“, rekao je Kinkel u intervjuu nemačkoj stanici NTV, prenosi AFP.

On je, međutim, odbio da komentariše mogućnost upotrebe vojnih snaga kako bi se Karadžić izveo pred Međunarodni sud za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije u Hagu, koji je bivšeg lidera bosanskih Srba optužio da je počinio ratne zločine tokom rata u Bosni. „Bilo bi bolje za njega da ode tamo kao i drugi pre njega“, rekao je Kinkel. „Ali ako to ne uradi, biće odveden protiv svoje volje u Hag, zato što nije prihvatljivo da oni koji nose najtežu odgovornost ne izađu pred sud“, zaključio je nemački ministar. (FoNet)

GELBARD: Impresioniran sam situacijom u RS

Banjaluka - Premijer Republike Srpske Milorad Dodik primio je juče u Banjaluci specijalnog izaslanika američkog predsednika za Balkan Roberta Gelbarda, sa kojim je razgovarao o privatizaciji preduzeća i rekonstrukciji policije u RS. Nakon jednočasovnog razgovora, američki diplomata je rekao da ga je posebno iznenadio i impresionirao „napredak koji je ostvaren u RS i BiH“. „SAD su jako pragmatična zemlja i ono što nas zanima jesu rezultati. I kada vidimo da se usvoji jedan prvorazredan paket zakona o privatizaciji i kada su poduzete druge mere od strane Vlade RS ka tržišnoj ekonomiji, onda znamo da je ova vlada RS na pravom putu i da radi izvrsno“, istakao je Gelbard. On je rekao da će SAD podržavati narod u RS, predsednicu i premijera RS Biljanu Plavšić i Milorada Dodika, sve dok se budu zalagali za tržišnu ekonomiju i dok se budu starali da život svakog građanina u RS bude bolji. (Beta)

Princeza Jelisaveta Karađorđević državljanka Republike Srpske

Banjaluka - Princeza Jelisaveta Karađorđević juče je u Banjaluci, na ponudu predsednice RS Biljane Plavšić, primila državljanstvo Republike Srpske. Nakon jednočasovnog razgovora sa predsednicom Plavšić, princeza je izjavila novinarima: „Prihvatila sam dr-

žavljanstvo i to je za mene velika čast“. „Meni je državljanstvo bilo oduzeto u Beogradu kada sam imala deset godina i od tada hodam po svetu bez korena, ali zahvaljujući predsednici Plavšić od danas mogu da pripadam vama“, naglasila je princeza Jelisaveta. (Beta)

Euro preti jenu

Tokio - Lansiranje jedinstvene, stabilne i jake zajedničke valute u Evropi 1. januara 1999. godine moglo bi da predstavlja novu opasnost za Japan koji već prolazi kroz tešku krizu. Tokio bi to mogao da izbegne, procenjuju analitičari, ako uspe da oživi svoju privredu podsticanjem domaće tražnje i odlučno reorganizuje svoj bankarski sektor. Ako to Tokio ne postigne, japanski jen će ostati ranjiv i biti žrtva špekulantskih napada dilera širom sveta, koji će nastojati da se obezbede po lansiranju jedinstvene evropske valute. Japan rizikuje da jen svede na „sporednu valutu“ ako pogreši u merama u raščišćavanju svog finansijskog sistema, procenjuju u tokijskoj filijali Barklejs banke i dodaju da postoji mogućnost da jen postane valuta za špekulaciju, kao što se desilo nemačkoj marki osamdesetih godina.

Poslenici na deviznim tržištima ocenjuju da je osnovni uzrok velikih kolebanja japanske valute neuspešna vladina politika koja je dovela do privredne krize. Eksperti Barklejs banke smatraju da je na pozici-

ju jena uticala i činjenica da evropski devizni poslenici, u strahu za svoj posao pred uvođenje jedinstvene evropske valute, gomilaju jene da bi se obezbedili.

Neki poslenici na deviznim tržištima smatraju da bi jen mogao da se nađe pod političkim pritiskom u trgovinskim sporovima i sa EU, poput onih koji su izbijali sa SAD. Ekonomisti i berzanski stručnjaci smatraju da će EU, koja u svetskoj trgovini učestvuje sa jednom trećinom, a u ukupnom bruto domaćem proizvodu (BDP) zemalja Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) sa 35 odsto, po uvođenju evra početi jače i skladnije da vodi svoju spoljnotrgovinsku politiku.

Eksperti u Tokiju smatraju da evropske zemlje, a posebno Nemačka, dosad nisu brinule o odnosu svoje valute prema japanskom jenu, ali će odnos euro/jen biti mnogo važniji kada euro postane osnovna valuta u Uniji, pa bi se Japan mogao naći u znatno težoj situaciji u planiranju svoje monetarne politike. (Beta)

Hrvatska ne da Slovencima more

Zagreb - Predsednik ekspertskog tima Državne komisije Hrvatske Vladimir Ibler izjavio je da Slovenija prema međunarodnom pravu nema pravo na teritorijalni izlaz na otvoreno more. „Slovenački zahtev je u evidentnoj suprotnosti sa pozitivnim međunarodnim pravom, jer Hrvatskoj uskraćuje teritorijalno more pred njenom obalom“, kazao je Ibler u intervjuu za jučerašnji zagrebački Večernji list. Ibler smatra da je slovenački zahtev za izlazak na otvoreno more neprihvatljiv. „Slovenija zapravo traži da se njene teritorijalne vode spoje sa otvorenim morem, a to je moguće postići samo ako Hrvatska ustupi Sloveniji deo svog teritorijalnog mora, odnosno, svog državnog područja“, rekao je on. Ibler je izrazio nadu da će Hrvatska i Slovenija uspeti da izgleda spor oko teritorijalnih voda u Jadranu, jer će u suprotnom taj problem morati da rešavaju pred međunarodnim sudom. (Beta)

Tirana - Vojna vežba albanske vojske nazvana „Skuraj 1998“, održana je juče u gradu Skuraj, stotinak kilometara udaljenom od Tirane. Na manevrima su učestvovala dva aviona tipa Mig-19, tenkovi i specijalne jedinice. Albanski premijer Fatos Nano, ministar odbrane Luan Hajdaraga, šef Generalštaba albanske vojske Aleks Andoni i vojni atašei i stručnjaci SAD, Turske, Rusije, Italije i Grčke prisustvovali su manevrima. Hajdaraga je novinarima rekao da je vežba imala političke i moralne vrednosti „u napetoj situaciji u regionu koja je izazvana stanjem na Kosovu“. Andoni je izjavio da je albanska vojska 80 odsto restrukturirana nakon prošlogodišnjih nemira. (Beta)

Danas

Një gazetë e mirë mjafton

Makedoniska štampa optužuje Beograd za odogovlačenje u obeležavanju granice

„Miloševiću opet potreban problem“

Skoplje - Makedonsko - jugoslovenska granica je jedna od retkih u svetu i sigurno jedina u Evropi koja još nije obeležena, piše juče Nova makedonija, ocenjujući da jugoslovenska strana „smišljeno odugovlači ovaj proces, jer su (predsedniku SRJ Slobodanu) Miloševiću potrebni stalno otvoreni problemi sa granicom“. Skopski list, u tekstu sa nadnaslovom „obeležavanje granice između Republike Makedonije i SR Jugoslavije u kritičnoj fazi“, u dva nastavka opširno piše o procesu obeležavanja granice, navodeći da su za sada tri sporne tačke - kota „Čupino brdo“, šumski

pojas „Kopiljača“ i pašnjaci na Sar planini. Osvrćući se na rad mešovite diplomatsko - ekspertске komisije, Nova Makedonija navodi da je Beograd u procesu razgraničavanja sa ostalim državama koje su nastale raspadom SFRJ, osim u dva izuzetka, prihvatio nekadašnje administrativne granice. U razgovorima sa Makedonijom, jugoslovenska strana traži da se razgraničavanje vrši na osnovu karti od pre Drugog svetskog rata, a ne na osnovu administrativnih granica utvrđenih u okviru SFRJ. Ocenjujući da Beograd smišljeno odugovlači proces razgraničavanja, list konstatuje

da „jugoslovenska država i Miloševićeva vlast, poučeni iskustvom drugih makedonskih suseda, kao da žele da i oni imaju stalno otvoren problem sa Makedonijom“. Bugarima, za koje je problem jezik, Grčkoj, za koju je sporno ime i Albaniji, za koju je problem albanska nacionalna manjina, sada želi da se pridruži i Srbija sa osporavanjem granice - zaključuje Nova Makedonija, dodajući da su bili u pravu oni koji su, i kada je formirana mešovita komisija, strahovali da će se obeležavanje granice odugovlačiti godinama, kao i problemi sa ostalim makedonskim susedima. (FoNet)

Rusija i Kazahstan podelili naftu

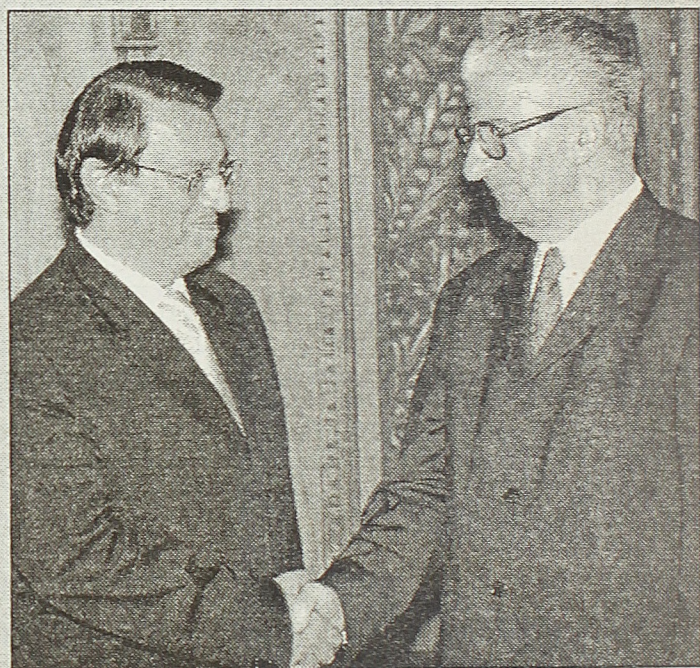
Moskva - Ruski predsednik Boris Jelcin i predsednik Kazahstana Nursultan Nazarbajev potpisali su juče u Moskvi sporazum o podeli rezervi nafte u Kaspijskom moru. Agencija Itar-Tass javlja, da je sporazumom utvrđena granica na dnu mora, da bi se poštovala suverena prava zemalja koje izlaze na Kaspijsko more. Rezerve nafte u Kaspijskom moru procenjuju se na 12 do 15 milijardi tona, što je otprilike količina potvrđenih rezervi u Kuvajtu (Beta)

Mađarska najavljuje rat kriminalu

Budimpešta - Nova mađarska vlada će u četvrtak, na svojoj prvoj sednici, prihvatiti paket mera za „efikasniji nastup protiv organizovanog kriminala“, piše juče mađarska štampa. To je saopštio novi mađarski premijer Viktor Orban posle trodnevne sednice sa svojim saradnicima iz Saveza mladih demokrata-Mađarske građanske partije i sa predstavnicima Mađarskog demokratskog foruma. Orban je u vezi sa prošlonedeljnim atentatom na policijskog informatora Tamaša Boroša (43) najavio da će u paket mera nove vlade biti uključen i „predlog za izradu zakona protiv mafije“. Mađarski dnevnik Nepszabadsag i Mađar hirlap juče na prvoj strani donose vest da će biti smenjen načelnik Zemaljske komande mađarske policije Laslo Forgač, kao i načelnik budimpeštanske policije Atila Berta. Oba policajca biće penzionisana, a njihovi bliski saradnici biće premešteni na manje važne dužnosti ili će otići na kurseve stranog jezika. (Beta)

Dobra politička saradnja Turske i Makedonije

Jilmaz u Skoplju

Premijer Jilmaz i predsednik Gligorov. Obnova istorijskih veza

Ankara, Skoplje - Turski premijer Mesut Jilmaz juče je doputovao u prvu zvaničnu posetu Makedoniji i odmah po dolasku razgovarao u Skoplju sa svojim domaćinom, premijerom Brankom Crvenkovskim. Posle susreta premijeri su potpisali dogovor o liberalizaciji trgovine između dve zemlje, zatim dogovore o socijalnom osiguranju, kako i o nostrifikaciji diploma. Jilmaz i Crvenkovski su u izjavi za novinare ocenili da su odnosi između dve zemlje izvanredni. Makedonija i Turska, koja je među prvima priznala nezavisnost Makedonije imaju, kako ocenjuju obe strane, kontinuitet u prijateljskim odnosima. Zajednička je ocena da ekonomska saradnja daleko zaostaje

za političkim odnosima i zbog toga je sa premijerom Jilmazom u Makedoniju doputovala i veća grupa turskih privrednika. Tursko ministarstvo je saopštilo da će Jilmaz, takođe, sa premijerom u Makedoniji razgovarati i o krizi na Kosovu. Turska se zalaže za mirno rešenje kosovske krize kojim će biti poštovan teritorijalni integritet Jugoslavije, ali i data autonomija kosovskim Albancima. Juče popodne turskog premijera primio je i predsednik republike, Kiro Gligorov.

Premijer Jilmaz posetiće danas Bitolj, gde će biti otvoren počasni konzulat Turske. Jilmaz će posetiti i spomen sobu Kemala Atatürka, osnivača savremene Turske, koji se školovao u Bitolju. (FoNet)

Nova iskušenja Severne Irske na putu do mira

Optimizmom protiv paranoje

Još jedna noć nasilja pogodila je Severnu Irsku. U trenutku kada su mnogi žitelji ove britanske provincije odahnuli, zbog toga što je tradicionalni marš pripadnika protestantskog reda Oranž u Portdaunu okončan mirno, Belfast, okolinu kao i naseља u blizini Londonderija pogodio je još jedan talas uličnih obraćuna, požara, napada na policiju i uzvratnih udaraca snaga bezbednosti. Žrtava nije bilo, ali su iskušenja tek formiranog parlamenta Severne Irske, u kojem do juče žestoki protivnici i konkurenti nastoje da podele vlast, s novim incidentima sve veća.

„Ovo je kao Bosna. Nismo ovde da bismo se s nekim sukobljavali. Sve što želimo jeste nešto malo ljudskih prava“, govorio je u nedelju Robert Anderson, jedan od 2.500 učesnika u paradi koju najveći protestantski red Oranž organizuje u Portdaunu svake godine. Na pitanje novinara Rojtersa odgovarao je ispred barikade i kordona jakih policijskih snaga, postavljajući tu da ceremonijalnim šetačima prepreče put.

Kršenje ljudskih prava ili provokacija

Naime, kako bi se izbegli obraćuni i nasilje - što spada u mračniji deo tradicije ovog marša - policija je učesnicima ove godine zabranila prolazak kroz katolička naselja. Najrizičnije deonice marša, kao uostalom i čitav grad, u nedelju je obezbeđivala masa policajaca, vojska, helikopteri, oklopna vozila i bodljikavom žicom i metalnim šipkama utemeljene barikade. Oko luke, aerodroma i glavnih puteva, ispred barikada i zemljanih nasipa postavljenih

na potencijalno „eruptivnim“ tačkama Portdauna stajalo je ukupno 28.000 policajaca i vojnika. U pripravnosti su bile i stotine vojnika na drugim mestima širom Britanije, jer kako to u ovim danima biva, na početku letnje sezone protestantskih marševa u Severnoj Irskoj jedna agresivna varnica može dovesti do sukoba velikih razmera. Stanovnici u najrizičnijoj ulici Portdauna uglavnom su napustili svoje domove i privremeno se sklonili na neka sigurnija mesta.

To što učesnici u paradi Oranža nisu mogli da prolaze kud su hteli, pomenuti Anderson protumačio je kao teško kršenje ljudskih prava. Prema njegovom mišljenju, ovaj marš je pitanje „kulture, religije i reformisane vere“. Po mišljenju nekih pripadnika katoličke zajednice, međutim, to što protestanti paradiraju, predstavlja provokaciju i čistu demonstraciju moći.

Ogorčenja i s jedne i s druge strane u nedelju je bilo u neograničenim količinama. S puno strasti neki učesnici

u maršu obećavali su da će uprkos barikadama proći ulicama kojima su prolazili i prethodnih godina. Pred barikadama su padale teške reči. Sprečeni šetači dobacivali su policiji uvrede psovke i pretnje. Izlivi emocija preplavili su barikade. Najavljujući da će ostati tu sve dok im se ne dozvoli da prođu, najuporniji su podigli i šatore. Međutim, većina učesnika u maršu okrenula se posle izvesnog vremena i produžila ka mestu na kojem je tradicionalnom službom tog jutra započela parada, ka crkvi u Dramkrijju.

Najveći događaj, koji svake godine u Severnoj Irskoj otvara takozvanu letnju sezonu protestantskih marševa, protekao je, dakle, bez tradicionalnih masovnih tuča i masovnih hapšenja. No, kada se pri kraju dana učinilo da je veliko iskušenje u Portdaunu prošlo, te da mirni građani mogu lakše da dišu, nasilje je izbilo na drugim mestima.

S prvim mrakom na ulice Belfasta, okolnih naselja i mesta u blizini Londonderija, izmleli su mladi ekstremisti. Pod okriljem noći, pripadnici ovih bandi, kako ih označava policija u Britaniji, krenuli su svojim oružjem - benzinskim bombama, ciglama i motkama - jedni na druge. Ideološki, jedni pripadaju lojalističkoj struji (onoj koja je za Britaniju), drugi unionističkoj,

FOTO: ROYTERS

Nasilje kao posledica straha: Napadi na policiju u Belfastu

onoj koja je za pripajanje Irskoj. Pored agresivnosti zajedničko im je i to da napadaju policiju, te da obavezno krađu ili pale kola koja im se nađu na putu.

U razbijanju akcija agresivne omladine policija je, prema izveštajima s lica mesta, koristila između ostalog i gume ne metke, a najveće nevolje desile su se u centru Belfasta, zatim severno od Belfasta u Kerikfergusu, i nadomak Londonderija. Osam ljudi je tokom noći uhapšeno.

U parlamentu je budućnost

Nedavni istorijski događaj - formiranje prvog parlamenta Severne Irske - hronološki se našlo stešnjeno između dva talasa nasilja. Uoči i posle formiranja parlamenta u kojem vlast dele predstavnici dve suprotstavljene, probritanske i prorepublikanske struje, dogodio se talas paljevina. Naime, prošle nedelje u podmetnutim požarima stradali su protestantski i nešto više katolički objekti - jedna škola i nekoliko crkava.

Prvih sedam dana institucionalizacije mirovnog ugovora za Severnu Irsku protiče, dakle, u nasilju, iako je sve, u poređenju s onim što

se u Severnoj Irskoj inače dešava, daleko od katastrofe. Uostalom, ljudskih žrtava nije bilo. Ali, iskušenja su velika i sticajem okolnosti još i veća. Jer, Severna Irka zvanično ima potpisan mirovni ugovor, ima svoj parlament kao autonomnu vlast na putu do nekih budućih rešenja. Ima i prvog ministra, predstavnika protestantskih unionista, i pomoćnika prvog ministra, predstavnika katoličkih nacionalista, i još 106 poslanika koji će odlučivati o pitanjima ekonomije, obrazovanja, poreza.

Glavne oružane grupe, koje su svoje ciljeve ostvarivale nasiljem, pristale su na obustavu vatre još pre godinu dana. I primirje se mahom poštuje, ali su najekstremniji na obe strane i dalje aktivni. Kao i manji ili veći strahovi - onaj politički, od nadglasavanja, kao i onaj paranoični, koji u svakom političkom kompromisu vidi zaveru protiv interesa jedne strane. Novo zasedanje parlamenta zakazano je tek za septembar. U međuvremenu, optimisti u Severnoj Irskoj kažu - „šta god da učesnici u marševima ili bombaši misle o prošlosti, u parlamentu je budućnost“.

Sanja Čosić

Nepoznati investitor iz Nemačke podstakao dileme češke privatizacije: strani ili domaći put

„Simens“ ponovo vreba „Škodu“?

Specijalno za Danas

Prag - Nemačkom „Simensu“ pre nekoliko godina nije uspeo da kupi poznati češki mašinski koncern „Škodu“ (u privatizaciji vlada je najveće ime češke industrije poverila, uglavnom, domaćim investitorima i menadžmentu).

U međuvremenu, ovaj koncern sa sedištem u Plzenu (treba razlikovati ovu „Škodu“ od fabrike automobila koju je preuzeo „Folksvagen“) krenuo je u veliko širenje i investiranje posle čega se, međutim, u poslednje vreme našao u dugovima i finansijskim teškoćama. Upravo tada na scenu izgleda ponovo diskretno ulazi „Simens“.

Prezadužena firma

Nepoznati investitor iz Nemačke, naime, kupio je nedavno nešto više od 10 odsto akcija plzenske „Škode“. To je izazvalo spekulacije i pretpostavke da će „nepoznati“ dokupiti i ostatak do jedne trećine akcija kojima se trguje i dostići takozvanu minoritetnu većinu. Time bi ova kulturna češka firma („majka češke industrije“)

dobila jakog stranog partnera u vreme kada započinje finansijsku stabilizaciju i oslobađa se nerentabilnih programa i fabrika.

Mada iz „Škode“ odbijaju da saopšte ime stranog investitora, pretpostavlja se da je u pitanju „Simens“ koji je i pre pet-šest godina bio najozbiljniji kandidat za kupovinu plzenskog giganta. Tada se, međutim, kabinet Václava Klause odlučio za „češki put privatizacije“, odnosno poverio najveće nacionalno industrijsko preduzeće domaćem kapitalu, uglavnom bankama, i menadžmentu. Sasvim drugačiji put - to jest, prodaju stranom partneru, „Folksvagenu“ - izabran je za fabriku automobila „Škoda“ i taj put se, kako pokazuju rezultati, pokazao mnogo opravdanijim.

Plzenskim koncernom je poslednjih godina upravljao njegov najveći individualni vlasnik i generalni direktor Lubomir Soudek koji je, izgleda u prevelikom naporu širenja i investiranja prezadužio firmu. Tom zaduživanju je pogodovala i blagonaklonost državnih banaka, Komerčne i Investično-poštovne banke, koje su

istovremeno i među velikim akcionarima „Škode“. Politika stezanja kaiša i priprema banaka za privatizaciju nalazu zavrtnje kreditnih slavina za sve, pa i za plzensku „Škodu“, koja već ima oko šest milijardi kruna (oko 315 miliona maraka) duga bankama.

Potrebna je restrukturalizacija

I tako se „Škodina“ imperija našla u teškoćama i mora da prodaje jednu po jednu fabriku koju je gradila ili kupila. Reč je o poznatim fabrikama kamiona „Tatra“ i „Avia“, novosagrađenoj fabrici limenki, fabrici presa u nemačkom Erfurtu...

Tvrđi se da, ipak, „Škodi“ ne pretili finansijski krah i da će 2,5 milijardi kruna (gotovo 130 miliona maraka) koliko mora odmah da

vratiti bankama namaći bez problema ovim prodajama.

Neki analitičari, međutim, procenjuju da će novi akcionar „Škode“ nastojati da smeni sadašnju upravu i najavljuju skori kraj vladavine Soudeka. Ovaj, pak, optužuje „Simens“ da smišljeno lansira kampanju protiv „Škode“ upravo u vreme kada se ona stabilizuje i u dogovoru s bankama restrukturalizira dugove. „Škodi“ ne treba „Simens“ već restrukturalizacija, ističe poljuljani Soudek. On, takođe, tvrdi da „Simens“, ABB, „Alstrem“ i drugi imaju interes da „Škoda“ bude slaba kako im na svetskom tržištu - na kome je plzenski koncern u poslednjih pet godina udesetostručio izvoz - ne bi bila konkurencija. Ali, imaju, takođe, interes da sa „Škodom“ budu još jači...

Milan Lazarević

CITAT Danas

„Počev od Berlina, svuda u svetu ruše zidove. Počev od Usti (nad Labem), Češka Republika podiže zidove. Samo Bog zna gde će se to završiti.“

MARTA TULEJOVA, zamenik predsednika Romske građanske inicijative, praške grupe koja se zalaže za prava Roma

KOD LEKARA

Dr. Marija Ilić,
spec. medicine rada,
Dom zdravlja
Stari grad, Beograd

Karakteristike esencijalnog pritiska

Srce, mozak, očno dno

Arterijska hipertenzija (povišen pritisak) danas predstavlja glavni socijalno-medicinski problem i ona je dominantni faktor rizika za nastanak arterioskleroze tj. koronarne i cerebrovaskularne bolesti. Više od polovine infarkta i dve trećine svih moždanih udara javlja se u prethodno hipertenzivnih osoba

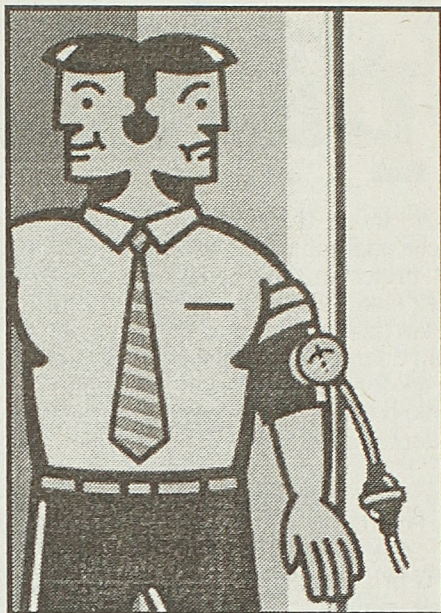
Kod esencijalne hipertenzije javljaju se promene na srcu sa znacima opterećenja i zadebljanja leve komore (Cor Hypertensivum); na bubrezima sa pojavom belančevina u mokraći i povišenom urejom i kreatininom; na mozgu arterioskleroza i zaboravnost i, na perifernim krvnim sudovima.

U odnosu na dijasoltni pritisak SZO (Svetska zdravstvena organizacija) je podelila hipertenziju na:

1. Blaga hipertenzija (12,0-13,9 kPa od 90-104 mm hg)
2. Umerena hipertenzija (14-15 kPa od 105-114 mm hg)
3. Teška hipertenzija (više od 115 mm hg tj. 15,3 kPa) iz koje se može izdvojiti - maligna hipertenzija - sa pritiskom iznad 120 mm hg tj 16 kPa uz prisutnu retinopatiju III i IV stepena.

Komplikacije su česte i mnogobrojne. Preko 60 odsto ima znake ateroskleroze, na srcu pored uvećane leve komore nastaje srčana insuficijencija (66,4 odsto) ili koronarna tromboza. U cerebralne komplikacije se ubrajaju moždana krvarenja, moždani infarkt zbog embolije, moždani infarkt zbog tromboze i ishemije, TIA (intermitentna moždana ishemija bez infarkta), a može se razviti i hipertenzivna encefalopatija. Bubrežne komplikacije idu u smislu nefroskleroze sa pojavom uremije i oštećenja očnog vida zbog otoka očnog nerva i oštećenja krvnih sudova očnog dna.

Renalna (bubrežna) hipertenzija nastaje najpre zbog zapaljenjskih procesa, okluzija (začepljenja) ili stenoza (suženja u 20 odsto slučajeva) bubrežnih arterija, pa tu uvek treba napraviti radiorenoogram i

funkcionalne laboratorijske analize sa kontrolom reninske aktivnosti plazme.

Endokrina hipertenzija je posledica raznih oboljenja žlezda sa unutrašnjim lučenjem - nadbubrega štitne žlezde, dijabetes ili određenih tumora...

Kardiovaskularna hipertenzija je posledica promena na srcu ili na aorti, bilo da se radi o posledicama raznih oštećenja zalistaka ili aneurizmi (proširenja kesastog oblika), koji se mogu hirurški otkloniti.

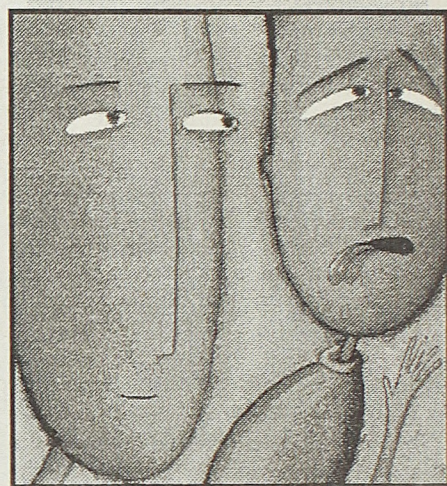
Estrogena hipertenzija može nastati zbog uzimanja oralnih kontraceptivnih sredstava čija estrogenska komponenta izaziva hipertenziju prolaznog tipa, koja prestaje sa prestankom uzimanja leka.

U SLEDEĆEM NASTAVKU:

Tok, prognoza i lečenje

Betin stetoskop

Vašington - I pored obrazovnih kampanja, Amerikanci i dalje pogrešno misle da rak dojke ubija više žena nego jedan drugi tip kancera, iako je rak pluća "ubica broj jedan", pokazuje istraživanje koje je nedavno sproveo nekoliko dobrotvornih udruženja. Oko 68 odsto Amerikanaca pogrešno smatra da je za žene najsmrtonosniji rak dojke, 11 odsto misli da je to rak jajnika, a svega 11 odsto je znalo da je rak pluća bolest koja je na prvom mestu po smrtnosti za žene. Autori istraživanja ukazuju da je ono pokazalo da su Amerikanci, a naročito žene, nedovoljno obrazovani o tome koje su bolesti najveća pretnja zdravlju. Svake godine, od raka pluća umire 65.000 žena, što je više nego zajedno od raka dojke - 44.500 i raka jajnika, od kojeg umire 14.500 žena. Od raka pluća, svake godine umire 160.000 Amerikanaca, uglavnom muškaraca. Onkolozi, međutim, ukazuju da se stopa oboljevanja žena od raka pluća povećava, dok kod muškaraca opada. Pušenje je vodeći uzrok za nastanak raka pluća.

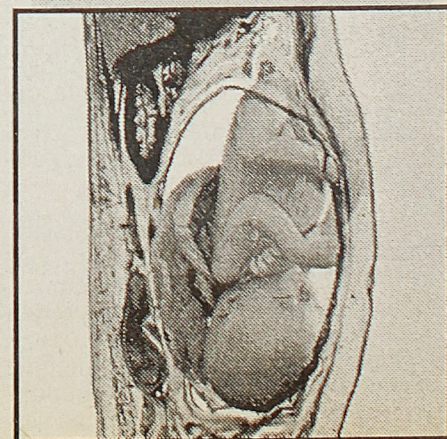
London - Novi prenatalni test za utvrđivanje Daunovog sindroma, jednog od najčešćih kongenitalnih oboljenja, može da bude izveden za samo jedan, umesto 15 dana, koliko sada traje ispitivanje, tvrde britanski istraživači u naučnom časopisu "Lanset".

Daunov sindrom, koji pogađa jednu na 600 novorođenih beba, nastaje kada beba nasledi tri umesto dve kopije hromozoma broj 21. Sindrom se može dijagnostikovati prenatalno, u 16. nedelji trudnoće, laboratorijskom analizom plodove vode.

Novi test koji oni predlažu koristi mašinu za sekvencioniranje DNK kako bi se brže analizirala plodova voda, a njegova druga prednost je što je za analizu potrebno znatno manje plodove vode nego što se uzima za postojeći test.

Posle pozitivnog nalaza na prenatalnom testu, većina žena je u prošlosti odlazila na abortus, a sada se taj postotak smanjio na oko 70 odsto zbog boljeg poznavanja sindroma i lakšeg prihvatanja takvih bolesnika. Deca rođena sa Daunovim sindromom su niskog rasta, male glave i imaju blagu do ozbiljne mentalne retardacije.

Do sada je ispitano 2.167 žena, čiji su uzorci plodove vode testirani sa tri DNK markera koji se javljaju kod Daunovog sindroma. U 99,6 odsto slučajeva, test je dao tačan odgovor. Autori navode da jedini problem novog testa predstavlja njegova cena - oko 93.000 funti, odnosno 154.000 dolara.

Ishrana pre i posle hirurške intervencije

Svaka priprema za hiruršku intervenciju predstavlja svojevrstni stres za pacijenta. Stres je veći što je intervencija ozbiljnija i složenija. Organizam pacijenta treba da se priprema za hirurški zahvat. Sa dijetetske strane sedam dana pre hirurškog zahvata treba unositi optimalne

(sokove, supice, kašasta jela). Ne preporučuje se konzumiranje duvana i kafe jer povećava štetno dejstvo anestezije. Sve ovo je neophodno da bi se organizam očistio i da bi postoperativni oporavak bio što kraći. Ako se pacijent ne pridržava svega ovoga, prvenstveno će dejstvo anestezije posle hirurške intervencije biti veoma komplikovano i imaće gadne posledice. Pacijent će osećati muku, povraćanje, teško će se probuditi, a sve to nije neophodno. Ujutru pre operacije ne sme se uzimati ništa. Posle hirurške intervencije, ako se pacijent probudi u najkraćem mogućem roku, može se posle pola sata dati tečnost. A ako pacijent povraća, daje se prvo neki antiemetik bez vode, a tek posle sat-dva tečnost. Taj postoperativni dan pacijent ništa ne unosi sem tečnosti, a sledeća tri-četiri dana pored tečnosti se unosi kašasta ili pasirana hrana. Pasirana hrana je prošla puno procesa i ona ne sadrži puno hranljivih materija, pa je potrebno da se obroci dopunjuju vitaminskim preparatima. Obavezno koristiti mleko i mlečne proizvode, pasiranu ribu, sve vrste povrća sem

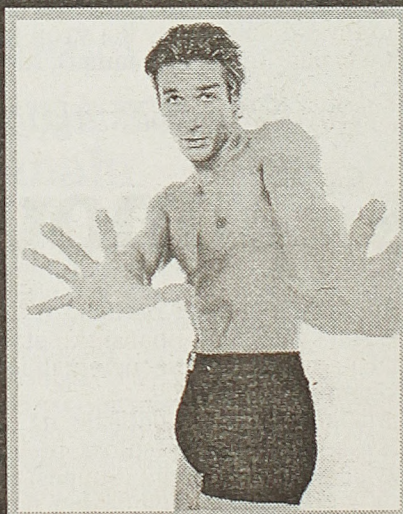
pasulja, boranije i graška, koji mogu izazvati nadutost. Pacijent se postepeno vraća na normalnu ishranu zato što pasirana hrana ima svojih nedostataka (u nekim slučajevima može izazvati gastritis i razne druge tegobe). Pacijentu treba prepisati odgovarajuću dijetu koje će se pridržavati po otpustu iz bolnice.

T. Tončić

količine belančevina i ugljenih hidrata kako bi se dejstvo stresa eliminisalo ili bar umanjilo. Dejstvo vitaminskih preparata je takođe neophodno i to najviše kompleksa vitamina B i vitamin C da bi se povećala otpornost organizma. Dan pre hirurške intervencije pacijent do podne može da jede sve, a od podne do 21 čas samo da unosi tečnost

Pamet u glavu kondom u ruke

Državna ustanova za zdravstveno obrazovanje Velike Britanije nedavno je objavila rezultate dugogodišnjeg istraživanja seksualnih navika razvedenih osoba. Sudeći po nalazima stručnjaka ove ustanove, "sveže" razvedeni ili rastavljeni muškarci skloni su upražnjavanju nebezbednih polnih odnosa, čak duplo više nego što je to slučaj s muškarcima-samcima. Isto se može reći i za sveže razvedene ili rastavljene žene.

Po svemu sudeći, izgleda da novootkrivena sloboda deluje izuzetno privlačno za mnoge od bračnih stega tek oslobođene individue. Međutim, ovakva avanturistička osvajanja i strastvenost bez opreznosti mogu biti veoma opasni. U skladu s tim evo i saveta za duži život: pamet u glavu - kondom u ruke!

Istraživanja o prionima i bolesti ludih krava

"Meki" mozak - od govedine

PSpecijalno za Danas iz Londona anika koju je svojevrsteno izazvala pojava "bolesti ludih krava", pre svega u Velikoj Britaniji, a takođe i u nekim drugim evropskim državama, izazvala je pojačana i užurbana istraživanja spongioformne encefalopatije govečeta, popularno zване "bolest ludih krava", kao i njenog ekvivalenta kod čoveka, tzv. Krocifelt-Jakobove bolesti. Primarni razlog za to naravno bila je briga posebno Velike Britanije, a i Evrope uopšte, da se kako-tako spase proizvodnja i prerada govedeg mesa koje sve više ljudi odbija da koristi za svoju ishranu. Međutim, poslednja dostignuća u razumevanju nastanka i razvoja ovih bolesti takođe su od krupnog značaja i za razumevanje drugih bolesti koje uništavaju mozak, kao što su Alchajmerova i Parkinsonova bolest.

Spongioformne encefalopatije povezane su sa mutantrnim oblikom jednog proteina koji se naziva prion. Ovaj naziv skovao je 1980. godine američki neurolog i nobelovac Stanli Prusiner od reči: "proteinska infektivna partikula". Normalni, neizopačeni oblik ovog proteina prirodno se stvara u mozgu svih sisara. Normalni prion je bezopasan, možda je čak i veoma koristan, ali ako mutacijom promeni oblik, on dobija ulogu veoma patogenog agensa. Tako, kada se mutantni oblik priona nađe u mozgu, bilo da je tamo dospelo nasleđen ili prenosom iz drugog organizma, on slično truloj jabuci koja u korpi zagađuje zdrave jabuke u svojoj okolini, konvertuje nativni prion u više kopija devijantnog patogenog oblika. Krajnji rezultat ovog procesa je karakterističan gubitak motorne koordinacije, zatim demencija i konačno teška smrt. Za sam mozak u kome se sve to sporo događa, karakteristično je stvaranje mnogobrojnih rupa tako da mozak liči na sunder. Zbog toga se ove bolesti i nazivaju spongioformnim, tj. nalik na sunder. Još niko dovoljno ne razume vezu između priona i posebnog obrasca simptoma koji su s njima povezani, niti razlog zašto mozgovi inficiranih ljudi ili životinja postaju sunderasti.

Kad prion nedostaje

S obzirom na to da svi sisari proizvode protein priona i imaju ga normalno u mozgu, trebalo bi očekivati da on nečim korisnom i služi. Stoga je sa dosta iznenađenja prihvaćen raniji nalaz da miševi kojima nedostaje PrP gen koji kodira protein priona, normalno rastu i razvijaju se u zdrave životinje kojima, bar nekada se tako činilo, ništa ne fali. Međutim, da to nije baš tako saopštili su japanski istraživači - ekipa Suehiro Sakagucija s Medicinskog fakulteta Univerziteta u Nagasakiju - u časopisu "Nejčr". Naime, oni su pokazali da prioni verovatno štite mozak od demencije i drugih degenerativnih problema povezanih sa starošću, te da shodno tome kod miševa bez Prp gena za prion, stvari kreću loše tek 70 nedelja po rođenju, tj. kada miševi dospeju u svoje pozno srednje doba.

Miševi koji ne stvaraju prion, otporni su na bolest scrapie koja predstavlja ekvivalent spongioformne encefalopatije govečeta kod ovaca. Objašnjenje je jednostavno. Naime, kao što jedna trula jabuka ne može nikakvu štetu napraviti u praznoj korpi, tako ni mozak bez priona ne može biti osvojen "izopačenim" oblikom priona. Međutim, niko nije mogao objasniti kako to da ovi miševi žive dugo, a da ne osećaju nedostatak normalnog priona. Ekipa Sakagucija, međutim, veruje da ima objašnjenje.

Oni su, naime, zapazili da miševi stari 70 nedelja, koji ne stvaraju prion, u stvari i nisu tako zdravi kako je to u početku izgledalo. Većina njih vremenom razvija nastran i nekoordinisan način hoda. Njihove zadnje šape počinju drhtati kada pokušavaju da koraknu, a takođe ne mogu ni da se kreću u pravoj liniji. Starenjem njihova koordinacija pokreta progresivno postaje sve gora, i često se potpuno raspada. Kad dostignu 90 nedelja, pogoršanje je još veće: oni jedva mogu da stoje i većina je razvila spastičnu zasvođenost leđa.

Purkinjeove ćelije

Navedeni simptomi zbog sličnosti sa simptomima spongioformne encefalopatije govečeta i Krocifelt-Jakobove bolesti čoveka, naveli su Sakagucija

Poslednjih nalazima naučnika zadat je definitivni udarac evolucionim argumentima da ljudi ne mogu dobiti Krocifelt-Jakobovu bolest od zaraženih krava zato što ne dobijaju prionsku bolest od ovaca obolelih od scrapie

i kolege da pretpostave da nedostatak prirodnog oblika priona sam po sebi može biti uzrok bar nekih slučajeva ovih bolesti, čak i u odsustvu infektivnog agensa. Shodno tome, izgleda da postoje dva načina na koja progresivna invazija mozga "izopačenim" prionom može izazvati bolest: ili "izopačeni" prion sam po sebi uzrokuje bolest, ili se gubitkom normalnog priona gubi i njegovo povoljno dejstvo. Imajući u vidu opisane efekte kod miševa koji ne sintetišu prion, moguće je pretpostaviti, što je posebno značajno, da mi normalno stvaramo prione zato da bi izbegli ili odgodili propadanje sopstvenog mozga do koga bi inače starenjem sigurno došlo.

Detaljnije ispitivanje mozgova bolesnih miševa ukazuje na to šta prioni normalno rade kada su prisutni u mozgu. Tako, na primer, cerebelum, deo mozga koji je odgovoran za kretanje i koordinaciju pokreta, bio je sveden na gotovo jednu trećinu svoje normalne veličine kod miševa koji ne proizvode prione. U takvom smanjenom cerebelumu nije bilo jednog posebnog tipa ćelija tzv. Purkinjeovih ćelija zbog čega se Sakaguci i kolege usuđuju da pretpostave da prioni sprečavaju ove ćelije da umiru. Stari ljudi čije ćelije mozga postepeno umiru progresivno gube sposobnost koordinacije pokreta i taj gubitak je tipičan za mnoge bolesti propadanja mozga, uključujući Alchajmerovu i Parkinsonovu bolest. Purkinjeove ćelije, čini se, mogu privremeno da prežive bez ikakve pomoći, ali brzo umiru bez podrške priona. Čak i uz pomoć priona one će konačno umreti, ali prion sigurno odlaže trenutak njihove smrti.

Osim prenosom iz drugog organizma, "izopačeni" prioni stvaraju se po neki put genetskim mutacijama. Tako se objašnjava zašto su neki slučajevi Krocifelt-Jakobove bolesti kod ljudi nasledni. Druga nasledna prionska bolest kod ljudi je tzv. fatalna porodična nesaničica za koju postoje indikacije da je rezultat nedostatka normalnih proteina priona, nedostatak do koga dolazi zato što mutantni prioni nisu u stanju da obavljaju normalne funkcije priona.

Najčešće, međutim, mutantni prioni se preobraćaju u "izopačene" infektivne agense. Preneti iz inficirane životinje ili čoveka u novog domaćina, oni konvertuju normalne prione koje sreću u sop-

stvene devijantne kopije. Ova konverzija konačno rezultira u spongioformnim encefalopatijama, kao što su to spongioformna encefalopatija govečeta i Krocifelt-Jakobova bolest.

Kobna sličnost

Uspešan prenos bolesti zavisi od dovoljne sličnosti "izopačenog" priona i priona domaćina u koga je dospelo. Sličnost je nužna kako bi izopačeni prion bio sposoban da se zakači za prion domaćina i da ga zatim konvertuje. Stoga je razumljivo da je prenos bolesti najbolji između jedinki iste vrste.

Na primer, prionska bolest zvana "kuru" koja je pronađena kod plemena Fore na Novoj Gvineji, širila se ritualnim kanibalizmom tako što su oplakivači jeli mozak svojih mrtvih rođaka. Međutim, očigledno je da "izopačeni" prioni mogu da prekoskoče barijere između različitih vrsta, pod uslovom da su prioni davaoca i domaćina dovoljno slični da dozvole konverziju.

Goveče i ovca su evolucionjski veoma bliski rođaci. Pripadaju porodici Bovidae i imaju zajedničkog pretka koji je živio verovatno pre ne više od 20 miliona godina. Stoga i nije čudno da su goveda najverovatnije dobila prionsku bolest - "bolest ludih krava" - hraneći se otpacima ovaca zaraženih bolešću scrapie, spongioformnom encefalopatijom koja je endemska bolest kod ovaca.

Molekuli krivci

Međutim, ljudska bića su veoma daleki rođaci, kako goveda, tako i ovaca. Naš najskorašnji zajednički predak živio je pre oko 70 miliona godina, tada kada su svi sisari bili slični pacovima i kada su dinosaurusi vladali Zemljom. Zbog ove evolucionjske udaljenosti, malo je verovatno da su ljudski prioni slični prionima ovce ili govečeta. Iskustvo to na izvestan način potvrđuje. Naime, zna se da ovce oboljevaju od bolesti scrapie više od 200 godina, pa ipak nije poznat ni jedan slučaj udružnosti između scrapie kod ovaca i Krocifelt-Jakobove bolesti kod ljudi. Uvažavajući ove argumente, čini se takođe da nema razloga za verovanje da ljudi mogu dobiti Krocifelt-Jakobovu bolest od goveda. Međutim, iskustvo je pokazalo da to nije tako: udružnost "bolesti ludih krava" i Krocifelt-Jakobove bolesti kod ljudi, bila je više nego očigledna.

Veza između priona koji uzrokuju spongioformnu encefalopatiju govečeta i priona koji uzrokuju Krocifelt-Jakobovu bolest kod ljudi delimično je objašnjena studijom britanskih istraživača iz Oksforda u magazinu "Nejčr". Studija se odnosi na ispitivanja evolucionjskih odnosa priona kod različitih sisara. Najvažniji nalaz britanskih istraživača je da normalni prioni govečeta i normalni prioni ljudi i čovekolikih majmuna imaju dve zajedničke biohemijske karakteristike, i to u delu molekula za koji se smatra da učestvuje u nastanku bolesti posredovanih prionima. Tih karakteristika, međutim, nema u prionima ovce. Ovim poslednjim nalazima naučnika zadat je definitivni udarac evolucionim argumentima da ljudi ne mogu dobiti Krocifelt-Jakobovu bolest od zaraženih krava zato što ne dobijaju prionsku bolest od ovaca obolelih od scrapie.

Mirko Simić

HARISONOVI

OSNOVI
INTERNE
MEDICINE

Isselbacher
Braunwald
Wilson
Martin
Fauci
Kasper

1. IZDANJE

DŽEPNI PRIRUČNIK

Najzad!

NAJČUUVENIJA
MEDICINSKA KNJIGA
NAŠEG VREMENA
IZIŠLA IZ ŠTAMPE
PRVI PUT
NA NAŠEM JEZIKU

Džepni priručnik
za lekare kliničare, studente
i specijalizante svih disciplina

Harisonovi OSNOVI INTERNE MEDICINE

Knjiga se za sada može naručiti isključivo preko izdavača
'Ateneum', Gandijeva 121, 11070 Beograd, ili telefonom
(011) 150-190 ili 642-386 preko celog dana.

Evropska unija Nedovršena zajednica

Slobodan Samardžić: "Evropska unija kao model nadnacionalne zajednice", Institut za evropske studije i Fondacija Friedrich Ebert, Beograd, 1998.

Božo Stojanović

Evropska unija sa svom složenosti njenih integracionih procesa, problemima u praktičnom funkcionisanju i posledicama koje ova integracija trenutno stvara, kao i onim koje može da izazove u bliskoj budućnosti, predstavlja poslednjih nekoliko godina problematiku o kojoj se izjašnjavaju analitičari različitih profesionalnih orijentacija: filozofi, političari, pravnici, ekonomisti, kulturolozi. Burno se raspravlja o nesumnjivim prednostima koje integracija donosi, ali i upozorava se na postojeće (i moguće) ekonomske i političke probleme. Veliko je i naučno i laičko interesovanje kako unutar samih članica Unije, tako i kod država koje su sa Unijom u direktnoj ili indirektnoj ekonomskoj i političkoj vezi. U poslednje vreme, pre svega zbog pritiska ekonomskih i socijalnih problema, povećao se broj "evropesimista". U našoj stručnoj literaturi, kao i obično, oseća se velika praznina. Naime, do sada se pojavio mali broj radova koji na stručan način analizira probleme evropske integracije. Pojavljivanjem knjige Slobodana Samardžića popunjava se jedan deo postojeće praznine. Autor je učinio vredan napor da jasno i analitički ubedljivo predstavi problematiku Evropske unije, ukoliko se ona posmatra kao politička zajednica. Knjiga se pored uvoda i zaključaka sastoji iz pet celina ("Idea nadnacionalne integracije", "Evropska politička zajednica", "Sistemi vlasti zajednice", "Demokratija između nacionalne države i nadnacionalne zajednice", "Unija kao nedovršena zajednica"), koje su međusobno blisko povezane. U nastavku predstaviće se samo nekoliko ključnih teza.

Evropska zajednica je postala nadnacionalna zajednica sa naglašenim političkim obeležjima. U političkom smislu ona trenutno predstavlja više od poznatih državnih saveza, ali ipak znatno manje od federacija i saveznih država. Zbog toga, autor je sasvim opravda-

no naziva "nedovršenom političkom zajednicom". Kada se posmatra istorijski može se primetiti da je dosadašnja evropska integracija jasno obeležena sa dva uporedna toka: globalnom vizijom čvrsto ujedinjene Evrope i praksom ujedinjavanja koja se zasniva na realno mogućem (sektorski i funkcionalni metod integracije). Ishodište procesa integracije je prevashodno bilo ekonomsko. Ekonomska logika je prevladala posebno u početnim fazama integracije, međutim ona nikada nije bila u stanju da u potpunosti dominira nad idejom političke integracije. Da bi se ekonomska moć mogla na pravi način transformisati u političku moć nužna je jedinstvena politička volja. Upravo ta volja u evropskom slučaju još uvek

Evropska zajednica nikada neće biti demokratska država prostog uređenja, ali isto tako neće biti ni demokratska federacija nacionalnog tipa kakve su sve dosadašnje federacije. Ona može da bude samo novi tip - federalni savez, odnosno jedna "postsuverena nedržavna nadnacionalna federacija".

nedostaje. Evropska integracija se zasniva na četiri osnovna principa: asocijativnosti, kontraktualnosti, funkcionalnosti i evolutivnosti. Principi integracije generišu i istovremeno i međudržavni i nadnacionalni karakter zajednice. Tenzija koja iz toga proizilazi je neizbežna. Da bi konkretnije ilustrirao praktične probleme u funkcionisanju Unije autor analizira njen sistem vlasti. Izložena je institucionalna struktura vlasti (Evropski savet, Savet, Evropski parlament, Komisija, Evropski sud pravde), njihove nadležnosti i način funkcionisanja. Proces regionalizacije nije zaobišao ni Evropu. Tako je u poslednjih nekoliko decenija primetno prenošenje kompetencija kojima raspolaže suverena država i prema zajedničkim evropskim, ali i prema regionalnim strukturama.

Među članicama Unije preovlađuje shvatanje da ljudska prava i

slobode mogu da budu garantovane i zaštićene samo u pravnim okvirima nacionalne države. Ovakav stav dobro ilustruje odnos prema evropskom građanstvu (državljanstvu), koje je trenutno čvrsto vezano za državljanstvo države članice. Dakle, još uvek nema dovoljno političke spremnosti da se Unija podigne na stepen pravne ličnosti. Na delu je kontradiktoran proces: nacionalne države se opiru potpunom nadnacionalnom karakteru zajednice, a istovremeno se nezadrživo produbljuje međudržavna povezanost, posebno u domenu ekonomije. Ovakvo stanje dovodi do velikog evropskog izazova koji je Žak Delor okarakterisao kao potrebu izbora između "pada i marginalizacije Evrope, na jednoj strani, i njenog daljeg života i snage na drugoj strani". Kakva je budućnost Evrope kao političke zajednice? Samardžić smatra da će paralelizam između nacionalnog i nadnacionalnog obeležja zajednice još dugo određivati njenu unutrašnju prirodu. Odnosno, Evropska zajednica nikada neće biti demokratska država prostog uređenja,

ali isto tako neće biti ni demokratska federacija nacionalnog tipa kakve su sve dosadašnje federacije. Ona može da bude samo novi tip - federalni savez, odnosno jedna "postsuverena nedržavna nadnacionalna federacija".

Spontano se nameće jedno dodatno pitanje koje proizilazi iz veze ekonomske i političke integracije? Vredi podsetiti da je Milton Friedman nedavno istupio sa stavom da samo evropsko političko jedinstvo može da utre put proklamovanom monetarnom jedinstvu. Ukoliko se monetarno jedinstvo nametne pod nepovoljnim uslovima, smatra Friedman, ono će samo povećati barijeru za postizanje političkog jedinstva. Cela ova knjiga ubedljivo pokazuje da je do potpunog političkog jedinstva još uvek prilično daleko. Da li to onda znači da je i ekonomska integracija (monetarna unija) pod ozbiljnim znakom pitanja?

Jan Skacel

Zabranjeni čovek

Sve što nam je okrenuto prema unutra je kao s druge strane kravate na zadnjem zidu vrata ormara za odela

Polako se navikavam na tišinu i miris

Uspevam da iz blata podignem perce i da ga opet ne bacim

Katkad sam sebi pričam dogodovštinu drugi put zapevam pesmicu o tome da noge imamo samo da bi nas bolele a dušu da to izdži

I ponovo sam nečujan kao što je svetlost nečujna

Tako se detaljno bavim tišinom da prema pipanju koljem strah

Tuđ i svoj

Zato kad se slepci okrenu kao da im pripadam

Zajedno se u mraku provlačimo kroz iglene uši

Gle, sićušni nokti slepog miša Stisnuti u zimskom snu

(Jesen s mrtvim jastrebom, prevela Biserka Rajčić, KoV, Vršac, 1998)

Američki gresi

Noam Čomski, američki lingvista svetskog fenomena, godine 1993, dakle, 501 godinu posle otkrivanja Amerike, objavio je knjigu "Godina 501 - Konkvista se nastavlja". Knjiga je sinteza njegovog dugogodišnjeg proučavanja istorijskih, socioloških, političkih i ekonomskih aspekata savremenog doba ili, kako je to kod nas popularno reći, Novoga svetskoga poretk. Mada prevedena i najavljena još 1995. godine, ova knjiga se tek sada pojavila u prevodu na srpski jezik. Izdavač knjige je novosadska izdavačka kuća "Svetovi", dok je prevod potpisala Emilija Kiehli.

Autor polazi od stanovišta da su rezultati novije svetske politike, koju su u najvećoj meri zastupale i predvodile Sjedinjene Američke Države, više nego katastrofalni. Koristeći širok dijapazon izvora, od štampe i publicistike, preko govora političara, pa sve do zvaničnih dokumenata američke diplomatije, Čomski svoju početnu tezu precizno razrađuje i sistematizuje, tako da ona prerasta u argumentovan i ozbiljan pogled na savremeni svet.

Knjiga počinje odeljkom u kojem se rekonstruišu mehanizmi, te sociološke i političke eksplikacije doseljavanja Evropljana u Ameriku posle njenog otkrivanja. U ostalim poglavljima autor se bavi daljim tokom američke odnosno svetske istorije - od osnosa i rata Severa i Juga, učešća Amerike u I i II svetskom ratu, preko Hladnog rata i Vijetnama, pa sve do pada Berlinskog zida - gradeći osnovnu misao da se na sličnostima određenih istorijskih i političkih postupaka može izgraditi logika ustanovljenih procesa koji se neprestano ponavljaju.

Nedim Sejdinović

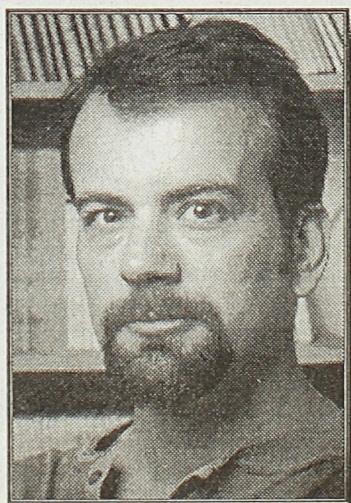
Bedni ljudi

Vladimir N. Cvetković: "Strah i poniženje - jugoslovenski rat i izbeglice u Srbiji: 1991-1997", Institut za evropske studije, Beograd, 1998.

Pored velikog broja mrtvih i ranjenih izbeglice predstavljaju, bez ikakve sumnje, najveće žrtve proteklog rata na jugoslovenskim prostorima. O njima se vrlo malo i nerado govori, uglavnom emotivno, bez pravih podataka i realnog uvida. Reakcije građana prema izbeglicama sasvim su različite. Jedni ih razumeju, blagonakloni su i svesrdno ih pomažu. Drugi ih optužuju da su "kukavički pobegli" sa svojih vekovnih ognjišta i da predstavljaju nepotreban dodatni teret u ionako teškoj društvenoj i privrednoj situaciji. Odnosno njihov stav je da "sve izbeglice treba vratiti tamo odakle su i došli". Političari koji su njihovom sudbinom i njihovim životi-

ma sramno manipulirali sada ih gotovo i ne pominju. Jedno je sasvim sigurno - o stvarnom položaju i ponižavajućem životu izbeglica zapravo se vrlo malo zna.

Pojavljivanjem knjige Vladimira Cvetkovića popunjen je deo te praznine. Knjiga je, sadržajno posmatrano pored uvoda, zaključka i statističkog dodatka podeljena u dve tematski zaočružene celine. U prvoj se govori o ratu i fenomenu izbegništva kao njegovom neizbežnom pratiocu (uzroci izbegništva, njegovi oblici, pravna zaštita i prateća institucionalna regulativa). Autor pored toga ukratko podseća i na fenomen izbegništva na Balkanu, poseb-

no na brojne i masovne seobe Srba. Jedan deo ove tematske celine posvećen je kratkoj hronologiji jugoslovenske krize - od njenog izbijanja pa do potpunog raspada zemlje ("ratni" događaji u Sloveniji, rat u Hrvatskoj i Bosni i Hercego-

vinu). Ovaj deo knjige posebno je informativan i koristan za stranog čitaoca kome su pomenuti problemi i procesi uglavnom nepoznati.

Drugi deo predstavlja suštinu knjige i zasniva se na obimnoj empirijskoj studiji koja je rađena na osnovu velikog statističkog uzorka (preko 4000 ispitanika). Autor analizira politički i zakonski okvir unutar kojeg se određivao (i menjao) izbeglički status u SR Jugoslaviji. Radi se o celoj lepezi različitih termina, ali i potpuno različitih statusa ("izbegla lica", "prognanici", "lica bez statusa", "raseljena lica", "ostala ratom ugrožena lica"). Indikativno je da se ne zna čak ni njihov tačan broj. Autor se poziva na razne službene i neslužbene podatke i procenjuje da se na ter. onji Srbije trenutno nalazi između 380.000 i 410.000 izbeglica, a u Crnoj Gori oko 30.000 izbeglica. Istražuje se takođe strukturalna diferencijacija izbeglica (pol, starost, nacionalnost, veroispovest, obrazovanje, zanimanje, porodično stanje, imovina). Sociološki posmatrano mogu se izdvojiti tri

grupe izbeglica: integrisani, poluintegrisani i neintegrisani. Interesantno je kako izgleda "statistički model" izbeglice. Reč je o ženi srednjeg doba, majci s jednim ili dvoje dece, srpske nacionalnosti i pravoslavne veroispovesti, srednjeg stepena stručne spretnosti, sa uništenom ili oduzetom imovinom, koja živi od novčane i materijalne pomoći institucija Republike Srbije i koja želi da nastavi da živi u Srbiji. Autor analizira i vanjante konačnog rešenja izbegličkog problema. Njegov zaključak je da više od tri četvrtine trenutnog broja izbeglica (oko 300.000 ljudi) poseduje sve subjektivne i objektivne pretpostavke da zasnjuje trajni boravak u SR Jugoslaviji. Najviše dvadeset odsto izbeglica želi, ali i ima realne mogućnosti, da se vrati na svoja ognjišta. Knjiga Vladimira Cvetkovića predstavlja vredan istraživački poduhvat i prvu celovitu studiju koja se bavi izbeglicama na jugoslovenskom prostoru. Reč je o stručno kvalifikovanoj, široko postavljenoj, argumentovanoj i odmerenoj analizi složenog fenomena izbegništva. B.S.

ZOOM

London (Hajd park), 5. jul - Prvi nastup Aplton sestara (Nikol i Natali) - polovine britanskog ženskog benda "All Saints" - na ovogodišnjoj "Žurki u parku". Prihod od koncerta je namenjen dobrotvornom fondu "Princes Trust"

FOTO: ROUTERS

Na kraju pozorišne sezone

Čekajući Godoa

U toku su prijemni ispiti na Fakultetu dramskih umetnosti, gde se svake godine, pa i ove, najviše budućih studenata interesuje za studije glume. Mladi ljudi žele da postanu "slavni" glumci koji će jednog dana zaigrati na beogradskim scenama. U medijima možemo da pratimo intervjue sa značajnim glumačkim imenima koji s ushićenjem govore o svojim ulogama i pozitivnoj energiji na probama i tokom života jedne pozorišne predstave. Međutim, niko ne govori da su glumci u beogradskim pozorištima na ivici egzistencije, bez statusa, stalnom iščekivanju nove i značajne uloge. Izboru nema. Da bi se preživelo, a malo njih ima mogućnost da bira ulogu po kvalitetu, "tezgari" se po školama, televiziji, političkim skupovima. Društvena i politička stvarnost se snažno reflektuje na stanje i uslove u kojima rade beogradska pozorišta. Anarhija i stihija se vidi i na sceni i iza kulisa našeg teatra. I dalje ne postoji jasna repertoarska politika, kriza upravljanja je i dalje prisutna. Dilema svakog upravnika je kojoj vlasti da se "dodvori" da bi prikupio malo novca za pozorište i eventualno ostao na tom položaju. Na poslednjoj sednici Gradske vlade potvrđeni su mandati upravnika gradskih pozorišta.

Međutim, za stanje u jednom pozorištu nikad ne može da bude odgovoran jedan čovek. Nepostojanje kulturne politike, finansijska konfuzija, oronulost zgrada, ne može se izmeniti i promeniti preko noći. Redovne dotacije pozorištima, čak i one koje se odnose na materijalne troškove, po pravilu, mesecima kasne i nisu usklađene sa realnim potrebama teatra. Prošla su ona srećna vremena kada su se pronalazili bogati ljudi koji su ulagali svoj novac u pozorišne predstave i kojima je bila čast da im se ime nađe na pozorišnom programu i plakatu. Nove bogataše umetnost ne zanima jer ona ne donosi vlast i novac. Pod takvim okolnostima je neumesno zahtevati vrhunske rezultate. Tako je pravo čudo što smo u Narodnom pozorištu doživeli premijeru opere "Veštica iz Salema" i baleta "Labudovo jezero".

Pozorište Ateljea 212 je uspešno da se izdvoji predstavama "Art" Jasmine

Reze u režiji Alise Stojanović i predstavom "Na čijoj strani" Ronald Harvurda u režiji Lenke Udovički. Čak je Jugoslovensko dramsko pozorište uspešno da premijerno izvede Gogoljeve "Mrtve duše" u režiji Dejana Mijača. Malo pozorište "Duško Radović" se nametnulo predstavom "Bajka o caru i slavu" Igora Bojovića u režiji Ivane Vujić. Beogradsko dramsko pozorište je i ove sezone lutalo u repertoaru i pokušalo da povrati slavu ovog, nekadašnjeg teatra, predstavom Artura Millera "Svi moji sinovi" u "zastareloj" i prevaziđenoj režiji Dimitrija Jovanovića. Produkcija je znatno smanjena, a svaka premijera izlazi uz velike muke i napore. Da bi izbegli rizik od "neuspeha" upravnici i direktori drame angažuju uglavnom etablirana i proverena rediteljska imena koja su takođe i najskuplja. Tokom ove sezone još više se pojačala dominacija reditelja u beogradskim pozorištima, a nije redak slučaj da reditelj postavlja određeno dramsko delo na repertoar kao uslov za režiju u određenom teatru. Poznato ime i veliki honorar ne znači uvek kvalitet i uspeh kod publike.

Završetak radova na rekonstrukciji Jugoslovenskog dramskog pozorišta je neizvestan i sve više podseća na sudbinu "Teatra T" i pozorišta "Boško Buha" koji već godinama čekaju na novu zgradu i bolje uslove, a dobijaju samo prazna obećanja. Uprava za protivpožarnu zaštitu prethodno zatvaranjem Zvezdara teatra, "Teatra T" i pozorišta "Boško Buha". Ruševina nekadašnje zgrade Jugoslovenskog dramskog pozorišta predstavlja metaforu za stanje u svim beogradskim pozorištima. Iz razgovora sa upravicima beogradskih pozorišta zaključujem da teatrom ne "upravlja" "estetika" već politika u najširem smislu reči, ali retko ko želi da o tome otvoreno razgovara. Teatar više nikome ne treba i nema snagu da nešto promeni jer ono što je rečeno na sceni nema nikakvog uticaja na javnost. U potištenosti, rezignaciji umetnici i radnici beogradskih pozorišta čekaju novu sezonu i neka bolja vremena. Izgleda da svi zajedno čekamo "Godoa".

Maja Ristić

BUDVA - GRAD TEATAR

Energija ulica i trgova

Počinje prvi muzički ciklus - "Putevima crnogorskih umetnika"

Programima kojima je startovao ovogodišnji Grad teatar - koncert Dragoljuba Đuničića, izložba slika Jovana Ivanovića, književne večeri Ljubomira Simovića, Milorada Pavića, Matije Bečkovića, Dragoslava Mihailovića, hit predstave koje su sa scene kutije preseljene na starobudvansku Citadelu, "Oliver Twist" u režiji Nebojše Bradića, "Ženidba kralja Vukašina" reditelja Milana Karadžića, "Art" Alise Stojanović, "Porodične priče" Jagoša Markovića, "Bajka o caru i slavu" Ivane Vujić - pored osnovnog Njegoševog slogana da je čitav "Svijet pozorište smiješno", a koji podvlači svu ozbiljnost vremena u kome živimo, pokazao je i mediteranski senzibilitet koji se najbolje mogao osetiti u predstavama koje je budvanska publika pratila sa interesovanjem koje zaslužuje i posebno "istraživanje" - ako neki grad zaista živi za teatar, onda je to poslednjih godina Budva i dokazala.

Ono što povezuje raznovrsnost mediteranske kulture i energije, budvanska publika imaće priliku da vidi i večeras u crkvi Santa Marija, gde

će početi prvi od tri ovogodišnja muzička ciklusa. "Putevima crnogorskih umetnika" muzičkog selektora Maje Popović, publiku će večeras povesti Kamerni orkestar iz Detmolda, kojim će dirigovati Saša Marković. Ansambl koji čine najdarovitiji studenti i absolventi Visoke škole u Detmoldu, (postoji od 1989) evropski muzički

kritičari vide kao ansambl "velike budućnosti". Saša Marković, magistar orgulja i dirigovanja na Državnom konzervatorijumu "Čajkovski" u Kijevu, dobitnik oko 15 najznačajnijih domaćih i međunarodnih priznanja, danas radi kao profesor Internacionalnog školskog centra u Beču i Linzu.

Gr. T.

Mokranjčevu TEBE POJEM u nemačkoj crkvi

Duhovna internacionala

Da li ste bili u Marktoberdorfu, stotinak kilometara od Minhena? Jeste li uopšte čuli za ovaj mali nemački grad u pokrajini poznatoj po proizvodnji sira i mleka, očigledno i kulturnih, muzičkih proizvoda? Niste čuli? Nismo ni mi, do ovog razgovora sa Dušanom Maksimovićem - Dumaksom, ranije dirigentom desetina naših horova (bio asistent Bogdana Babića u "Krsmancu"), pedagogom, kritičarem i muzičarem čije znanje, entuzijazam i agilnost svi poznaju i niko ovde ne uzima za ozbiljno (!)

Krajem maja i početkom juna, dakle, u Marktoberdorfu je priređen četvrti festival duhovne muzike "svih religija", kaže Dumaks. Od blizu stotinu prijavljenih iz celog sveta

odabrano je 15 ansambala koji su izvodili duhovnu muziku katolika, pravoslavaca, muslimana, jevreja, budista sa Tibeta, kopta..., s tim da svaki koncert u crkvama ovog ili obližnjih mesta predstavlja kombinaciju - programsku koegzistenciju krajnje različitih muzičkih izvora. Recimo, ženski hor iz Kijeva podelio je program sa Tibetancima. Ili, u bazilici u Otobojrenu prvo je nastupio hor kopta, a onda je izvođena Betovenova "Misa solemis". Da je ova muzička duhovna internacionala privlačna za publiku govori i cena ulaznica od 40 DEM, koliko je plaćano za pomenutu kombinaciju kopti - Betoven.

Nas u svemu tome nije bilo (ima izgleda da 2000. dođe ženski hor

"Barili" iz Smedereva), ali je u specijalnoj ličnoj misiji širenja istine o našim kulturnim vrednostima bio naš sagovornik Dumaks (koji je u ovom mestu 86. i 88. dirigovao na Nemačko-jugoslovenskim horskim nedeljama i prvi put predstavio horsko "Oče naš" Aleksandra Vujića). Biblioteci Bavorske muzičke akademije u Marktoberdorfu poklonio je sada 20 kompaktnih diskova naših savremenih kompozitora, a svim dirigentima nemačkih i gostujućih ansambala darivao je partituru Mokranjčevog "Tebe pojem" s prevodom našeg liturgijskog teksta na nemački. Darovi su to koji ne ostaju bez traga: u jednoj maloj crkvi u mestu Undelo hor svake nedelje peva Mokranjčevu "Tebe pojem". V. S.

Džez festival u Montrealu

Majls Dejvis kao inspiracija

Američki džez gitarista Džon Skofild primio je nagradu "Majls Dejvis" na svečanom otvaranju Džez festivala u Montrealu. "Velika mi je čast što sam dobio tu nagradu, sjajno je kada vidite da ste priznati", rekao je Skofild. Skofild je postao relativno poznat još u vreme dok je studirao na koledžu Berkli u Bostonu, kada je svirao u bendu Bilija Kobama i Džordža Đuka, ali njegov talenat je otkriven tek 1982. kada je svirao sa Majlsom Dejvisom. "Majls mi je bio velika inspiracija", kaže on. "Bio je tako spontan, tako kreativan. Biti sa njim na sceni je bilo sjajno, i ako ponekad i zastrašujuće." Za 25 godina, Skofild je izdao 24 solo albuma. Jedan je od najsvestranijih i najinventivnijih muzičara modernog džeza. Nagrada "Majls Dejvis" osnovana je pre četiri godine u čast 15. godišnjice montrealnog festivala. Dodeljuje se za celokupno stvaralaštvo nekog džez muzičara i njegov doprinos obnavljanju tog žanra. Pre Skofilda, na-

gradu su dobili Vejn Šorter, Pet Metini, Džon Meklohlin i Herbi Henkok. Pored uručivanja nagrade, Džon Skofild će na Džez festivalu u Montrealu moći da prikaže svoje umeće improvizacije na sedam koncerata koji su na programu. (Beta-AFP)

Beč, 4. jul - Herbi Henkok na Bečkom džez festivalu koji se održava od 2. - 10. jula

FOTO: ROUTERS

ARTIČOKE

'XER' = susret autora stripova i fanzina u bioskopu Rex od 6 - 11. jula. Svakog dana između 11 i 14 sati organizuje se radionica stripa dok će od 20 sati biti predstavljanje scena autorskog stripa sa projekcijama video filmova, promocijama i berzom strip izdanja. Predviđeni je i okrugli sto.

7. jul: Jugoslavija (Radovan Popović, Saša Rakezić, Danilo Milošev - Wostok, Nikola Vitković, Damir Šmit i Milan Pavlović).

SLIKE Daniela Glida, od danas u 12 sati, biće dostupne posetiocima izložbe u Galeriji Medija centra u Beogradu.

Nema nade da će žeteoci dobiti trku sa vremenom

Učariće opet samo država

Onaj ko se ove godine opekao teško da će se odlučiti da već na jesen opet seje pšenicu

Beograd - Žetva je uvek trka sa vremenom, a ovoga puta žeteoci su u tu trku ušli ozbiljno hendikepirani. Kombajni već danima umorno breću kroz žitna polja bez nade da će posao završiti na vreme. Na njivama gde žetva počne kasno prinosi će biti niži, jer će prezrelo zrno ispadati iz klasova, ali šta se tu može. Od 19.000 već prilično ostarelih kombajna ispravno je samo 7.500. „Zmaj“ nema rezervnih delova, pa jedini izlaz da se od dva-tri neispravna sklepa jedan upotrebljiv kombajn.

Do pre tri nedelje izgledalo je da će rod biti nešto iznad proseka, a onda su stigle paklene vrućine. Zrenje je ubrzano i to je, kako se procenjuje, smanjilo prinose gotovo za deset odsto. Danak su odnele i letnje nepogode. Na području Sombora u prošli ponedeljak grad je uništio useve na 15.000 hektara, a dva dana kasnije u okolini Novog Sada i u obližnjim opštinama jak olujni vetar praćen kišom i gradom uništio je oko 80 odsto useva na 20.000 hektara.

Ukoliko ne bude novih vremenskih iznenađenja rod bi, uprkos svim ovim nedaćama, trebalo da bude negde na nivou proseka. Očekuje se prinos od oko tri miliona tona, a to znači da će kad se podmiri ukupna domaća potrošnja još oko 600.000 tona ostati i za izvoz. Sa zalihama iz lanjske godine ukupno će ino-

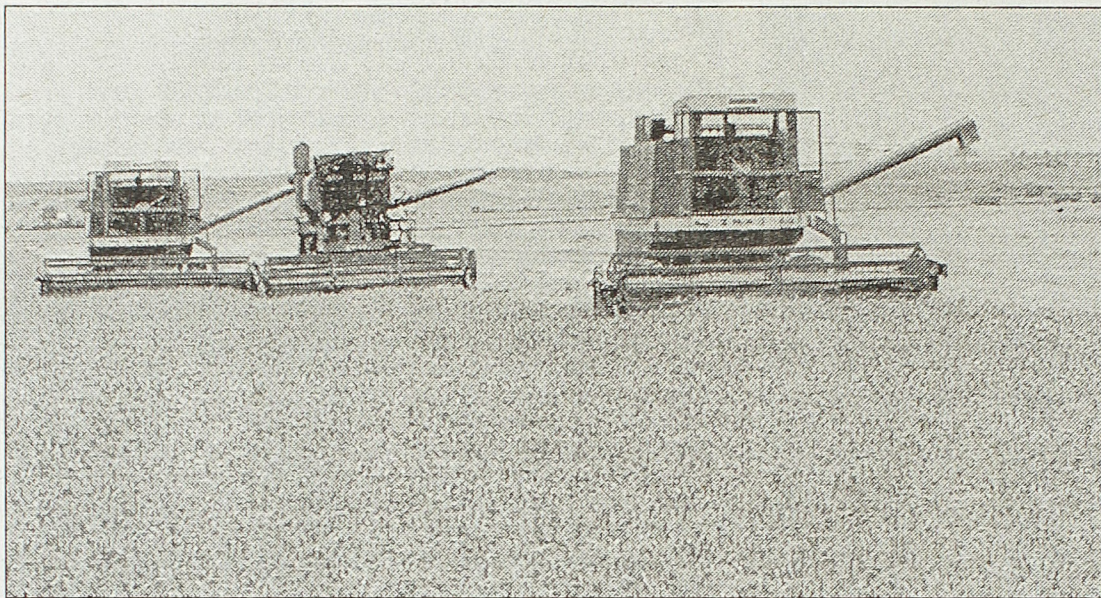

FOTO: DANAS

stranom tržištu moći da je ponudi oko milion tona čija je berzanska vrednost oko 225 miliona maraka. Naravno, nije isključen ni kompenzacioni posao u kojem bi se Rusima dugovi za gas podmirili žitom, pa ne bi bilo straha da će zbog smanjenih ili prekinutih isporuka gasa fabrike stajati, a stanovi biti hladni.

Lanjske godine izvoza nije bilo jer domaća otkupna cena nije mogla da se uklopi u svetsku. Budući da su krediti poljoprivredi pretvoreni u javni dug ta lanjska pšenica zadržala je istu dinarsku cenu, pa je sad postala konkurentna. Ovogodišnja otkupna cena od 1,20 dinara za kilogram pšenice niža je od svetske koja iznosi 1,35 dinara.

Ceh za ovaj izvozni posao platiće seljaci. Lanjske godine je otkupna cena pšenice bila 1,10 dinara i pri toj ceni seljak je mogao relativno pristojno da naplati svoj trud. Ovogodišnja cena je samo deset para viša, a u međuvremenu je veštačko đubrivo poskupelo za 80 odsto, za isto toliko je skočio i kurs marke, a cena dizel-goriva je udvostručena. Po nekim računima čist gubitak po hektaru, uz uslov da su primenjene sve agrotehničke mere, iznosiće čak 250 maraka. Stručnjaci su izračunali da bi realna cena pšenice, kojom bi se mogli pokriti svi troškovi, trebalo da iznosi 1,50 dinara, ali se država na tu računicu ne obazire.

Pri tom treba imati u vidu da je 1.20 dinara garantovana cena, što bi trebalo da znači da neko mogao da ponudi i više. U praksi se to ipak ne dešava. Drugi kupci nude, čak, i manje od te zvanične cene - iako je to zabranjeno - ali pare daju odmah, što je za seljaka ipak povoljnije nego plaćanje na rate koje se otegne čak do novembra.

Seljaci su tako po ko zna koji put uvučeni u igru vruće - hladno. Pre dve godine pšenica se uvozila, ove godine će se izvoziti, a već za iduću godinu moraćemo ponovo da budemo spremni za uvoz. Onaj ko se ove godine opekao teško da će već na jesen ponovo sejati pšenicu.

Saša Nikasić

Prosvetari ministru ne veruju

Beograd - Granski sindikat prosvetnih radnika Srbije „Nezavisnost“ uputio je juče pismo Vladi Republike Srbije i resornom ministru Jovi Todoroviću u kome je izražena neverica u Todorovićevu izjavu o uspostavljanju dinamike isplate zarada, kao i oštar protest zbog, kako navode, ponižavanja i eksploatacije nastavnika.

- Ogorčeni i gladni, protestujemo i podsećamo Vladu Republike Srbije i ministra prosvete, da su posle `sto dana` uspešno ponovili `već viđeno`, jer zaposleni u osnovnim i srednjim školama treću godinu uzastopno odlaze na letnji raspust sa dugom od dve plate i bez bedne akontacije za maj - navodi se između ostalog u pismu. S. L.

Novi protest penzionera

Beograd - Još je neizvesno kada će početi isplata prvog dela aprilske penzija u Srbiji. U Republičkom fondu penzijsko invalidskog osiguranja zaposlenih, rečeno nam je da postoje nagoveštaji da bi isplata trebalo da počne u sredu.

Nezavisno udruženje penzionera Srbije poziva sve penzionere da se 9. jula u 10. sati okupe na centralnom protestnom skupu, koji će biti održan na Trgu Republike. Udruženje organizuje protest zbog, kako tvrde, krajnje neodgovornog, nehumanog i za penzionere nepodnošljivog odlaganja isplate prvog dela aprilske penzije.

Protesti će se istovremeno održati u celoj Srbiji. Lj. D.

Participacija u troškovima zdravstvene zaštite

Molim bez pilula, doktore

Beograd - Da li je danas u Srbiji obraćanje lekaru za medicinsku pomoć ravno luksuzu? Na prvi pogled, Odluka o učešću osiguranika u troškovima zdravstvene zaštite, koju je donelo Ministarstvo za zdravlje u Vladi Srbije, ne bi trebalo da bude povod za ovu, dramatičnu zapitanost.

Na osnovu Odluke, koja se primenjuje od 1. juna ove godine lekarski, odnosno stomatološki pregled, laboratorijski pregled ili analiza (do pet pregleda ili analiza), te rentgenski i pregled ultrazvukom za jedan organ - plaćaju se po devet, odnosno po pet dinara za primaoce socijalne pomoći i penzionere sa penzijom manjom od 200 dinara. Pregled na skeneru i magnetnoj rezonanci iznosi 26, odnosno 15 dinara, u umanjenom iznosu.

Takođe, lekovi koji se izdaju na recept, plaćaju se po devet dinara, osim ako je cena leka niža od visine učešća za lek. Na podužoj listi lekova koji su jeftiniji od devet dinara nalaze se i Bensedin, Bactrim, Konilet, Bromazepan...

Participaciji ne podležu deca, studenti, stariji od 65 godi-

na, trudnice i porodilje, vojni invalidi, davaoci krvi, slepa lica, oboleli od psihoze, cerebralne paralize, malignih oboljenja.

Po mišljenju jednog lekara u Domu zdravlja „Novi Beo-

Zdravstvo kaska

Direktor zemunskog Doma zdravlja Dušan Joksimović izjavio je za Danas da je Odlukom o participaciji korigovan raniji iznos participacije, koji je svojevremeno bio u vrednosti od jedne nemačke marke. U međuvremenu su porasle cene svih drugih proizvoda i usluga, dok se visina participacije nije menjala od '94. godine.

grad“, tih devet dinara ne bi trebalo da predstavlja nikakav problem. Zdravstvene usluge se svuda na Zapadu plaćaju, i to više nego kod nas, tako da je ova participacija u osnovi beznačajna.

U većini domova zdravlja, smo krajem protekle ne-

delje posetili, zdravstveni radnici su, kako kažu, uočili da je broj pacijenata od kako je počela da se primenjuje Odluka o participaciji, znatno smanjen. „Naravno, uvek je u toku letnjih meseci smanjen broj pacijenata, ali ne u ovolikoj meri kao sada. Mislim da je na to, svakako, uticalo povećanje participacije. Standard stanovništva je drastično opao, i iz dana u dan postaje sve lošiji, pa mnogi ljudi teško mogu da izdvoje i tih devet dinara“, smatra lekar u Domu zdravlja na Banovom brdu.

- Za svaki pregled i recept, za svaku injekciju morate da platite. To meni s platom od 1.800 dinara i nije veliki izdatak, ali, šta da radi moja majka, čija penzija iznosi svega 600 dinara, može li ona dnevno da ostavi 20 dinara kod lekara? Za mesec dana bila sam nekoliko puta kod lekara, i svaki put plaćam za preglede, recepte, injekcije - priča Mira Perić, koja je u petak posetila Dom zdravlja na Banovom brdu.

Ali to, kako napominje, nisu jedini problemi. „Kada dođete u društvenu apoteku s receptom za neki skuplji lek, često će vam

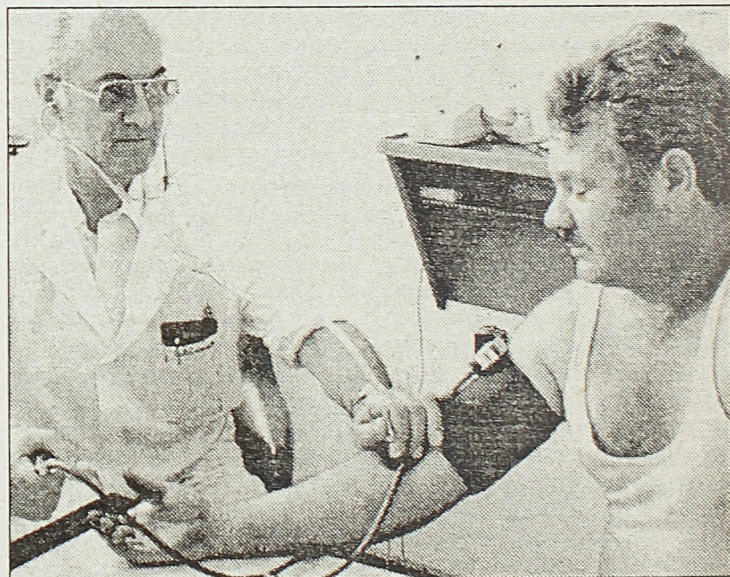

FOTO: DANAS

reći da ga nemaju, pa ste prinuđeni da ga kupite kod privatnika. Koristim ranisan koji košta 53 dinara. Došla sam u jednu apoteku u Starom gradu, s receptom za ranisan, koji košta 53 dinara, i farmaceutkinja mi je rekla da ga nemaju. Odmah potom, žena s receptom je kod drugog farmaceuta u istoj apoteci dobila ranisan“, kaže Mira Perić, ubedjena da je „za sve probleme odgovoran sistem“.

Medicinska sestra na šalteru u Domu zdravlja kod Merkatora naglašava da veliki broj, uglavnom mlađih ljudi svakodnevno dolazi na pregled tvrdeći da jednostavno nemaju

čim da plate participaciju. Ne odbijaju ih, jer se bez pregleda ne može znati od čega boluju.

Stiče se utisak da nije mali broj građana kojima se pred polazak lekaru nameće odsudno pitanje: Hrana ili zdravlje - Odlučite sami. „Lično mislim da je narod - penzioneri, radnici, srednja klasa - toliko osiromašio da veoma teško može da odvoji neki dinar i za hranu, a kamoli za lekove. Mislim da nije u redu da se ne razmišlja o tome kolike su penzije i plate“, govori Miloslav Čakić, dok čeka na pregled u Domu zdravlja na Banovom brdu.

Mica Savić

TV CG 1

07.00 Muzički program
07.30 Vijesti
08.00 Telešop
09.10 Oglasi
09.45 Festival pozorišta za decu
10.00 Vijesti
10.05 Serija:
Hobotnica
11.05 Muzički program
11.30 TV baština:
Djeca sveta u Kini
12.00 Vijesti
12.05 Serija:
Beverli Hills
12.55 Crtani film
13.05 Serija:
Neprijatelji ljudi
13.35 Muzički program
14.05 Film:
Ali Baba i 40 razbojnika
15.45 Vijesti na albanskom
15.50 Crtani film
16.00 Vijesti
16.10 Crtani film
16.30 Serija: TV stanica
17.15 Budva grad teatar
18.00 Kotor:
Festival pozorišta za djecu
18.30 Natura viva
19.00 Oglasi
19.15 Crtani film
19.30 Dnevnik 2
19.50 Sport
19.55 Meteo
20.00 Stranačko ogledalo
20.10 Rezervisano vrijeme
20.20 Turističke priče
20.30 Mondijal '98
20.55 Mondijal:
Brazil-Holandija
23.00 Oglasi
23.15 Dnevnik 3
23.35 Film:
Mračne godine
01.05 Telešop

TV CG 3

11.05 Telešop
11.55 Vesti
12.00 Hit dana
12.05 Makaze

12.10 Trap
12.25 Glas Amerike
13.00 Film (r)
14.45 Stadion
15.00 Serija:
Nestašne godine
16.00 Serija:
Mućke
16.30 Groznica Mondijala
16.55 Fleš
17.00 Zvijezde Mondijala
17.25 Portret
18.00 Serija:
Čuvari plaže
18.40 Hit dana
19.00 Crno beli svet
21.00 Aritmija
22.00 Serija:
Nestašne godine
23.05 De si
23.10 Citati
23.15 Serija:
Čuvari plaže
23.55 Fleš
00.05 Glas Amerike
00.35 Film

TV SKY SAT

15.05 Hit dana
15.10 Serija:
Priče iz predgrađa
15.40 Oglasi
16.00 Svet mode
16.10 Skrivena kamera
16.20 Crtani filmovi
16.45 Serija
17.15 Serija
18.15 Nasmešite se
18.25 Crtana serija:
Kremenko
18.50 No comment

19.00 Vijesti, sport mix, hit dana
19.40 Muzički spotovi
20.00 Naš gost
20.50 No comment,
kursna lista, vrijeme
21.00 Vijesti
21.10 Oglas
21.20 Spotovi
21.40 Muzički program
22.10 Film
23.40 Oglasi
00.00 Serija:
Priče iz predgrađa
00.30 No comment
00.40 Film
02.00 Hit dana
02.05 Reemitovanje
satelitskog programa

TV ELMAG

15.05 TV šop
16.00 Mali oglasi
16.15 Hit dana
16.20 Serija: Tim snova (r)
16.40 Mali oglasi
17.00 Muzički mix
17.25 Hit dana
17.30 Serija: Buntovnik iz Kejpa
17.55 Muzički mix
18.05 Mali oglasi
18.15 Hit dana
18.30 Zemljotres (r)
19.00 Muzički miks
20.00 Serija: Buntovnik iz Kejpa
20.55 Mondijal: Brazil-Holandija
22.50 Mali oglasi
23.00 Serija: Tim snova
23.30 Film
01.15 Hit dana
01.25 Reemitovanje
satelitskog programa

21.30 TOWNES
22.00 ENEMY OF THE ENEMY

RTV BB (Bajina Bašta), RTV Kragujevac, TV Glas Obiličeva
(Novi Kneževac), STV Negotin, Gradska TV (Niš), TV
Požega, RTV Pirot, RTV Pančevo, TV Media Plus (N. Sad),
TV Kuršumljija (Kuršumljija), RTV Trstenik, TV 5 (Užice),
TV Senta, TV Kikinda, RTV Dević (Smederevska Palanka),
F Kanal (Zaječar), Sky Sat (Herceg Novi)

RED VOŽNJE

VOZOVI

Informacije na željezničkoj stanici u Podgorici 081/633-663,
Nikšiću 083/22-180, Baru 085/12-210, Bijelom Polju
084/22-951, Beogradu 011/645-936, 645-843, 645-822.

POLAZAK IZ PODGORICE

Beograd: 11.30, 15.00, 20.40 (staje u stanicama Rakovica,
Beograd-centar, Novi Sad, Zemun), 22.00 (auto-voz), 23.05
Subotica: 20.40

Bijelo Polje: 06.30, 11.30, 13.50, 15.00, 20.40, 23.05

Bar: 04.55, 06.03, 06.25, 08.45, 10.25, 14.56, 16.55, 18.07,
19.35, 21.18

POLAZAK IZ BEOGRADA

Bar: 10.10, 14.10, 22.10, 22.40 (iz Beograd-Centra), 23.10
(auto-voz)

Bijelo Polje: 03.00, 10.10, 14.10, 22.10, 22.40

(iz Beograd-Centra), 23.10 (auto-voz)

Podgorica: 10.10, 14.10, 22.10, 22.40 (iz Beograd-Centra),
23.10 (auto-voz)

POLAZAK IZ BARA

Beograd: 10.35, 14.10, 19.50 (staje u stanicama Rakovica, Beo-
grad-centar, Novi Beograd i Zemun), 21.00 (auto-voz), 22.05

Subotica: 19.50 (saobraća preko Beograd-Centra)

Podgorica: 05.23, 06.25, 10.35, 11.40, 14.10, 14.25, 16.15,
18.30, 19.50 i 22.05

Bijelo Polje: 05.23, 10.35, 14.10, 18.15, 19.50 i 22.05

POLAZAK IZ BIJELOG POLJA

Podgorica i Bar: 04.10, 04.36, 06.30, 12.32, 16.10, 17.14,
19.30

Beograd: 06.10, 13.21, 16.50, 22.35 (za Beograd-centar),
23.55 (auto-voz), 00.55

Užice: 19.00

Kosjerić: 10.20 (polazak iz Subotice)

Bar - Podgorica: 19.00 (preko Beograd-Centra)

Užice - Bijelo Polje: 03.09

Kosjerić - Bijelo Polje: 14.25

AUTOBUSI

Informacije na autobuskoj stanici Podgorica 081/632-430

Beograd: 07.00, 10.15, 11.00, 19.00, 20.00, 20.10, 20.45,
21.15, 23.00

Bijelo Polje: 05.30, 06.30, 07.00, 08.00, 08.10, 08.30, 08.45,
09.00, 09.30, 10.15, 11.00, 11.40, 12.10, 12.40, 14.30, 15.00,
16.00, 17.30, 18.00, 19.00, 20.00, 20.15, 20.30, 20.45, 21.15,
22.00, 23.00

Pljevlja: 06.00, 07.00, 11.30, 15.30

Berane: 05.30, 06.30, 07.00, 08.00, 08.10, 08.30, 08.45,
09.00, 09.30, 10.00, 11.00, 12.10, 12.40, 14.30, 15.00, 16.00,
17.30, 18.00, 20.15, 20.30, 21.30, 22.00

Nikšić: 05.30, 06.00, 06.20, 06.25, 06.40, 06.50, 07.15, 07.35,
07.45, 08.00, 08.15, 09.00, 09.10, 09.25, 09.30, 10.00, 10.20,
10.25, 10.45, 10.50, 11.00, 11.20, 12.00, 12.05, 12.20, 12.40,
12.50, 13.00, 13.20, 13.40, 13.45, 14.15, 14.30, 14.50, 15.00,
15.10, 15.20, 15.30, 15.50, 16.00, 16.20, 16.50, 17.00, 17.20,
17.50, 18.10, 18.25, 18.30, 19.00, 19.30, 20.00, 20.15, 21.00,
22.15

Žabljak: 06.00, 11.30, 15.30

Plužine: 07.40, 13.00, 14.50

Cetinje: 06.00, 06.15, 06.50, 07.00, 07.30, 08.00, 08.20, 09.00,
09.30, 10.00, 10.30, 11.00, 13.00, 13.15, 13.45, 14.00, 15.00,
15.40, 16.40, 16.50, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00, 20.00, 22.00

Herceg-Novi: 06.00, 06.15, 06.40, 06.50, 07.00, 07.30, 07.45,
08.10, 08.20, 09.30, 09.45, 10.00, 10.30, 11.00, 12.00, 12.45,
13.00, 13.45, 14.00, 15.00, 15.30, 15.50, 16.45, 16.50, 17.30,
18.30, 19.00, 21.00, 22.00

Kotor: 06.00, 07.30, 09.00, 10.00, 12.00, 13.45, 16.50, 18.00,
19.00, 22.00

Budva: 04.00, 06.00, 06.15, 06.40, 06.50, 07.00, 07.30, 07.45,
08.10, 08.20, 08.30, 09.00, 09.30, 09.45, 10.00, 10.30, 11.00,
12.00, 12.30, 12.45, 13.45, 14.00, 14.45, 15.30, 15.50, 16.50,
17.30, 18.00, 18.30, 19.00, 21.00, 22.00

Niš: 08.10, 20.15

Užice: 07.00, 10.15, 19.00, 20.00, 20.45, 21.15

Šavnik: 06.00, 11.30

Bileća: 06.40, 07.00, 08.30, 10.50, 14.15, 15.10, 15.30

Šćepan Polje: 07.40, 14.50

Nevesinje-Gacko: 06.40, 07.00, 08.30, 10.50, 15.30 (utorak,
srijeda, petak i subota)

Trebinje: 06.25, 07.00, 10.50, 14.20, 15.30, 16.20 (ponedje-
ljak, srijeda i petak)

Srbinje-Foča: 07.40, 14.50

Sarajevo: 23.40

Sarajevo-Lukavica: 07.40, 10.15 (ponedjeljak, utorak
i subota)

Sarajevo-Pale: 07.40 (svake nedjelje)

Prizren-Đakovica: 05.30, 06.30, 12.40

Peć: 05.30, 06.30, 08.30, 11.40, 12.40, 21.30

Priština: 06.10, 07.30, 15.00, 20.30, 21.30, 22.00

Skoplje: 22.00

Subotica: 20.45

Banjalučka: 20.25 (srijeda, subota i nedjelja)

Istanbul: 07.30 (srijeda i nedjelja)

RADIO DANAS

Prvi program

06.30 Radiodrom
07.00 Vijesti
09.00 Kulturna panorama
12.00 Vijesti
14.03 EPP
15.30 Novosti dana
16.30 Popodnevni
divertisman
17.00 Vijesti
17.30 Dnevnik na
albanskom
19.00 Večernji dnevnik
19.30 MNT radio
22.00 Hronika dana
22.30 Pred ponoć
23.00 Vijesti
23.05 Noćni program
Radio-Jugoslavije

Drugi program

12.00 Najava programa
12.15 Servisne informacije
12.40 Vremeplov
13.10 Nenaučni kutak
13.30 Leksikon malih zan-
imljivosti
14.10 Tematski blok
15.30 Novosti dana
I programa
16.15 Vazduhoplovstvo
16.40 Novosti iz nauke

17.10 Program tvog
komputera

Radio Tivat

08.05 Prvi muzički
blok za dobro jutro
08.30 Vremenski bilten
08.35 Drugi muzički blok
09.00 Vijesti
09.05 Jutarnji servis
09.30 Mali oglasi
09.35 Reklame i EPP
10.00 Vijesti
10.20 Javljanja reportera
11.00 Vijesti
11.05 Šareni sat
12.00 Vijesti
12.05 Gradski servis
12.35 Reklame i EPP
13.00 Vijesti
13.05 Želja vaša -
ploča naša
14.00 Vijesti
14.05 Tivat mjuzik top
14.45 Pregled TV programa
15.00 Dnevnik Tivta
15.30 Novosti dana
16.10 Mali oglasi
16.30 Gradski magazin
17.00 Vijesti iz Tivta
17.35 Reklame i EPP
17.45 Mali oglasi

Radio Pljevlja

09.00 Datum
09.30 Lirika
10.00 Vijesti
11.00 Muzička prizma
12.00 Razgovor s povodom
13.00 Vijesti
13.30 Šarena strana radija

Antena M

07.00 Najava
07.15 Dječije M
07.30 V. O. A.
08.00 Zanimljivosti
09.00 Vijesti
09.15 City Rep.
11.00 Vijesti
11.15 Leone
12.30 BBC
12.45 Reklame
13.00 Vijesti
13.15 Cynem
15.00 Dnevnik
17.00 R. France
18.00 RF Europe
19.00 Reklame
20.00 Večernjak
20.30 Reklame
21.30 Noćni B92
22.00 Reklame
23.00 RF Europe

Radio Bar

06.00 Reemitovanje
dnevnika RTCC
06.30 Servisne informacije
06.45 BBC
08.00 Vijesti
09.00 Promenada
10.00 Vijesti
12.30 Fontana želja
13.00 Fontana želja
(zabavna muzika)
14.00 Vijesti
14.15 Put za jug
15.30 Novosti dana RTCC
16.30 Baraka hronika
17.00 Pozdravi i čestitke
18.00 Žurnal Radio Bara
19.00 Večernji dnevnik
RTCC
19.30 Emisija na
albanskom jeziku
20.00 Kult
21.00 Pregled najznačajnijih
događaja
21.15 Veče uz radio

Radio Montena

96,8 MHz Nikšić
105,7 MHz Danilovgrad
06.45 Vijesti BBC na
srpskom jeziku
15.10 Žurnal
17.00 Vijesti Sudija B92

Omladinska zadruga Beograd ima mogućnosti da svoje članove uputi na sledeće poslove: - spremačice, servirke, rad u vešeraju, lakši i teži fizički poslovi, poslovi konduktera - kontrolora i operativni poslovi

Omladinska zadruga Beograd
11070 Novi Beograd, Palmira Toljatića 5/IV,
Tel. 600-130, 673-671, 671-751

Vi koji hoćete da radite privremeno - povremene poslove, dođite i učlanite se.

OMLADINSKA ZADRUGA

NOVI PREMIJER

ZAPOSŁJAVAJE VEĆI BROJ OMLADINACA OD 18-40 G. ZA RAD U GRADSKOM SAOBRAĆAJNOM BEOGRAD

DOĐITE, UČLANITE SE BESPLATNO I POČNITE DA RADITE ODMAH

JAVITE SE NA TEL. 139-840 I 311-43-22/LOK. 809 I 778

**MI SE NALAZIMO U SAVA CENTRU M. POPOVIĆA
9 II SPRAT BOX 2 I 3 SVAKOG RADNOG DANA
OD 8³⁰-15³⁰ I SUBOTOM OD 9-13**

OMLADINSKA ZADRUGA

tim
tim

sa nama napravite dobar "tim"

**684-866, lok 315
685-655, lok 315**

Beogradanka Xili sprat

OMLADINSKA ZADRUGA DOB
MAKEDONSKA 22
11000 BEOGRAD
TEL: 3220 026
ŽIRO RAČUN
60806 601 45907

Omladinska zadruga DOB trenutno potražuje mladiće i devojke za sledeće poslove:

- Prodaja sladoleda
- Rad u ugostiteljstvu
- Fizički poslovi na dnevnicu

DNEVNOM LISTU
Danas

**POTREBNI
KOLPORTERI
I PRODUCENTI
U MARKETINGU.
RAD NA PROCENAT.
pozovite: 452-153**

BERZA RADA

za sve koji traže i nude posao

BESPLATAN OGLASNI PROSTOR

Tel: 438-991 od 9.00 do 16.00

SALONU POTREBAN PEDIKIR, ŽENSKI FRIZER I UČENICA ZA FRIZERA. TEL: 142-490

PEKARI POTREBAN BUREGDŽIJA I KORADŽIJA. STAN OBEZBEĐEN OSTALI USLOVI PO DOGOVORU. TEL: 8322-203

POTREBNI KONOARI, KONOARICE, RESTORANU "STOJA I VULE" VRBNIČKA 7 A RAKOVICA. TEL: 585-611

POTREBAN OGRANIČEN BROJ SARADNIKA-AKVIZITERA. ZARADA 100% ZVATI PO PODNE TEL: 019/743-391

POTREBNO VIŠE KERAMIČARA, PARKETARA, VODOINSTALATERA I VOZAČA SA SOPSTVENIM AUTOMOBILOM. TEL: 722-968

VOZAČ ZA RAD U PEKARI POTREBAN. TEL: 772-084

POTREBNE DEVOJKE ZA RAD U

KAFFE BAŠTI. TEL: 063/232-570

ODLIČAN POSAO, POTREBNI SARADNICI, SVAKOG DANA. TEL: 653-489, 10-17

POTREBNI PRODAVCI ZA RAD U KIOSKU. PLATA PO DOGOVORU. TEL: 430-355

LUNA PARKU POTREBNI RADNICI, 036/ 22-577, ILI LIČNO KOD BAZENA U KRALJEVU.

POTREBAN VREDAN, SPOSOBAN RADNIK NA "BUVLJAKU". PRODAJA ELEKTROMATERIJALA TEL: 138 - 758

POTREBNE MLAĐE RADNICE, RADNICI, RAZNIH ZANIMANJA POSREĐUJE "IDAM" TEL: 3180 - 484

CVEČARI POTREBNA RADNICA. TEL: 404 - 403

ROŠTILJU "BAM- BAM" POTREBNE PRODAVAČICE. ILIJE GARAŠANINA BROJ 7. TEL: 3237 - 980

RADITE RAZNOVRSENE POSLOVE U VLASTITOM STANU.

TEL: 032/ 819 - 289

HITNO POTREBNA RADNICA ZA DEPILACIJU. ZEMUN - GALENIKA. TEL: 103 - 270

ROBNOJ KUĆI "ATLANTIK" POTREBNI STOLARI-MONTAŽERI. DOĆI LIČNO, OD 15 DO 18. ILIJE GARAŠANINA 23, TAŠMAJDAN.

POTREBNA RADNICA U PARFIMERIJI. TEL: 400 - 611

POTREBNA DEVOJKA SA VOZAČKIM ISPITOM "B" KATEGORIJE ZA RAD NA DUŽE VREME. TEL: 631 - 441

POTREBNE SEKRETARICE, ASISTENTI, TRGOVCI SA VOZAČKOM DOZVOLOM B KATEGORIJE TEL: 5337 - 768

PEKARU POTREBNA PRODAVAČICA POSLE 13 TEL: 4891 - 637

SAMOUSLUZI POTREBNA PRODAVAČICA SA ISKUSTVOM TEL: 8340 - 690

POTREBNI AKVIZITERI ZA PRODAJU KNJIGA TEL: 516 - 462

TRAŽI SE RADNICA ZA RAD U PISCERIJU. TEL: 601-310, 673-246.

Besplatni mali oglasi

PRODAJEM DVA PLACA kod Planinarskog doma na Divčibarama. Imaju vođu i struju tel. 011/318-61-71
CITROEN „Visa - SUPER E“, sređena, prodajem ili menjam za veći (3.200) tel. 3613-751, lokal 22-764
HITNO poklanjam štenad mešance. tel. 428-085
ČASOVI španskog jezika, zvati posle 16 h tel. 144-155

HITNO potreban radni prostor za atelje zvati od 8 do 10 časova tel. 638-158
PRODAJEM „Reno ekpr-

es“, '90, dizel, odličan (prešao 33.000)

tel. 3911-798 ili 430-304
IZRAĐUJEMO obuću po meri. Izuzetno kvalitetno i povoljno vršimo popravke.

tel. 446-11-77
MOLERAJ, farbanje stolarije, nameštaja, gletovanje, španski zid, tapete, gipsane ploče. Kvalitetno-povoljno. Zvati od 18.00 do 22.00

tel. 011/424-968
FIZIKA. Profesorka srednje škole sa dugogodišnjim iskustvom. Centar grada. tel. 324-78-24

OMLADINSKA ZADRUGA

„DIS“

Beograd,
Franca Rozmana 22
Potreban veći broj momaka sa IV stepenom stručne spreme za poslove čuvara i vatrogasaca.

tel: 344 - 1952,
344 - 3622

USKORO

U izdanju „Dangrafa“ izlazi memoarska knjiga

PUT U DEJTON
Ričarda Holbruka,

glavnog američkog posrednika u pregovorima o Bosni.

Knjiga ima oko 400 stranica, a njen manji deo objavljen je kao feljton u dnevniku „Danas“.

Ovo izdanje možete kupiti direktno od izdavača po povlašćenoj ceni od 180 dinara.

P O R U D Ź B E N I C A

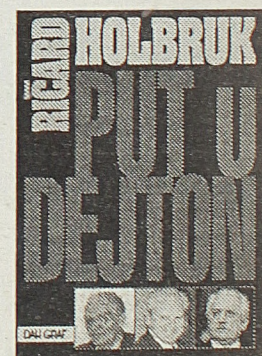
Ovim neopozivo naručujem _____ primeraka knjige Ričarda Holbruka „Put u Dejton“ po povlašćenoj ceni od 180,00 din

(ime i prezime)

(telefon)

(adresa)

Uplatu izvršiti na ž.r. 40816-603-5-3045538. Narudžbenicu i dokaz o uplati pošaljite na adresu: Dangraf d.o. Jagićeva 3, 11000 Beograd
Dopunske informacije možete dobiti na telefon 011/452-153 ili tel/fax 011/438-991.

Radnici opet izigrani

Beograd - Ujedinjeni granski sindikati „Nezavisnost“ oštro će se suprostaviti nameri Vlade da kroz Zakon o preduzećima i izmenu Zakona o vlasničkoj transformaciji još jednom izigraju radnike namernim odugovlačenjem početka procesa privatizacije, rečeno je juče na konferenciji za novinare Granskog sindikata metalaca. Prema rečima Milana Nikolića, predsednika ovog sindikata, vlast je uvođenjem upravljačke transformacije, kao preduslova za donošenje odluke o vlasničkoj transformaciji, blokirala dalji proces, produživši mu rok do njima odgovarajućeg političkog momenta.

Priljave političke igrarije vlasti s radnicima se i dalje nastavljaju kroz Zakon o vlasničkoj transformaciji, kome je s jedne strane odložen rok primene, a s druge strane je nagoveštena i njegova izmena po kojoj bi radnici umesto 60 odsto društvenog kapitala dobili svega 10-20 odsto, dok bi ostatak društvene imovine zadržala država - kaže Nikolić. Granski sindikat metalaca osuđuje odluku samostalnih sindikata deset preduzeća beogradskog metalčkog kompleksa (IMT, DMB, IKL, IPM, IMR, Zmaj, Teleoptik, Ikarus - FAO, Rekord i Petar Drapšin), koji su odlučili da radnike izvedu na ulicu tražeći realizaciju vladinih programa.

„Vladi je verovatno bio potreban neki bunt kako bi opravdala odluku da beogradskim metalcima isplati malo novca, a to će doneti i nekoliko poena u pokušaju da se Samostalnom sindikatu vrati ugled. Da u ovoj tezi ima istine svedoči i činjenica da samostanci nisu pozvali nezavisne sindikate, kako bi im pomogli u blokiranju beogradskih ulica“, zaključio je Nikolić. S. L.

Vlada i dalje krši dogovor

Beograd - Republički odbor Sindikata zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti Srbije i juče na sednici je zaključio da Vlada Srbije i dalje ne poštuje dogovore o isplati zarada, kao i ostalih nadoknada zaposlenima u ovoj delatnosti. Kao osnovu za dalje pregovore Sindikat traži isplatu razlike u zaradama za prošlu godinu obračunatu po ceni rada od 242 dinara, kako je precizirano Kolektivnim ugovorom i utvrđivanje nove cene rada za 1998. godinu uvećane za indeks porasta životnih troškova.

Odgovarajući na pitanja i zahteve članova Republičkog odbora Sindikata zdravstva, Dara Serratlić, pomoćnik ministra za rad, boračka i socijalna pitanja, rekla je da nije ovlašćena da razgovara o utvrđivanju najniže cene rada. Ona je obavestila članove RO da je juče otpočela isplata regresa u visini od 700 dinara za zaposlene u ustanovama socijalne zaštite, a da će im druga polovina majskih zarada biti isplaćena tokom ove nedelje. Ona je takođe rekla da su sufinansirajućim ustanovama već isplaćene junske zarade. S. L. v

Beograd - Kraj srpske pri-vrede, ipak, neće nastupiti iako bi to bilo u skladu s odredbama Zakona o preduzeću.

Primena Zakona bi nalagala da, budući da Savezna skupština nije usvojila Predlog izmena i dopuna Zakona kojim bi se prolongirao rok za usklađivanje akata preduzeća sa Zakonom, sva preduzeća koja to nisu učinila budu likvidirana. To bi, tvrde pravници, proizvelo domino efekat s dalekosežnim posledicama.

Takse za likvidaciju

Preduzeća koja su želela da usklade svoje akte, trebalo je da uplate na račun dve i po hiljade dolara u dinarskoj protivvrednosti. Većina novca nema, a i kada bi se taj novac i pojavio na računu, on bi bio isplaćivan poveriocima. Ukoliko su, što je ređi slučaj, preduzeća pozitivno poslovala, troškove likvidacije bi trebalo da snosi onaj ko predlaže postupak - sud, odnosno u krajnjoj instanci - država. Ako bi došlo do toga, to bi značilo, u najmanju ruku 180 hiljada preduzeća (što je broj kojim se špekuliše) puta najmanje 180 dinara koliki je iznos takse za likvidaciju. Sve to bez ostalih troškova i pod pretpostavkom da preduzeća nemaju dugova.

Budući da većina preduzeća nije solventa, na njih se ne bi mogle primeniti odredbe o likvidaciji već o stečaju. U tom slučaju, tvrde pravници, kod stečaja preduzeća pravili bi se takozvani stečajni redovi na osnovu kojih bi se, i to ne u celosti, namirivali poverioci. Kako preduzeća duguju

jedno drugom, stečaj jednog bi povukao i stečaj drugog budući da se ne bi mogla međusobno u potpunosti namiriti. Kako je drugim zakonom predviđeno da svako preduzeće ima najmanje dva stalno zaposlena, to bi značilo i više od 360 hiljada nezaposlenih, a sindikat Nezavisnost tvrdi da bi se „na ulicama“ našlo i milion radnika. To bi, potom, povuklo i druge troškove - najmanje toliko ljudi na biroima za zapošljavanje kojima je neophodno isplatiti minimalno socijalno davanje i nadoknadu zato što su, ne svojom krivicom, ostali bez posla.

Prećutna tolerancija

Sudovima koji su zajedno s privrednim komorama ranije

signalizirali da je neophodno odlaganje roka za usklađivanje akata je, kako saznajemo, naloženo da prećutno tolerišu neusklađenosti izvesno vreme, a kada postupci počnu da se odredbe o likvidacijama preduzeća čiji akti nisu usklađeni sa Zakonom, „tumače vrlo elastično“ - i u vezi s rokovima i u vezi s uslovima.

Iz svega proizlazi da država baš i nema razloga da se „igra ozbiljne države“, odnosno da nema argumenata koji bi išli u prilog primeni Zakona.

Neizglasavanjem Predloga izmena i dopuna Zakona kojim bi bilo prolongirana primena odredbi, prekinuta je

divanje akata, između ostalog i uz obrazloženje da je rok već produžavan i da se još jednim takvim činom amnestiraju preduzeća koja nisu poštovala slovo zakona.

Iako radikalna ministarka za privatizaciju tvrdi da se neće protiviti primeni Zakona o preduzećima, čini se da državi ovog puta nije u interesu da se poštuje zakon. Između ostalog i zbog toga što usaglašavanje nisu obavila i neka velika preduzeća. Ukoliko bi zakonodavac želeo da bude dosledan, morao bi da izdrži i socijalni udar zbog povećanog broja nazaposlenih koji bi bili pritisak na ionako mali budžet. S druge strane, preduzeća (pa i ona koja bi trebalo da se nađu na udaru zakona zbog nepoštovanja odredbi Zakona o preduzećima) porezima upotpunjavaju budžet. Postavlja se pitanje da li u situaciji kada je očigledan deficit, država želi da se odrekne tih prihoda, ma koliki da su oni.

Po svemu sudeći, zakono-

U petak - 1500 zahteva

U petak je, kako saznajemo u beogradskom Privrednom sudu, primljeno hiljadu i po predmeta za usklađivanje akata preduzeća sa Zakonom i radilo je pet šaltera, a juče je poštom (što se takođe smatra postupkom pokrenutim u roku) u Sud stiglo mnoštvo zahteva.

U Sudu procenjuju da će biti potrebno najmanje dve nedelje da se počne s rešavanjem ovih predmeta.

serija donošenja zakona kojim se odlaže primena već donetih propisa. Prilikom rasprave, deo poslanika Savezne skupštine se izjasnio protiv produžavanja roka za uskla-

davac baš i ne bi trebalo da bude zainteresovan da se primenjuje zakon. Ali na logiku nelogičnosti u ovom delu sveta smo odavno navikli.

N. Bogović

Jugoslovensko rečno brodarstvo

Direktor potapa flotu

- Neorganizovanost i autokratska vlast Dušana Strugara, direktora Jugoslovenskog rečnog brodarstva, dovela je do odliva kadrova i progona članstva Brodarskog sindikata JRB - istakao je juče na konferenciji za novinare Slobodan Obradović, zamenik rukovodioca unutrašnje plovidbe. On je rekao da je, otkada je Strugar došao

nu ove godine gubici su umanjeni za šest miliona maraka.

- Strugar se ponaša kao da se ništa ne dešava - istakao je Obradović i dodao da je direktor još i otkazao prostorije Brodarskog sindikata, a članovi Brodarskog sindikata JRB dobili su otkaze ili su premešteni na najgora radna mesta udaljena i 150 kilometara od matičnog.

Pavličeviću čamac „ispod ruke“

Da direktor JRB Dušan Strugar posluje po „nedozvoljenim“ pravilima, dokazuje sledeći podatak:

- Radnici JRB ovih dana užurbano rade na izradi čamca za Momira Pavličevića, predsednika Privredne komore Srbije. Naravno sve troškove snosi JRB - rekao je Srećković, tvrdeći da je dozvolu za izradu ovog poklona dao lično Strugar.

Z. K.

na mesto direktora umesto Željka Kršmanovića, mnogo sposobnih i stručnih ljudi otišlo iz JRB, da se ne vodi računa o flotama. „Direktrove malverzacije dovele su do velikih gubitaka, koji od 1996. godine iznose više od 13 miliona maraka. Na osnovu lažnih dokumenata po završnom obraču-

Uslov da se ostane na radnom mestu je potpisivanje pristupnice samostalnom sindikatu.

Milena Đuran, doskorašnji zamenik generalnog direktora, rekla je da je njeno smenjivanje usledilo čim je skrenula pažnju na nezakonitosti u JRB. Strugar je na posao pozivao samo podobne, a smenjivao one

koji su se suprotstavili njegovim odlukama. Direktor se okružio ekipom nesposobnih, ali poslušnih ljudi.

Predsednik Sindikata Dragan Srećković kaže da je Strugar uveo strahovladu, a „služba“ je u mobilnom stanju sa ciljem da se uništi sindikat. JRB može dobro poslovati, ako se smeni rukovodstvo, njegov je stav.

O malverzacijama direktora vezano za službena putovanja u inostranstvo, Tomislav Milošević, kapetan druge plovidbe, rekao je da su ljudi bliski Strugaru, bez odluke o produženju, putovali duže od 20 dana, a putne troškove od četiri hiljade DM po osobi, dižali na ime nepostojeće osobe. Tomislav Savović iz tehničke službe JRB, rekao je da se čamci trenutno rade najgorom tehnologijom.

- Ni jedan od tri čamca, čija je pojedinačna cena školjke 80 do 90 hiljada dinara, nije popisan kao imovina JRB. To je urađeno da bi se čamci lakše uklonili iz preduzeća - naglasio je Savović.

D. Jovičević

Filozofski fakultet

Tihi otpor Zakonu

Beograd - Na Filozofskom fakultetu se proširuje spisak nastavnika i saradnika koji ne pristaju da potpišu ugovor o radu. Izjavu da neće parafirati ugovor do juče je potpisalo 73 nastavnika i saradnika.

Ugovori o radu još nisu ponudjeni na potpisivanje, a nezvanično smo saznali da je prethodno potrebno usaglasiti postojeći statut fakulteta sa novim Zakonom. Taj posao će teško biti završen u predviđenom roku od trideset dana, jer su fakultetska odeljenja počela da povlače svoje predstavnike iz upravnih organa, a bez njih se takve promene ne mogu usvojiti. Otpor Zakonu o univerzitetu, na nekim fakultetima, postepeno dobija oblik tihog bojkota.

Inače, sastav upravnog odbora Filozofskog fakulteta još uvek nije saopšten, ali se nezvanično može čuti da su članovi Aleksandar Vučić (SRS), dr Miloš Aleksić (JUL) i dr Vladimir Štambuk (JUL), već održali prvi sastanak. L. J.

Izvučeni parovi evropskih fudbalskih kupova

Sreća uz Obilić, Zvezdu i Partizan

Liga Šampiona

Preko Islanda do Minhena

Prvak Jugoslavije, ekipa Obilića, u prvoj rundi kvalifikacija za Ligu šampiona, imaće za protivnika Vestmameju sa Islanda. Prvi meč se igra 22. jula na Islandu, a revanš je sedam dana kasnije u Beogradu. Ukoliko vitezovi prebrode prvu prepreku, sastaje se sa Bajernom, u Minhenu 12. avgusta, dok će se revanš igrati u Beogradu 26. avgusta. Trener Obilića, Dragan Okuka, zadovoljan je prvim rivalom:

- Islandani nisu više konobari, ali smatram da bi morali da prođemo u naredni krug. Kad je reč o Bajernu, to će biti utakmice u kojima nećemo imati šta da izgubimo, s obzirom da ćemo već obezbediti učešće u Kupu UEFA - zaključio je Okuka.

Ostali parovi prve runde kvalifikacija su sledeći: Selтик (Škotska) - St. Patrik (Irska) pobjednik igra protiv KROACIJE (Hrvatska), HJK Helsinki (Finska) - Jereman (Jermenija) - MEC (Francuska), Liteks (Bugarska) - Halmstad (Švedska) - SPARTAK (Rusija), Steaua (Rumunija) - Flora (Estonija) - PANATINAİKOS (Grčka),

Evropski debi na Islandu: Juškić i Grozdić

LSK Lođ (Poljska) - Kapaz (Azerbejdžan) - MANČESTER JUNAJTED (Engleska), Kareda (Litvanija) - Maribor (Slovenija) - PSV AJNDHOVEN (Holandija), Dinamo (Gruzija) - Vlaznija (Albanija) - ATLETIK BILBAO (Španija), Valeta (Malta) - Anortosis (Kipar) - OLIMPIJAKOS (Grčka), Zimbru (Moldavija) - Ujpešt Doža (Mađarska) - ŠTURM GRAC (Austrija), Grashoppers (Švajcarska) -

Ženes Eš (Luksemburg) - GALATASARAJ (Turska), Dinamo Kijev (Ukrajina) - Beri Taun (Vels) - SPARTA PRAG (Češka), Sileks (Makedonija) - Klub Briž (Belgija) - ROZENBORG (Norveška), Betar (Izrael) - Toršvan (Farska ostrva) - BENFIKA (Portugal), Košice (Slovačka) - Kliftonvil (S. Irska) - BRONDBI (Danska) i Dinamo Minsk (Belorusija) - Skonto (Letonija) - INTER (Italija).

Kup UEFA

Kolketi 1913 - Zvezdin rival

Naš predstavnik u najmasovnijem evropskom klupskom takmičenju, ekipa Crvene zvezde, sastaje se u prvoj rundi kvalifikacija s gruzijskim Kolketijem. Zvezda je, barem na papiru, apsolutni favorit, a to ističe i šef stručnog štaba crveno-belih, Milorad Kosanović:

- Koga god da smo izvukli

u ovoj rundi, bili bi favoriti, pa je to slučaj i sa gruzijskim timom. Kolketi 1913 konkretno ne poznajem. Znam nešto o gruzijskoj reprezentaciji i oni su solidni, ali nisu ništa posebno - kaže Kosanović.

Inače, Zvezda se nalazi u grupi B pretkvalifikacija. Prvi meč se igra u Gruziji, 22. jula, a revanš je zakazan za

29. jul, na našem najvećem stadionu.

Ostali parovi prve runde kvalifikacija su:

GRUPA A:

Agres Pitesti (Rumunija) - Dinamo Baku (Azerbejdžan), Belšina Bobruisk (Belorusija) - CSKA Sofija (Bugarska), Linfield (S. Irska) - Omonija (Kipar), Birkirkara (Malta) - Šahtjor (Ukrajina),

GRUPA B:

Inter (Slovačka) - Tirana (Albanija), Talina (Estonija) - Polonja (Poljska), VPS Vasa (Finska) - Toršav (Farska ostrva),

GRUPA C:

Željezničar (BiH) - Kilmanrok (Škotska), Daugava (Letonija) - Mura (Slovenija), Akranes (Island) - Žalgiris (Litvanija), Tel Aviv (Izrael) - Helsinki (Finska),

GRUPA D:

Širak (Jermenija) - Malm (Švedska), Sarajevo (BiH) - Ekeren (Belgija), Rendžers (Škotska) - Selburn (Irska), Sloga (Makedonija) - Otelul (Rumunija),

GRUPA E:

IFK Goteborg (Švedska) - Luksemburg (Luksemburg), Ferencvaros (Mađarska) - Principat (Andora), Tiligul (Moldavija) - Anderlecht (Belgija) i Nju Taun (Vels) - Visla (Poljska).

Novi evropski izazov: Miodrag Pantelić

Kup pobjednika Kupova

Partizan na Dinamo

Osvajač Kupa Jugoslavije, ekipa Partizana, sastaje se u kvalifikacionoj rundi takmičenja Kupa Kupova s Dinamom iz Batumija, predstavnikom Gruzije. Dinamo je, inače, pre dve godine izbacio iz istog takmičenja ekipu Obilića. Prvi meč igra se u Beogradu 13. avgusta, a revanš dve nedelje kasnije u Batumiju.

Šef stručnog štaba Partizana, Ljubiša Tumbaković, komentariše kvalitet protivnika:

- Jedino što znam o njima je to da su pre dve godine izbacili Obilić. Ipak, imamo dovoljno vremena da dodemo do nekih „svežijih“ informacija i da se pripremimo.

Na pitanje da li je zadovoljan rivalom, Tumbaković odgovara u svom stilu:

- Zadovoljan ću biti samo ako prođemo.

U ostalim mečevima kvalifikacija za Kup Kupova sastaju se: Rudar (Slovenija) - Konstruktorul (Moldavija), Vaduz (Lichtenštajn), Helsingborg (Švedska), Lozana (Švajcarska) - Cement Ararat (Jermenija), Kork Siti (Irska) - CSKA Kijev (Ukrajina), Ekranas (Litvanija) - Apolon (Kipar), Apolonija (Albanija) - Genk (Belgija), Bangor Siti (Vels) - Haka (Finska), Levski (Bugarski) - Lokomotiva (Belorusija), Metalurg (Letonija) - Keřlavik (Island), Grevenmaher (Luksemburg) - Rapid (Rumunija), Lantana (Estonija) - Harts (Škotska), Amika (Poljska) - Hibernijan (Škotska), Gotu (Farska ostrva) - MTK (Mađarska), Glentorian (S. Irska) - Makabi (Izrael), Vardar (Makedonija) - Spartak (Slovačka) i Karabah (Azerbejdžan) - Kopenhagen (Danska)

Jeste Dinamo ali nije Kroacija: Ljubiša Tumbaković

KOŠARKA - EVROLIGA

Cibosi ponovo u Beogradu

Samo što su se slegli utisci od prošle godine sa Partizanovih duela sa hrvatskim prvakom, a Cibona već u prvom susretu predstojeće Evrolige ponovo dolazi u Beograd. Ovog puta dočekuje ih novi jugoslovenski prvak, Crvena zvezda.

Međutim, led je već uveliko probijen tako da i gostovanje jednog hrvatskog tima u Jugoslaviji više ne predstavlja nikakvu senzaciju. Jedino će izgleda navijači ostati nedorečeni. Naime, zbog incidenta navijača Crvene zvezde na finalu Kupa Koraća u Beogradu (dovoljno poznat događaj), crveno-beli će ovog puta biti uskraćeni za podršku sa tribina i to upravo u meču sa Cibonom. Međutim, šta je tu je.

- Utakmice sa Cibonom neće za mene predstavljati ništa posebno. Oni su u svakom slučaju favoriti u našoj grupi kao i Panatinaikos i

Efes Pilsen, tako da ćemo se prema Zagrepčanima ophoditi na isti način kao i prema Grcima i Turcima. Ovakva uloga nam mnogo više odgovara - rekao je plej mejker Zvezde, Igor Rakočević.

Timu s Malog Kalemegdana, ide na ruku i to što Cibona od ove sezone igra u potpuno izmenjenom sastavu. Ekipu su napustila čak sedmorica igrača: Mulaomerović, Rimac, Mršić, Naglić, Kisurin, Alihodžić i Etkins. Njihove glavne zamene su Nikša Pekac iz Splita, Josip Vranković iz Zadra, Vladimir Krstić iz Osjeka i najverovatnije reprezentativac Josip Sesar iz Zagreba.

Na drugoj strani pojačanja crveno-belih su već poznata a hoće li uspeti da se na pravi način suprotstave Zagrepčanima ostaje da se vidi 24. septembra u Beogradu.

O. Janković

FRANCE 98

COUPE DU MONDE

Danas na MONDIJALU: Danas prvo polufinale: Brazil - Holandija (21.00)

Finale pre finala

Poslednji dogovor karioka pred duel s Holandanima

Prva utakmica polufinala Svetskog prvenstva u Francuskoj igraće se večeras u Marseju, na stadionu Velodrom. Biće ovo jedna fantastična utakmica u kojoj se sastaju ekipe koje su apsolutno zaslužno došle do samog kraja takmičenja. Da potsetimo, aktuelni svetski prvak - Brazil je takmičenje počeo u grupi A i na kraju je završio na prvom mestu. Istina, karioke nas nisu preterano oduševili nastupima na samom početku. Jedan poraz (protiv Norveške) i mršava pobjeda na otvaranju Mondijala protiv Škotske uz samo jednu pravu igru (Brazil - Maroko 3:0), više je nego prosečan bilans Brazilaca. Već u sledećoj rundi, u osmini finala, videli smo pravi Brazil. Čileanci, s Salasom i Zamoranom, isprašeni su s četiri pogodaka u mreži, a više od rezultata impresionirala je igra najboljih fudbalera sveta. Poslednja prepreka do polufinala je bila selekcija Danske, jedna od najprijatnijih ekipa tekućeg šampionata.

Kada su Danci već u drugom minutu povelili golom Jergensena izgledalo je da se veliko iznenađenje naziće. Ipak, golovima Rivalda (2) i Bebeto, karioke su postavile stvari na pravo mesto i ušli među četiri najbolja tima na svetu. Selektor Mario Zagalo ima problema s sastavom ekipe budući da je bek Kafu suspendovan zbog parnih žutih kartona, ako se tome doda i lakša povreda Ronalda, onda je jasno na kakvim mukama je Zagalo.

Lale su kroz takmičenje u

grupi svima jasno dali do znanja da žele doći do samog pijadestala. Debitantska groznica koja je završena remijem protiv Belgije, brzo je neutralisana „petardom“ protiv Južne Koreje da bi poslednju utakmicu u grupi E završili još jednim remijem, ovoga puta s Meksikom 2:2. Kao što je poznato, Holandani su u osmini finala savladali Jugoslaviju golom Davidsa i prošli u četvrtfinale.

U jednoj odličnoj utakmici, lale su savladale, na sličan način kao i Jugoslaviju,

Argentinu 2:1 i apsolutno zaslužno došli u situaciju da se bore za veliko finale. Ipak, selektor Gus Hidink imaće dosta problema da sastavi ekipu za večerašnji meč. Artur Numan je na prošlom meču zaradio crveni karton a njegova zamenja Winston Bogarde je na poslednjem treningu polomio nogu pa je za njega ovaj šampionat završen. Pored njih dvojice i brzonomi Mark Overmars se povredio pred meč s Argentinom a veliko je pitanje da li će večeras nastupiti.

BRAZIL: Taffarel, Ze Karlos, Aldair, Cezar Sampaio, Junior Bajano, Roberto Karlos, Dunga, Leonardo, Rivaldo, Ronaldo, Bebeto.

HOLANDIJA: Van der Sar, Rajziger, Stam, F. de Bur, Jonk, Sedorf, Davids, R. de Bur, Klajvert, Bergkamp, Overmars

Patrik Klajvert

FOTO: REUTERS

Pravdu dele Bujsaim i Aranda

Ali Mohamed Bujsaim iz Ujedinjenih Arapskih Emirata i Hose-Manuel Garsija Aranda iz Španije biće glavne sudije polufinalnih mečeva na svetskom fudbalskom prvenstvu u Francuskoj.

FIFA je odlučila da delje nje pravde u prvom polufinalu danas između Brazila i Holandije poveri arbitrima iz arapskih zemalja. Bujsaim će biti glavni sudija, linijski arbitri su Husein Gadanfari iz Kuvajta i Mohamed Ahmed Al Musavi iz Maroka, a četvrti sudija je Abdula Rahman Al Zeid iz Saudijske Arabije.

Drugo polufinale u sredu, 8. jula u Sen Deniju između

Francuske i Hrvatske biće povereno arbitrima sa španskog govornog područja. Glavni sudija je Španac Garsija Aranda, pomoćne su njegov zemljak Fernando Tresako Gracija i Čileanac Horhe Alberto Dias Galves, dok je četvrti Epifanio Gonzales Čavez iz Paragvaja.

Određeno je u kojim će dresovima igrati polufinalisti.

Brazil - žute majice, plavi šorčevi, bele štucne Holandija - narandžaste majice, beli šorčevi, narandžaste štucne

Francuska - plave majice, plavi šorčevi, bele štucne Hrvatska - bele majice sa crvenim kockicama, beli šorčevi, bele štucne.

Bogarde operisan posle preloma noge

Bek reprezentacije Holandije Winston Bogarde operisan je u Amsterdamu, posle preloma noge koji je zadobio na treningu uoči polufinalne utakmice Mondijala protiv Brazila.

Malerozni Bogarde je uvećavajući klizajući start, smrskao čašicu kolena i ošteti ligamente članka desne noge.

Po nalogu fudbalera, lekari u Univerzitet-skoj bolnici u Amsterdamu nisu saopštili detalje o hirurškom zahvatu.

„Ne možemo da kažemo ništa o prirodi operacije, dijagnozi ili prognozama. O tome smo razgovarali sa pacijentom i on ne želi nikakvu javnost. To je njegova odluka“, izjavio je predstavnik bolnice.

Holandski fudbaler operisan je juče ujutro u 3 sata, odmah pošto je dopremljen specijalnim avionom iz Nice, a prema prvim prognozama lečenje će potrajati do kraja godine.

Gubitak 27-godišnjeg Bogardea drugi je veliki hendikep za „lale“ pred sutrašnji polufinalni okršaj sa „kariokama“ na stadionu Velodrom u Marseju.

Protiv Brazila neće igrati ni half Artur Numan, koji je suspendovan zbog crvenog kartona koji je dobio na četvrtfinalnoj utakmici protiv Argentine.

Bogarde je na Mondijalu odigrao dve utakmice, ulazeći u igru umesto Numana.

Bogardea odnose s terena

FOTO: REUTERS

PRETPLATITE SE NA

Danas

Uplatom odgovarajuće pretplate na naše žiro-račune

40816-603-5-3045538

40816-603-8-4045538

mesečna tromesečna polugodišnja godišnja
80,00 240,00 480,00 960,00

(zaokružite željenu pretplatu)

Nama ćete pomoći da radimo bolje i kvalitetnije, a vama će

poštar svaki dan doneti **Danas** na adresu:

(Ime i prezime ili naziv firme)

(Ulica i broj ili poštanski fah)

□□□□□

(Mesto)

(telefon)

DOKAZ O UPLATI I OVAJ KUPON POŠALJITE NA ADRESU
REDAKCIJE (Dangraf d. o. o), Vatroslava Jagića 3, 11000
Beograd (za prodajnu službu) I SVAKOM ČETE MOĆI
POZITIVNO DA ODGOVORITE NA PITANJE

da li ste

Danas

informisani?

92,2 MHz

RADIO
COZ1

422-774

90,7 91,5

PROGRAM
BIG RADIO
Banja Luka

redakcija 078/12-777
marketing 078/12-700

REPUBLIKA

Glavni i odgovorni urednik
Nebojša Popov

Glasilo građanskog samooslobođanja
Protiv stihije straha, mržnje i nasilja

Beograd, Godina X (1998)

Broj 192-193 1-31. jul 1998.

Cena 5 dinara

Čerupanje

Drama na Kosovu izaziva sva ljudska čula. Rastu zebnje od širenja ratnog požara koji je jedva pritužen na dosadašnjim ratištima.

Nedostaju pouzdane informacije o konkretnim događajima. Propaganda buja, uvećava zbrku i raspljuje sukobe. Olako se izriču opšti sudovi. Svi verbalno osuđuju nasilje. Neki režimski teror, drugi antirežimski terorizam. Simetrija dva terora stvara samo privid načelnosti, ako izostaje konkretna analiza.

Stvarno stanje zaklanjaju pomahnitali simboli. Kao da po nebu šestare grabljivci orlovi - beli i crni, jednoglavi i dvoglavi, domaćih i svetskih silnika - i «leti perje». Još veći je metež na zemlji, proglašenom «svetom» od «svetih ratnika» koji čine sve da je razore, unište, pokazali su bezbroj puta, ne haju za ljude, ni za svoje sunarodnike, a ni za zemlju.

Ipak, ideologije ni režimi nisu nepromenljivi; promene ih oni čija čula nisu oguglala, koji će znati i umeti da nadu izlaze, pitanje je samo kada i kako, i po koju cenu.

N. P.

Iz sadržaja: Konstantin Obradović, Moćnici u nebranom grožđu • Nebojša Popov, Igre za sve • Mirko Đorđević, Kosovo - preteći metež • Draško Bjelica, Problem i rešenje Kosova • Olga Zirojević, Istorija Albanije • Siniša Stankov, Džepovi puni muke i znoja • Dragan Cvetković, Na tapetu još i - pasoš • Gordana Perunović Fijat, Maturse slike • Olivija Rusovac, (Ne)upokojivi mediji • Ljubisa Vujošević, Kalendar • Lešek Kolakovski, Naša vesela apokalipsa • Milan Podunavac, Pojam građanina • Jovan Despotović, Kultura vlasti • Đorđe Pavićević, Obrisi urbane javnosti • Miodrag Stanisavljević, Dometi srpske pameti

Knjiga u novinama: Mira Oklobdžija, Što da se radi? • Pavle Rak, Disidenti - kultura i politika

Samo 2 minuta dnevno

Marcio

Jednostavno!

Krema prijatnog mirisa je jedinstven preparat za vraćanje prirodne boje kose. Tajna ovog američkog preparata je postepena promena pigmentacije kose. Neprimetna i za ukućane, posle 2-3 nedelje ne postoje više sede vlasi. Pored toga utiče na svrab i perut

PROTIV SEDE KOSE

- Tableta za mršavljenje sa vitaminom C
- Najefektniji kontrolor apetita, koji dijetu pretvara u uživanje.
- Koristi se samo jedna tableta dnevno sat vremena posle prvog obroka.
- Stimuliše sagorevanje masnih naslaga celulita i zateže kožu, što je potvrđeno u praksi korisnika.
- Pakovanje traje 10 dana i skida od 3-5 kg masnih naslaga.

GOJAZNOST

SUPER POTENCIJA

Na prirodan način!

Uz pomoć kapsula Ginseng (ženšen) preparata starog preko 1000 godina iz tradicionalne kineske medicine pojačajte potenciju na proveren i najsigurniji način.

BEZ BORA I STARENJA

Brzo i efikasno!

Najnoviji holivudski preparat protiv bora i starenja.

MERAČ ŠEĆERA U KRV

Ne morate više ići kod lekara, za samo 30 sekundi proverite nivo šećera u krvi.

NARUČITE NA TELEFON
SVAKOG DANA OD 8-22h

018/365-321

25000 Combo, Trz sloboze 1/1

Сваког недела

Tel: 025/22-732

РАДИО КОМБОР
УКТ 90,90 MHz CT 666 MHz

Tel: 025/24-890

Агенција за маркетинг

Tel: 025/22-771

Са нама ИСПРЕД групу!

LOTO 7 OD 39

I izvlačenje

3 5 20 27
28 29 37

II izvlačenje

2 13 18 19
26 30 33

Olimpijski loto

1 3 5 9 10 14
16 19 21 22 23 24

ZA NAJAM

stana ili kuće u Tivtu,
nudim vlasništvo vikendicu sa 15 ari zemlje pod voćem kraj Beograda. Moguć svaki dogovor.

Tel. 081/811-158

93,9 MHz

JE RADIO
040

RADIO Patak
STEREO FM

VALJEVO 014/220939

PRVI PRIVATNI RADIO U GRADU
95, 101.2 FM STEREO

R155
RADIO

17500 VRANJE, ul. Zelengorska 28
Tel/Fax: 017/21-333 i 24-466

ZR
103.6 MHz
94.8 MHz
200.5 M
ZRENIJANIN

RADIO KOJI DALEKO DOBAČUJE

MARKETING - 023 62983

PRVA PRAVA REGIONALNA RTV

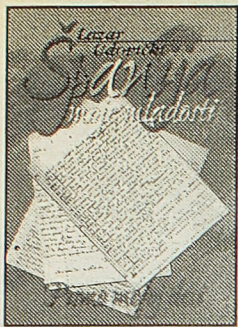
Muzički radio 95,6 Mhz
Folk kanal 98,7 Mhz
100,8 Mhz

TELEVIZIJA
52 UHF

TEL/FAX (018) 547-123, 347-100

MILION LJUDI ĆE VAM POMOĆI DA POSTANETE NAJUSPEŠNIJI

Knjige možete poručiti na žiro-račun preduzeća Dan Graf d.o.o. Vatroslava Jagića 3, 11000 Beograd: 40816-603-5-3045538. Kopiju uplatnice i narudžbenicu obavezno pošaljite na našu adresu.

- Španija moje mladosti (pismo mojoj deci) - Lazar Udovički (s popustom - 80 din)
 Fašizam juče i danas (s popustom - 20 din)
 Besmislena YU ratovanja - Ilija T. Radaković (s popustom - 100 din)
 Jugoslavija 1945-1990 - Ibrahim Latifić (s popustom - 50 din)
 Srpsko pitanje - Milenko Marković (s popustom - 90 din)
 Razaranje spomenika kulture na tlu nekadašnje Jugoslavije 1991-1995 - (s popustom - 20 din)
 Pregovori između Miloševića i Tuđmana o podeli BiH - Miloš Minić (s popustom - 30 din)
 Stvaranje i razaranje Jugoslavije - II izdanje (s popustom - 100 din)
 Bosna i Hercegovina juče, danas i sutra (s popustom - 20 din)
 Politika i ustav - Radoslav Ratković (s popustom - 70 din)

Ovim neopozivo poručujem knjige:

_____ nazivi knjiga

_____ Ime i prezime - adresa

UKRŠTENE REČI

1	2	3		4	5	6	7	8		9	10	11
12				13					14			
15				16				17				
18			19					20				
		21				22	23					
24	25			26	27				28	29		
	30						31		32			
33				34		35						36
			37						38			
39	40	41				42	43	44			45	
46						47				48		
49					50					51		
52				53								

Vodoravno:

- Jež koji ne živi na kopnu
- Vrsta konjskog hoda
- Neman, kada ih je više
- Ukočenost, mrtvilo
- Tovljenje iliti...
- Za težinu i za dužinu mera kineska
- Tunika, ona koju su nosili stari Rimljani
- On prihvata utopijski socijalizam
- Hjuston, glumica tako se zove
- Tako se skraćuje aluminijum
- I Ginis i Boldvin, oba glumci
- Kamen plavozelene boje, pa još drag
- Kaže se kad se skoči
- Džon, bio jedan od Bitlsa
- Dva elementa ima ova elektronska cev
- I pas ali i Debora, glumica
- Daje se kao naknada
- Samo jedan od delova lica
- Skraćeni decibel
- Karakteriše obesne
- Roker koji nije muškarac
- Stalno me tera...
- "Rat i...", napisao Tolstoj
- Umetnost i to po francuski
- Kuvanjem dovesti do željenog stanja
- Štap, onaj bilijarski
- Huja, Ciganlija, Kale, svaka je...
- On zna da uživa.

Uspravno:

- Tu se dokazuje zrelost
- I reka i grad, sve to u Španiji
- Pištolj
- Zamenica, ona upitna
- Sveta ptica, egipatska
- Čilibar se zove još i...
- Prvo je pre Ž, drugo pre N

- Tu se ostavljaju žrtve
- Revolver američki, onaj sa bubnjem
- Ime muško i to muslimansko
- Ako je imaju žene žele da je se što pre oslobode
- Osoba koja nije stručnjak
- Projekt, nacrt iliti...
- Morska obala peščana
- Paul, nemačkog porekla Švajcarski slikar
- Čudovište u ljudskom obliku
- Kofi, sekretar OUN i to generalni
- Izvršiti odabir
- Skraćeno padanje
- Ovde, ..., tuda, svuda
- Obuća i to drvena
- Nered do bola
- Samo određeni komad alata
- Ostaje kada se useće
- Najugledniji književnik iliti umetnik
- Lada i to ona sa Sumatre
- Grad, baš u Japanu
- Uzvik bola a može biti i straha
- Gotovo je, nema više
- Vojni ekspedit se tako skraćuje.

REŠENJE IZ PRETHODNOG BROJA:

S	U	Z	A	N	A	P	E	R	O	V	I	Ć
E	L	O		A	R	A	P		S	O	B	A
R	A	R		V	E	D	I		V	J	E	T
E	G	O		A	C		G	L	I	N	K	A
N	I		O	D	O	B	R	I	T	I		
A	V	A	L	A		O	A	K		S	A	R
D	A	N	A		B	L	M		G	U	N	O
A	Ć	E		A	R	I		S	R	D	A	N
			K	O	M	A	D	I	N	A		G
P	O	S	K	O	K		K	I		U	R	O
I	L	I	R		M	I	O	M		L	A	V
N	A	J	U		O	R	N	A		O	M	I
D	R	A	G	A	N	L	A	K	O	V	I	Ć

Milivoj Anđelković

U SENCI KORDONA Sve studentske pobune (7)

Sve sporno je zaista bilo osporeno. Dogodilo se ono što je većini izgledalo nemoguće dostignuće za bilo koju i bilo kakvu napisanu reč - da pokrene revoluciju.

Sve što smo uradili može se staviti na sto - to je ono što smo napisali - kažu situacionisti. Svi njihovi tekstovi su bili javni, a autori tih tekstova uvek anonimni. Nazivani Okultnom internacionalom, situacionisti su postali mit, pravi tribuni nevidljive imperije i ostali nezemaljski, skriveni kao ličnosti, ističući u prvi plan tekst kao poziv na dijalog i debatu da bi se došlo do pravog teksta i konačne reči: Zarekli smo se da se naš uticaj oseti u budućnosti, zapisali su anonimni autori Internacionale situacionista. Naš pokušaj da se izađe iz 20. veka do sada je najuspešniji!

Krajem 1967. godine pozornica je bila spremna, pritajilo se jedno novo društvo ispod onog koje trijumfuje, zapisao je Laš Gustavson. Poverenje, prvobitno naivno poverenje u kompromisne fraze, u uveravanja vlastodržaca da živimo u najboljem mogućem svetu, bilo je jednom za svagda uzdrmano. Majstori velikih reči su se, kao zastrašeni miševi, sakrili u svoje rupe pred pretnjama trgovačke blokade od strane moćnih i zaraćenih Sjedinjenih Država Amerike. Videli smo japanske studente kako jurišaju sa svojim dugim, jakim palicama i tuku se na uličnim bojištima protiv sile, ne stotine njih, već desetine hiljada. I u jednoj zemlji za drugom kretale su u juriš crne policijske brigade sa šmrkovima, bombama sa suzavcem, oklopnim kolima. Helikopteri su bacali svoje čudne, insektima slične senke na Harvard i Kornel, na Frankfurt i Amsterdam, na Berlin i Sorbonu...

A onda se pojavila ona jedna moćna alhemijska rečenica - SAN JE STVARNOST - zbog koje je policija počela da spaljuje svoje hartije, a De Golovi činovnici pokušali da zgrebu svoja imena sa pojedinih dokumenata...

Velika pobuna studenata i omladine *68. trajala je oko 400 dana. Bila je kao talasi novog, velikog mora koje zapljuskuje ceo svet. Prva planetarna revolucija. Ono što nije postigla ni jedna religija ili ideologija, ni hrišćanstvo, ni budizam, čak ni veliki bauk komunizma - nijedan pokret nije tako intenzivno i koncentrisano zapljusnuo ceo svet - iz dana u dan, iz meseca u mesec, duže od godinu dana: Berlin, Tokio, Varšava, Rim, Kolumbija, Bon, Pariz, Strazburg, Nant, Torino, Madrid, Montevidео, Milano, Venecija, Senegal, Bogota, Anakara, Rio de Ženeiro, Tajland i Indija... Veliko svetsko more mladih, novi svet koji se diže u talasima, jedan za drugim: veliki talas, nekoliko manjih, pa opet onaj ogroman koji pomera obale... Događalo se nešto iskonsko, kao borba elemenata, početak stvaranja novog sveta...

U Meksiku, 2. oktobra, na Trgu triju kultura vojska je otvorila vatru na studente - poginulo je oko 200 demonstranata; u Egiptu, 25. novembra - 16 poginulih; u Venecueli i Senegal - ukupno 8 ubijenih studenata, u Tokiju, Ekvatoru i Dominikanskoj Republici - još ukupno 9 poginulih studenata; potom po 2 u Meksiku i Francuskoj, po jedan u Brazilu, Turskoj... - ukupno 239...

Ranjeno je i povređeno preko 5.000 studenata u najmanje stotinak okršaja širom sveta. Za 2.383 postoje nesporni dokazi evidentirani i od policije: 610 u Tokiju i Kiotou, 367 u Parizu, oko 300 u Senegal, 200 u Venecueli, 200 u Rimu, 134 u Beogradu, 84 u Egiptu...

Uhapšeno je oko 20.000 studenata - policijski izveštaji navode 8573 imena saslušanih i više desetina osuđenih. Samo u Parizu, u tri najveća sukoba, uhapšeno je (po policijskim izveštajima) blizu 1.700 studenata, u Indiji oko 800, Meksiku 500, dok je Senegal to najefikasnije rešio i pohapsio sve studente. U Rimu, Padovi, Firenci i još ponekom italijanskom gradu samo tokom aprila vođene su istrage protiv 2.000 studenata. Vlast je svuda pokazala svoje pravo lice a autonomija univerziteta je postala obična farsa - tokom

Priprema pozornice

*68. godine zatvoreno je ili zauzeto od strane policije ili vojske preko 500 fakulteta...

Brojke, nažalost, nemaju dovoljno šarma - 239 poginulih i 2.383 ranjenih su podaci nad kojima će se zamisliti svaki vojskovođa, najžešći i najsuroviji generali. To, međutim, ništa nije smetalo ovom svetu da mirmo živi sve ove godine, nemarno obrađujući svoj zapušteni, ali dobro ograđeni i okrvavljeni vrt...

Kako je izgledala 68. u svetu može se naslutiti iz hronološkog pregleda najvažnijih događaja. Gužva je počela u Madridu, decembra 1967, a zatim su redom izbijali protesti studenata u Padovi, Japanu, Firenci, Alžiru, Zapadnom Berlinu, Kairu, Rimu, Varšavi, Tunisu, Parizu, Indiji, Nantu, Brazilu, Bogoti, Venecueli, SAD, Sao Paulu, Bonu, Kanu, Lionu, Buenos Airesu, Senegal, Veneciji... Sve do vrelog juna u Parizu i na drugim francuskim univerzitetima.

68. u Beogradu

Nedelja, 2. jun nalik na mnoge pre nje. Beograd je živio u usporenim ritmu odmora i uobičajene zabave. Izgledalo je da su svi problemi, ako ih uopšte ima, odloženi za neko kasnije vreme.

Jedini disharmonični tonovi u toj idili ranog leta mogli su se naći u poslednjim brojevima Studenta od 26. maja i u NIN-a sa datumom 2. jun koji se na kioscima pojavio još u petak, 30. maja.

Šta rade studenti? Spremaju li još nešto osim ispita? - oprezno se pitao autor teksta u Studentu i nabrajao razloge za brigu: nezaposlenost, socijalne razlike, opadanje moralne odgovornosti, nesigurnost...

NIN je, pod okriljem velike ankete o mladom intelektualcu danas, objavio pismo apsolutista Filozofskog fakulteta u Beogradu pod naslovom NI JA NE SVIRAM U DIPLE - parafrazom poznatog odgovora koji je stari profesor Đurić

uputio nemačkom okupatoru za vreme rata. Drugi, možda još bolji naslov - DECA GORČINE ostao je skriven u uvodnom delu teksta. Anonimni apsolutist piše kako je njegov idol postao skojevac koji nije proglašen za narodnog heroja samo zato što je svojevoljno, mimo plana i odluke ustaničke organizacije, pucao na okupatore. Bio je hrabar ne samo da puca već i da ne poslušao, da učini onako kako je sam mislio da je najbolje, kaže se

u pismu. Potom postavlja sedam pitanja za koja će se već za dan ili dva ispostaviti da sadrže suštinske zahteve studentske revolucije u Beogradu:

- zašto fakulteti služe samo privilegovanim?
- zašto se ne objavljuju studentske diskusije o nejednakostima u socijalizmu?
- zašto se raspravlja o dugoj kosi i mini suknjama mladih a čuti o onome što ona misli o problemima društva?
- zašto niko ne pokušava da objasni fenomen Če Gevera među mladima jer on nije slučajno postao idol mladih?
- šta se misli kada se kaže da mladi treba da budu avantgardni?
- zašto se kod nas sve kritikuje anonimno?
- kada će mladi koji završe fakultet imati posao ili i oni treba da idu u pećalbu?

Novinar je tekst završio nevericom: nisu valjda jedino studenti ti koji imaju šta da upitaju? Ovo putanje se pokazalo proročkim: studentski zahtevi su formulisani već sledećeg dana, 3 juna, u do tada neviđenoj atmosferi punoj napetosti i dramatike. Šokiranoj jugoslovenskoj javnosti trebalo je vremena da shvati da je usred samoupravne idile odrasla generacija puna gorčine. Pismo anonimnog apsolutista nije bilo samo mišljenje uskraćenog pojedinca, nedostajao je samo povod pa da se nagomilano nezadovoljstvo iskaže, postave prava pitanja i daju prvi, neprijatni, odgovori...

Sutra: Događaj kod Podvornjaka

Beg pred vatrom

FOTO: FONET/AP

Atina - Jedna porodica beži iz svoje kuće u severnom predgrađu Atine, pošto im je zapretila vatra u obližnjoj šumi. Desetine kuća spaljeno je u požaru, a stotine ljudi su bili prinuđeni da se evakušu iz svojih domova. Kombinacija iznenadnog jakog vetra, visokih temperatura i suvog vremena uticala je da se požari prošire na više krajeva Grčke.

Pronađene slike Van Goga i Sezana

Rim - Italijanska policija je pronašla tri slike neprocenive vrednosti, dve Vinsenta van Goga i jednu Pola Sezana, koje su ukradene u maju iz Nacionalne galerije moderne umetnosti u Rimu. Slike su pronađene u Rimu i Torinu, a policija je uhapsila osam osoba osumnjičenih da su učestvovali u krađi. Prošlog maja, trojica naoružanih pljačkaša upali su noću u Nacionalnu galeriju i odneli tri dela koja se ubrajaju među najvrednije eksponate - Van Gogove slike „Baštovan“ i „Arležanka“, i Sezanaovu „Žurdanovu kolibicu“. Pošto su slike i suviše poznate da bi se mogle prodati, nadležni su muzeju su nakon krađe iznosili pretpostavke da su lopovi radili po naručbjini nekog kolekcionara, ili radi traženja otkupa. (Beta-AFP)

SEZAME, OTVORI SE!

Ka' soko sivi

Nikola Burzan

Ima jedna stara priča, vic zapravo, o zemljaku mi, Crnogorcu - junačini, i Turčinu - kukavici. Priča zemljak: „Krenuo ja do kuma Radoja, kad iza bukve iskoči Turčin i prepriječ mi put. Bjež', baksuze, velim mu ja, miči mi se s puta e ću te posječ' ka pašće! On ni da mrdne! Ja za jatagan! On za jatagan! Te ti ja poteci ka' soko sivi: uspolje, nispolje, uzbrdo, nizbrdo, pa preko potoka zamakoh u šumu. A on sve za mnom ka' kučka! Čerasmo se, bogumi, više od ure!“ - „I?!“ - graknuše uglas radoznali slušaoci. - „I?! Sreća njegova e me ne stiže - isjekoh ga ka' tikvu...!“

Možda grešim (pocenite sami), ali me ovo podseća na nedavnu „zgodu“ iz Kran Montane. Isprečio se Amerikanac Holbruk Crnogorcu Bulatoviću i ne da mu da saopšti „pravu istinu“ o Kosovu: „No, ser! Bob Gelbard mi je davno rekao da ste vi lažov, mister Bulatović! Drugo, ni vaši zemljaci vas ne priznaju za premijera!“

Sreća Holbrukova e ga ne pusti: isječe ga Momir ka' repu! Priča on (suznih očiju) RTS-u: „Onemogućavanjem da se čuje naše mišljenje po pitanju Kosova i Metohije, uskraćeno je svjetskoj javnosti da se informiše o pravom stanju stvari... Argumenti SRJ o Kosovu i Metohiji toliko su jaki da jedino mogu da se skrivaju!“

Pa je svet čuo samo Holbruka koji je svu krivicu svalio na prijatelja mu Miloševića: „Mišljenje većine nas, a svakako i moje, jeste da osnovna odgovornost za tragediju na Kosovu leži na Beogradu i ponašanju vlade i rukovodstva u poslednjih 10 godina!“

„Kuku, šta ćemo sad, drugovi? - obraća se Momir članovima delegacije. - Ovi nam oca očinskoga! A mi: da bježimo ili se borimo? Reci, Bato, ti si diplomata!“ - moli Radoslava Bulajića. - „Bogumi, ti si šef, ti odluč!“ - „E, crni Momire, ko te gurnu?! Ajde, Boriša, ti si julovac, zovj mamu!“ - obraća se ministru Vukoviću. Posle kraćeg razgovora s Dedinjem, Boriša prenosi poruku: „Mama kaže da s tim nema veze, nego da ti lično pitaš tatu!“

„Uh, uh!“ - hukće Momir podižući slušalicu: „Alo, tata, ode samo što me ne biju!“ - „A ko to, sine Momo?“ - „Pa, ovaj tvoj ludi Amer!“ - „A, Dik?! Daj mi ga na telefon!“ - „Nije tu!“ - „Pa, kako te nije kad nije tu?“ - „Ma, ne nije me fizički, no psihički i moralno!“ - „Nisi jedini, nije on sve redom! Ni ja s njim ne mogu, a kamoli ti?! Ali, čeraćemo se mi još! A sada ti lepo, u znak protesta, napusti sednicu, pa ka' soko sivi - pravac Dedinje!“ - „Sramota je, čoce, da bježim, a tebe bruče!“ - „Ouglao sam ja na to. Samo im ti pokaži zube, nek' vide s kim imaju posla i da si pravi Crnogorac, a ne k'o onaj...“ - „Milo?! E, jes', vala, taj trči po svijetu i sa svima se liže - ka' kučka! Ali, kako to da ga niko ne bije?“ - „Ne brini, sokole, poslaće tebe tata u diplomatiju, pa ćeš i ti naučiti te belosvetske fazone...“

Pakujući kofere, Momir se nešto štrećnu: „Kakvu crnu diplomatiju?! E, ko me gurnu u ovu bruku i čeraniju, oca li mu...?!“

Lajanjem oterao medveda

Helsinki - Fincu Arturiji Penanenu dobro je došlo iskustvo sindikalnog vođe koji je prinuđen da više ne bi li se izborio za prava radnika - jer je lajanjem uspeo da otere medveda. Penanen je ispričao da je sa porodicom kampovao na jednom jezeru i da se medved pojavio u trenutku kada su oni pili čaj i pržili kobasice. Njegova žena je medveda pokušala da otera vičući i braveći buku, ali medved uopšte nije obraćao pažnju na ljudski glas, priča Penanen koji je generalni sekretar sindikata radnika papirne industrije. „Tada sam ja počeo da lajem pokušavajući da zvučim kao ovčarski pas, a medved se preplašio i zbrisao na najbliže drvo“. (Beta-AP)

DOPISNICA

Kobe

Karaoke i sake

Let Frankfurt-Osaka traje 12 sati bez sletanja. Prvi znak da se približavamo Japanu stiže kroz servirano jelo: prepoznajemo tri zrna grožđa i jednu jagodu. Ostalo je nepoznatog porekla ali prijatnog ukusa.

Aerodrom u Osaki je na ostrvu, Kobe, grad od 10 miliona stanovnika, sa druge je strane velikog zaliva, na uskoj traci između planina i okeana. Putujemo brzim, udobnim vozom čije su šine podignute iznad krovova: gvozdene konstrukcije sa 3 do 6 koloseka pripadaju jednoj državnjoj i dvema privatnim kompanijama. Velikim zalivom dominira novoizgrađeni viseći most, najduži na svetu, ukrašen žutim i plavim svetiljkama. Ispod njega saobraćaju brodovi i jahte između nekoliko ostrva pravilnih, četvrtastih oblika. Pogledom tražimo aerodrom - i on je na veštačkom ostrvu.

Ta borba sa prirodom u Kobeu ima i dramatične trenutke. Januara 1995. grad je protresao zemljotres jačine 7,2 Rihtera: stradalo je 4.000 ljudi, uništeno 55.000 zgrada, ukupna šteta je procenjena na 100 milijardi dolara - premnogo i za Japan. Još uvek ima ruševina, na sve strane su gradilišta, obnavljaju se čitavi blokovi.

Obližnja robna kuća ima petnaest spratova sa mnogo evropskih i američkih proizvoda, samoposluga je na tri sprata i u njoj smo potpuno analfabete - kako pronaći jogurt, ulje, puter... U firmama tiho svira klasična muzika - to povećava produktivnost. Zaposleni trče kroz hodnike, čak i žena sa zavijenom nogom, muškarac za maskom - ne, nije terorista, čovek je samo nabezao...

Posle podne prisustvujemo welcome party na otvorenom u našu čast. U desnoj ruci držimo šapiće za jelo i pečenje, u levoj kišobran jer snažni okeanski vetrovi svaki čas donose kišu ili otkrivaju sunce. Roštilj: meso, kobasice i riba sa kupusom, majonezom i bundevama, piće: pivo i sake. Najomiljenija zabava su karaoke - konzole sa snimljenom instrumentalnom muzikom, ekranom cuni tekst iza brane pesme a vi pevate kao Bouvi, Madona, Sinatra... Kada je kiša linula četvrti put prelazimo u restoran preko puta: Minhen. I drugi nose imena sa starog kontinenta, a deo Koba se zove Mala Evropa. Očigledno, za Japance egzotika je negde drugde...

Milivoj Andelković

DOSTA JE ZA **Danas**

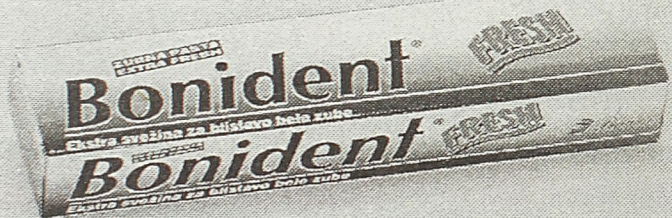

POSETITE NAS NA INTERNETU
www.atlas.co.yu

DINARSKI SEKTOR
324-23-64

DEVIZNI SEKTOR
322-52-65

Atlas Bank
BELGRADE • YUGOSLAVIA

Beograd, Dimitrija Tucovića br. 13

tel. 011/344-00-90 (3. linije)
tel/fax. 011/444-46-17, 459-569, 454-991
e-mail: Logo@EUnet.yu

telefoni
telefaksi
centrale

telekomunikacioni
uredaji i oprema
mobilna telefonija
oprema i pribor
pribor i oprema
za računare

VREME

Sunčano i toplije

Srbija: Preovlađivaće sunčano i toplije. Poslepodne u severnim i zapadnim krajevima povećanje oblačnosti, a krajem dana kiša, pljuskovi i grmljavina. Vetar slab i umeren, južni. Jutarnja temperatura od 14 do 19, a najviša dnevna od 29 do 33 stepena.

Beograd: Prepodne preovlađivaće sunčano i toplije. Poslepodne povećanje oblačnosti i krajem dana i u toku noći pljuskovi i grmljavine. Vetar slab i umeren, južni. Jutranja temperatura oko 18, a najviša dnevna oko 31 stepen.

Crna Gora: Prepodne pretežno sunčano i toplije. Poslepodne povećanje oblačnosti i krajem dana pojava kiše, pljuskova i grmljavina. Vetar slab i umeren, južni. Jutranja temperatura od 14 na severu do 22 na primorju, a najviša dnevna od 30 do 34 stepena.

Sutra: Umereno i potpuno oblačno i svežije sa kišom, lokalnim pljuskovima i grmljavinom. Duvaće umeren severozapadni vetar.